

„Be kellene fejeznünk 1989-et”

Brüsszeli plenáris – fotó: EP

Az *Academia Cațavencu* satirikus hetilap interjút készített Tökés László EP-alelnökkel a tusványosi „Koszovópánik” után. A lap a legjobb román nyelvű satirikus politikai-közéleti hetilap volt, amíg állítólag fizetéscsökkentés miatt nem távozott az újságírók jobbik fele. A román lapban 2010. augusztus 4-én az interjú szerkesztett változata jelent meg, a teljes román szöveg magyar fordítását a *mandiner*-blog közölte.

– Szereti az országot?

– Igen.

– Melyik az Ön országa?

– Erdély, Románia, Magyarország, Európai Unió.

– Szereti Romániát? Miért?

– Gazdag ország. Kolozsváron nőtem fel, magyarok, románok és zsidók között, Brassóban szolgáltam (szászok), majd Désen, később Temesváron, a Bánság szívében. A Partium fővárosában, Nagyváradon voltam püspök közel két évtizedig, Székelyföld, ahonnan a családom származik, a szívem csücske – és ez csak Erdély. Bukarest külön világ, izgalmasnak tűnik, Moldvában élő, mély hitet találunk, Havasalföld pedig nem steril, van valami elementá-

ris erő benne, szóval Caragiale elégedetten bólintana ma, ha élne.

– Szereti Magyarországot? Miért?

– Gazdag ország. Amikor Szent István több mint ezer esztendeje felvette a nyugati kereszténységet, aligha gondolta, hogy még évszázadokig a védőbástya szerepét kell felvállalnunk. Tatár, török, osztrák – mindent kibírtunk, mindenből megőriztük a jót. Gazdag az anyanyelvünk, gazdag a kultúránk, gazdag a hitünk. De visszatérve a kérdésre: ha csupán Magyarországról beszélünk, a jelenkora számomra 1956-ban sűrűsödik, amikor fiatalok fegyvertelenül szembeszegültek a megszálló szovjet tankokkal. Ez Magyarország. Képesek vagyunk a szabadságszeretetre, és képesek vagyunk a hitből, tudásból építkezni.

– Mi idegesíti Romániában?

– Az önálló gondolkodástól való irtozás. És hogy képtelenek vagyunk őszintén szembenézni a múltunkkal. Hogy az 1989 előtti időszak történelmi vakfoltnak számít – pedig jelen bajainknak jó része abban az időszakban gyökerezik.

– Mi idegesíti Magyarországon?

– Az, hogy sokszor nem lehetek büszke arra, hogy magyar vagyok.

Hogy az elmúlt időszakban nem nézhettünk fel Magyarországra. És hogy elfeledkeztek rólunk, határon túli magyarokról, mi több, a szocialista-liberális konjunktúra épp a „román mivoltunkkal” való aljas kampányolással („23 millió román munkavállaló lepi el Magyarországot”, hazudták) több nemzetársunkat meg tudták győzni 2004. december 5-én, hogy ellenünk szavazzanak az akkori kettős állampolgárság megadása tárgyában.

– Ön még az az ember, aki kirobbantotta a forradalmat?

– Akkor is, és most is csak azt mondom ki, amit igaznak hiszek. Az igazság kényelmetlen, mert nem lehet pillanatnyi érdekekhez hajlítani. Tehát lélekben én az maradtam, aki mindig is voltam, egyszerű lelkipásztor, akit Isten feladattal látott el, az Ő szolgálatára szegődtem. Hogy a Forradalom emlékezete az maradt-e, aminek akkor hittük, más kérdés.

– Manapság olyan elméletek keringenek, amelyek szerint Ön, hogy is mondják, azon szolgálatok által irányított személy, amelyek a forradalmat kirobbantották. Honnan erednek ezek az elméletek? Milyen szerzetek azok, akik az Ön szerepét minimalizálják?

– Erre utaltam az előbb. Akkor támadnak fel ezek az összeesküvés-elméletek, amikor már nem hiszünk a rendszerváltozásban. Tudja, 1989 decemberében, amikor Temesvárról Menyőbe szállítottak, és ott egész napos kihallgatásoknak vetettek alá a terhes feleségemmel, mi minden nap a halálra készültünk. Mások életüket adták Románia szabadságáért, gyilkosait mai napig nem állították bíróság elé (apropó: többen haltak meg december 22-e után, mint 17-e és 22-e között!). Ezeknek az áldozatoknak az emlékéét gyalázzák azok, akik mindenféle összeesküvés-elméletet gyártanak. Ők hittek a szabadságban, mi hittünk az igazunkban – a forradalom gyúanyaga

ilyen egyszerűen áll össze. De azt hiszem, hogy akkor tört meg a forradalmi lendület, amikor a néptől elvették az önrendelkezés jogát. A visszarendeződés nemcsak annyit jelentett, hogy a volt kommunista nómenklatúra újból elfoglalta a vezető pozíciókat (a gazdasági életben is, nem csak a politikában), hanem azt is, hogy a demokratikus jogállam álcája alatt újra a „túlgondoskodó államot” építették ki, amelynek polgárai minden bajukra a „hatóságtól” várják a megoldást. Ennek a levét isszuk ma, lásd állami ellátórendszerek, a nyugdíj, az egészségügy, az oktatás, a közigazgatás stb. anomáliáit. Elhittük, hogy nélkülünk is, mintegy kintől/fentől megoldhatóak azok az óriási problémák, amelyek egy, a diktatúrából épp hogy felocsúdó, az összes gyermekbetegségben szenvedő fiatal demokrácia velejárói. A kényelmesebbik utat választottuk, lemondunk az önmagunk és a gyermekeink jövője iránti felelősségről, áttoltuk azt egy szedett-vedett politikai osztályra, és az erőnk lassan elszivárgott. És most persze mindenki más a hibás. Húsz évig hagytuk, hogy a bukaresti politikum felelőtlenül elsumákolja a jövőnköt, sőt, a társadalmi számonkérés elmaradásával mintegy cinkosságot is vállaltunk velük. Mint ahogyan annak idején a kommunista diktatúra fenntartását is segítettük hallgatásunkkal, vagy épp tevőlegesen, az ötéves terv hazugságaival, besúgásainkkal, kisebb-nagyobb paktumainkkal. 1989 végén Románia lakossága megmutatta, hogy van ereje változtatni – ezt az utat kellene folytatnunk, be kellene fejeznünk végre a rendszerváltozást. Be kellene fejeznünk 1989-et, az igazi Forradalmat.

– **Ön tudja, hogy mi az igazság?**

– Egyedül Isten a teljes igazság birtokosa.

– **Szeretné Erdélyt visszacsatolni Magyarországhoz? Ez az egész? Miért?**

– Erdély önálló entitással és identitástudattal bíró nagyrégió – volt. Többnyelvű, több kultúrájú, a vallásszabadság és tolerancia szülőföldje. Nem kell csatolni sehová, hogy nagyszerűségét felismerjük, önmagában is szerethető. Képzeltük el, ha az Erdélyben – egyelőre a centralizált állam fojtótüze által hamu alatt tartott – lokális román

és magyar energiák összeadódna. (Fel sem tudjuk mérni, mekkora veszteség érte Romániát, amikor a zsidókat deportálták, a németeket pedig eladták.) Erdély Európa gyöngyszemévé válhatna, és Románia is büszke lehetne rá. A kevés empátiával rendelkező Nyugatot Erdélyen keresztül lehetne rádob-benteni, milyen értékekkel járulnak hozzá volt kommunista országok az egyesülő Európához, ehhez minden adott. Mellesleg Erdély elcsatolásának semmi realitása nincsen, a száz évvel ezelőtti nemzetiségi arány a kommunista betelepítések eredményeképpen végeletesen felborult, ma körülbelül húsz százaléknyi magyar, és majdnem nyolcvan százaléknyi román lakja. Képzeltük el, mi történne, ha Magyarország hirtelen hatmillió román „örökölné”. Éppen ezért az elcsatolással való riogató merő képtelenség, nem más, mint a szélsőséges nacionalizmus propaganda-eszköze.

– **Nem gondolja, hogy nem túl hazafias gondolat a román ország kellős közepén székely autonóm térséget csinálni?**

– Kérdés, hogy mit értünk patriotizmus alatt. A homogenizált román nemzetállam konstrukciója épp a hazaszeretet ellen hat. Hogyan szerethetné Romániát az a dobrudzsai, moldvai, oltyán, bászai vagy erdélyi román, akitől épp a lokális-regionális identitását vitatja el Bukarest? Az erőszakos homogenizáció (Ceașescu rossz emléké áttelepítési politikájának következménye) megöli a hazaszeretetet, hiszen egy

történelem-ideológiai hamis konstrukció szeretetét követeli meg, adja parancsba. Ez nem működik, hiszen minden áldott nap felülírja a valóságot. A valóság pedig az, hogy ha az áttelepített családok nem tudják megélni az adott régió sajátosságait, akkor a folyamatos otthontalanság állapotában leledzenek, ez pedig a szélsőséges táptalaja (például erre Funar Kolozsvárja). Fogadjuk el végre, hogy Romániát nem lehet mesterségesen megkonstruálni, bukaresti ukázra nem fog bővebb termést hozni a moldvai kukorica – csakis akkor, ha a moldvai paraszt szeretettel gondozza. Erre a belátásra jutott egyébként a Traian Bănescu által létrehozott elnöki bizottság is, amely Románia leendő államigazgatási rendszerének lehetőségeit vizsgálta. Az általuk ajánlott négy lehetőséget nem tartalmazza a központosított államkoncepciót. Székelyföld területi autonómiája ennek a Románia-szerte tapasztalható sajátosságnak a megfogalmazása, való igaz, székelymagyar szempontból. De ha elmennek Székelyföldre, és bemennek a hegyek közé, akkor ugyanazt érezhetik, mint a moldvai kis falvakban: valakik évszázadok óta szeretik és óvják azt a földet, kölcsönös meghatározottságban élnek. Romániában majd akkor lehet patriotizmusról beszélni, ha elérjük, hogy minden román állampolgár otthon érzi magát.

– **Miért van szükség román-magyar megbékélésre? Ki hibázott? Ki akar megbékélni?**

– Nem lehet gyűlölködésre jövőt

„Nem lehet gyűlölködésre jövőt alapozni”

▶ alapozni. És nem lehet ezt a kérdést azzal letudni, hogy mindannyian hibáztunk (miközben titokban azt valljuk, hogy mi nem), de haladjuk meg a történelmi sérelmeket, „szeressük egymást, gyerekek”. Ezzel épp a lényegét fedjük el: hogy szükségünk van egymásra. Egymás kárára és rovására egyikünk sem fog tudni boldogulni. Romániának és Magyarországnak, románoknak és magyaroknak közösek az érdekeik – már ha komolyan gondoljuk az európai integrációt. Ez utóbbi fogalom is tisztázatlan, többnyire arra szolgál, hogy kritikátlanul átvegyük a brüsszeli mintákat, és jól-rosszul alkalmazva egydimenziós Európát teremtsünk magunknak. (Caragiale mind a tíz ujját megnyalná, ha halalná, amikor Vadim Tudor Európára hivatkozik.) Tehát egyfelől Brüsszel nem Moszkva, másfelől pedig abba kellene hagynunk a külön világok építését. A „mentális Vasfüggönyt” csak közös erővel tudjuk lebontani. Minden ország, amelyik a szovjet tömbhöz tartozott, hirtelen külön premisszákat fedezett fel magának, és külön történetet mesél a múltjáról, különutasként igyekszik valamiféle virtuális Európába, ahol majd elnyeri a méltó jutalmát. Ez így nem fog menni. Közép- és Kelet-Európának fel kell ismernie a saját érdekeit, és ezek érvényre juttatása közös munkát és felelősséget igényel. Mindent egybevetve a „hallgatás fala” (1989) után a hazugság és a gyűlölködés „falát” is le kellene bontanunk, közös értékeink és kölcsönös érdekeink elismerése alapján.

– **Milyen titkos terveket szőnek a román hatóságok a székelyföldi megyék elrománosítására?**

– Erőltetett militarizálás: kis túlzással lassan minden székely mellé lehetne állítani egy hegyivadászt vagy csendőrt. Agresszív ortodox expanzió a katolikusok és protestánsok lakta Székelyföldön: például Nyárádszeredában annak a néhány helyi román lakosnak már a harmadik ortodox templomot akarják felépíteni, persze a központi költségvetés terhére, vagyis a mi pénzünkön (itt jegyezném meg: az elmúlt húsz évben közel 2000 ortodox templomot és 40 kolostort építettek csak Erdélyben!). A román kormány intézményein keresztül átláthatatlan módon támogatott ingatlan- és

A Fekete Márciusról az Európai Parlamentben

földvásárlás. Igaz, az utóbbiért mi is vétkesek vagyunk valamennyire, mert valakinek azt a földet, lakást el is kell adni. Emlékeznek még, amikor a Moldovai Köztársaságból érdeklődtek Kovászna Megye Tanácsánál, hogy mit lehet tudni a betelepítésüket segítő kormányprogramról? Milyen vehemenciával tagadott akkor a kormány, márpedig a nemzetállami logikának ez természetes folyamánya. Félreértés ne essék: nem a moldovaiak román állampolgársága ellen beszélek, csak nem szeretném, ha ez az etnikai arányok megváltozásához vezetne Székelyföldön – ezt egyébként a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Chartája is tiltja, amit Románia parlamentje is ratifikált. A Tismăneanu-jelentés által is napvilágra hozott nacionalkommunista elrománosítási gyakorlat a nagyobb székelyföldi települések esetében, kisebb intenzitással ugyan, de napjainkban is folytatódik. Érdemes lesz majd a 2011-es népszámlálási adatoknál erre odafigyelni, főként Kovászna megyére, illetve Sepsiszentgyörgyre.

– **A magyarságnak tényleg át kellene vennie a koszovói és a katalán modellt, esetleg az utcára kell vonulniuk jogaikat követelve?**

– Megismétlem az akkor mondottakat: ha Koszovó elnyerte függetlenségét, akkor mi miért ne vívhatnánk ki az autonómiát? Emlékeznek még arra, amikor Băsescu elnök autonómiát javasolt Chirac francia elnökkel való tárgyalásán 2005-ben, Koszovó kapcsán? Ha akkor különbséget tudott tenni a román közvélemény a „függetlenség” és az „autonómia”

között, most miért nem? Értelmezési zavart okoz az, hogy az ENSZ Hágai Nemzetközi Bíróságának nem kötelező érvényű állásfoglalása szerint Koszovó 2008-as, egyoldalúan kikiáltott függetlensége nem ellentétes a nemzetközi joggal? Nem hiszem. Koszovó azért nyerhette el a függetlenségét, mert hitt benne – egyébként ebben az összefüggésben említettem Tusványoson, csak erről keveset beszélnek. A katalán tüntetés Barcelonában pedig a politikai eszköztár kiszélesítését példázta. Hinni kell a céljainkban, és minden békés eszközt használni kell azok elérése érdekében, ez a lényeg. Egyébként nem hiszem, hogy bármely, már működő európai autonómia-modell egy az egyben átültehető lenne Romániára nézvést. Az autonómia belőlünk fakad, vagyis a sajátosságaink figyelembevételével alakítható tényleges életgyakorlattá. Térjünk vissza egy kicsit Erdélyhez: a magyar szélsőségesek Erdély-képéből hiányoznak a románok, a román szélsőségesek pedig el akarják tüntetni a magyarokat. Ez abszurdum. Tényeket tagadunk, szelektív logikákkal érvelünk – ezt máshol örületnek nevezik. Viszont ha egyre többen elszakadnak a realitástól, és egyre többen kezdik el beszélni az egyfajta kollektív örület narratíváját, akkor az veszélyessé válhat – erre extrém példa az árja faj mítosza. Higgadtan meg kell vizsgálnunk a tényeket, közös jövőképet kell kialakítanunk, például a „Románia minden állampolgárának igazi európai otthona” jó célképzet lehet.

– **Miért a Szociáldemokrata Párt**

► [PSD] tett bűnvádi feljelentést a bíróságon? Vagyis megvádolták Önt „árulással”, „az ellenség segítése érdekében elkövetett árulással” és „összeesküvéssel”. Mind a három vádat 15–25 év közötti börtönnel, vagy életfogytiglannal büntetik. Még támogatja az autonómiát?

– A PSD ellenzékben van, és ez szokatlan a számára. Csakúgy, mint a magyarországi utódpart, a Magyar Szocialista Párt, ők is abból a tévképzetből táplálják a politikai identitásukat, hogy hatalomra születtek, pontosabban: kizárólag ők a jó kormányzás letéteményesei. Hiába cáfolja mindezt az elmúlt több mint két évtized, az utódkommunisták a régi reflexeik foglyai. Ami pedig a büntetőjogi feljelentést illeti: munkatársaim a nyomozóhatóságok rendelkezésére bocsátják az általam elmondottakról készült hang- és videófelvételt, készül a szó szerinti leirat, illetve annak román és angol fordítása. Egyébként felhívnam a szocialisták figyelmét arra, hogy Európában mint harcos antikommunistát ismernek engem – képzeljék el, mi történne, ha épp a volt kommunista nómenklatúra záratna börtönbe a 21. századi Romániában csak azért, mert éltem az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata és Románia Alkotmánya által szavatolt szólásszabadsággal és véleménynyilvánítási jogommal. Az utolsó kérdésre a válasz: ne vicceljenek. 1989-ben egy egész államterror nem tudott eltántorítani, elhallgattatni, hát most sem fogok megijedni néhány nacional-kommunista-zárvány demokráciaellenes fellépésétől.

– **A nacionalisták önnél jobban szeretik Romániát. Óvják a román gondolkodást, identitást biztosítanak nekik?**

– Ha a sovinizmusba hajló nacionalistákra gondol, akkor jelezném, hogy az ő Románia-szeretetük kirekesztő jellegű. És nem hiszem, hogy az idegengyűlölet jót tenne a románok gondolkodásmódjának. Ráadásul mai napig nem találkoztam részükről – értelemszerűen nem is találkozhattam – a román identitás pozitív megfogalmazásával, mindig van valami ellenségkép. Márpedig ha önmagában nem áll meg az identitás, akkor csak addig tart, ugye, amíg a másik „kéznél van”, most

éppen a magyarok. Történelmi lépéssel mérve viszont a kényszeres ellenség-keresés a nemzet halála. A végén már csak önmagukat fogják/tudják gyűlölni.

– **Hogyan kellene kinézzen a székeltek számára kívánatos területi autonómia?**

– Kissé hosszú lenne itt részletesen kifejteni, néhány törvénytervezet ott fekszik Románia Parlamentjében, tessenek utánanézni. Ami viszont fontos: a rendtartó székelyfalvak valós önigazgatásban éltek, a székek önálló közigazgatási egységekként működtek, és ezt a valamikori Erdélyi Fejedelemség, illetve az egykori Magyar Állam is minden körülmények között tiszteletben tartotta. Van tehát hagyomány, amire a sajátos székelyföldi autonómiát felépíthetjük. Nem követelünk többet, minthogy a saját dolgainkban mi magunk dönthessünk. „Nihil de nobis, sine nobis” – „Semmit rólunk, nélkülünk”.

– **Miért kedveli a paroxista kijelentéseket? Ilyenkor gondolkodás nélkül beszél?**

– Inkább bizonyos fülek hallanak engem „ész nélkül”. Több mint két évtizede következetesen ugyanazt az álláspontot képviselem, időről időre mégis célkeresztbe kerülök. És nem hiszem, hogy ennyi újszülött hivatalos „vicchallgató” létezne (akiknek minden vicc új), inkább a különböző érdekek szolgálatába álló rövid távú amnézia okozza a félrehallást. Ez is mutatja demokráciánk törékenysé-

gét: minden nap újrakezdjük, emlékezet nélkül, és csodálkozunk, hogy mindig ugyanabba a zsákutcába jutunk. Szokás mondani: Románia egy következmények nélküli ország. Ám ha nincs következmény, akkor nincs felelősség, ha nincs felelősség, akkor megalapozott jövőnk sincsen. Én minden cselekedetemért és kijelentésemért vállalom a felelősséget, hiszen elsősorban Istennek tartozom elszámolással, és mint tudjuk, ez alól nem lehet kibújni.

– **Azt állítják, hogy bolond. Ön bolond?**

– Lehet, hogy manapság bolondnak számít az, aki egyéni érdekeit félretéve a közösség érdekében cselekszik. A mi kultúránk az európai kultúra tele van ilyen személyekkel. Pál apostol mondja a Korinthusiakhoz írt első levelében: „Mi pedig Krisztust prédikáljuk, mint megfeszítettet, a zsidóknak ugyan botránkozást, a görögöknek pedig bolondságot” (1Kor 1:23). Az európai történelem erről szól. Örökségünk és jövőnk köteleznek.

Tőkés Lászlót az EP alelnökévé választották

A **Fidesz** európai parlamenti képviselőcsoportjának javaslatára, a néppárti frakció közfelkiáltással elfogadta **Tőkés László** jelölését az **Európai Parlament alelnöki tiszt-ségére**, a jelölést a román néppárti delegáció is testületileg támogatta.

A román szociáldemokraták és liberálisok viszont – a szélsőségeseket megszegyénítő retorikával – vehemensen reagáltak az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke jelölésének hírére, a felfokozott belpolitikai helyzetnek köszönhetően rajta keresztül is a jelenlegi román kormánypártokat támadták.

Az EP 2010. június 15-i strasbourggi plenáris ülésén került sor a szavazásra. Az ülést **Jerzy Buzek**, az Európai Parlament elnöke vezette, aki ismertette az előzményeket, majd közölte, hogy a szabályzat értelmében az alelnök megválasztásához az EP-képviselők minősített többségének voksaira van szükség. Ezután közölte: Schmitt Pál megüresedett helyére – akit a nemzeti parlament-jének házelnökévé választottak – egyedül Tőkés László EP-képviselőt jelölték.

Az ülésen jelenlévő képviselők közül egyedül **Corneliu Vadim Tudor** nagy-románia párti képviselő jelezte ellenvetését, és kisebb botrány kerekedett, amikor a szokott stílusában

támadni kezdte az erdélyi képviselőt. A parlament elnöke megvonta a függetlenként tevékenykedő szélsőséges román képviselőtől a szót.

Tőkés László is felszólalt, megválasztása kapcsán a plénumon a következőket nyilatkozta:

„Különleges megtiszteltetés számomra, hogy az Európai Néppárt Politikai Csoportjának támogatásával az Európai Parlament alelnöki tiszt-ségére jelöltek.

Hasonló megtiszteltetésben legutóbb akkor volt részem, amikor tavaly decemberben, a romániai kommunista diktatúra bukásának 20. évfordulóján a legmagasabb állami elismerésben, a **Románia Csillaga** kitüntetésben részesítettek.

Húsz évvel ezelőtt **Temesvár** sok nemzetiségű és sok vallású népe teljes egyetértéssel és kockázatvállaló bátorsággal lázadt fel a **Ceaușescu-diktatúra** ellen. Miként ott és akkor – azóta is az emberi, a vallási és a kisebbségi jogok és szabadság iránti kiállás, az európai és a keresztény értékek iránti elkötelezettség szellemében igyekszem képviselni országom érdekeit, a volt kommunista országok és nemzetek – a kelet- és közép-európai térség – európai felzárkózását, nem utolsósorban pedig a romániai magyar kisebbségi közösséget, melynek néppárti kép-

viselője vagyok.

Öröm számomra, hogy éppen a **Lisszaboni Szerződés** elfogadásának időszakában lehetek az Európai Parlament tagja, mely minden biznnyal új korszak kezdetét jelenti az Egyesült Európa történetében.”

Az elektronikus és titkos szavazás viszont nem bizonyult egyszerű feladatnak a jelenlévő EP-képviselők számára, Jerzy Buzek több ízben is gyorstalpalót tartott kollégáinak, elmagyarázva a szavazás szabályait.

Több percnyi huzavona után Tőkés László erdélyi képviselőt alelnökké választották, hirdette ki Jerzy Buzek, az Európai Parlament elnöke. A szavazások végén az ülésvezető alelnök tisztázta a valószínűsíthetően az elektronikus szavazórendszer által okozott félreértést, és leszögezte a hivatalos eredményt: összesen 621 képviselő szavazott, ebből 334 Tőkés László mellett, és 287-en tartózkodtak, illetve ellene voksoltak. Erdélyi képviselőnk a 334 szavazatával az EP 11. alelnöke lett.

Az Európai Néppárt EP-frakciójának vezetője, Joseph Daul külön közleményben gratulált Tőkés László EP-alelnökké választásához.

Strasbourg, 2010. június 15.

Tőkés László EP-alelnökké való választásakor az elektronikus szavazás alkalmával több félreértésre került sor. Ezeket tisztázandó – egyik EP-képviselő kérésére – az Európai Parlament Elnöki Hivatalától **Francesca R. Ratti** főtítkárhelyettes 2010. június 15-én délután az összes EP-képviselőnek elküldött körlevélben tisztázta „az elektronikus szavazás végeredményének nem világos kijelzése” okozta bonyodalmakat.

Fratti főtítkárhelyettes leveléből az adatok: 621 képviselő szavazott az alelnöki jelölésről ebből 334 szavazat mellette szolt és 287 szavazatot nem vettek figyelembe, úgynevezett „blank votes”-ként jegyzőkönyvezték (tehát nem „tartózkodásként” vagy „ellenző voksként”, hanem kb. üres/érvénytelen szavazatokként kezelik ezeket).

A román szélsőjobboldali, illetve szociáldemokrata, valamint a szlovák képviselőknek az Európai Parlamenthez méltatlan viselkedése miatt több magyar médium – elsősorban a **Népszabadság**, „parlamenti forrásokra hivatkozva” – azt a következtetést vont le, hogy Tőkés László „megosztó személyiség”, ezért „épphogy” sikerült alelnökké választani az erdélyi képviselőt. Talán szerencsésebb lett volna, ha az Európai Parlament honlapját használják forrásként, ott ugyanis tétélesen szerepel a ciklus elején megválasztott tizennégy EP-alelnök megválasztásakor rájuk leadott voksok száma, továbbá az is, hogy kit hányadik körben sikerült megválasztani. Erdemi következtetések levonásához is szerencsésebb a hasonló szavazások eredményeivel összevetni a tegnapi előtti eredményeket.

Az EP honlapján szereplő számok szerint Tőkés László az elnyert 334 szavazattal az alelnökök listájának előkelő, 4. helyére került: a szavazatok számát tekintve első **Giovanni Pitella** (olasz, Szocialisták és Demokraták Progresszív Szövetsége) 360 szavazattal, második **Rodi Kratsa-Tsagaropoulou** görög néppárti képviselőasszony 355 szavazattal, harmadik **Stavros Lambrinidis** (görög, Szocialisták és Demokraták Progresszív Szövetsége) 348 támogató vokssal, őket követi a tegnapi előtti szavazás eredménye szerint Tőkés László, majd **Miguel Ángel Martínez Martínez** következik 327 igen begyűjtésével – de őt már csak a harmadik körben sikerült alelnökké választani, míg az első négyet rögtön az első alkalommal.

Strasbourg, 2010. június 17.

Az EMNT állásfoglalása Tőkés László EP-alelnökké választatása alkalmából

Elnökünk, Tőkés László megválasztása az Európai Parlament alelnöki tisztségébe nemcsak az erdélyi magyar nemzeti közösségnek, hanem az egész Kárpát-medence magyarságának szép sikere: közvetett elismerése annak, hogy a határokon átívelő – határmódosítás nélküli – magyar nemzetegyesítés az Európai Unió keretében nemcsak életképes nemzetpolitikai program, hanem a régiók és a nemzeti közösségek sokszínű Európájában pozitív gyakorlat az egyszínű nemzetállami kizárólagossággal szemben.

Tőkés László személyében olyan keresztény politikus került az Európai Parlament Házbizottságába, aki – a temesvári forradalom szellemében – húsz éve aktív harcosa az emberi jogok védelmének, következetes szorgalmazója a kommunizmus örökségével való leszámolásnak; ezzel együtt, a szubszidiaritás és az önkormányzatiság európai alapelveivel összhangban, hiteles képviselője a számbeli kisebbségben élő nemzeti közösségek autonómia-törekvéseinek, valamint elkötelezett szószólója a többség és kisebbség közötti viszony békés rendezésének.

Miközben az Európai Néppárt sokszínű frakciója egyöntetűen állt ki Tőkés László jelölése és megválasztása mellett, a romániai ellenzéki

pártok felemás megnyilatkozásai méltatlanul rávilágítanak a román politikum kétszínűségére és következetlenségére. Sajnálatos, hogy húsz évvel a rendszerváltás után a román politikai elit az értékelvű megközelítés helyett kizárólag nacionalista egyoldalúsággal, illetve csak a hatalom és ellenzékiesség szempontjai szerint képes viszonyulni általában a kisebbségi, sajátlagosan pedig a magyar kérdés megoldásához.

Ezen túlmenően azonban igencsak valószínű, hogy nagyon is „értékelvű” szempontok állnak a határrevíziót és a román nemzetállami szuverenitás megsértését vizionáló álláspontok mögött. Lehetséges ugyanis, hogy a **Szociáldemokrata Párt** nemzetfélői, miközben elégedetten vették tudomásul a romániai lusztrációs törvény fennakadását a kérdésben igencsak érintett Alkotmánybíróság szűrőjén, ezzel szemben most kívánják törleszteni a Prágai Nyilatkozat sikerében és a kommunizmus bűneinek európai elítélésében oroszlanrészt vállaló Tőkés László ellenében.

Ennél is sajnálatosabbak az ezideig leginkább európainak hitt **Nemzeti Liberális Párt** „nagyrománias” megnyilvánulásai. Ők ugyanis, minekutána a Románia földrajza és történelme tanításának kérdésében

elfoglalt álláspontjukkal „sikeresen” kiábrándították magukból az utolsó velük rokonszenvező magyarokat is – ezúttal „Románia nemzeti szuverenitásának súlyos megsértését” vélik felfedezni Tőkés László EP-alelnöki jelölésében és szándékosan „határrevíziót és irredentizmust” vélnék felfedezni Trianon gyógyításában. Valószínűleg nem tévedünk, ha azt vélelmezzük, hogy e „nemzetfélő” kirohanásaik valódi oka **Verespatak**: az EP – többek között Tőkés László kezdeményezésére és az esz-közökben nem válogató liberális lobb ellenére – nemrég fogadta el a ciántechnológián alapuló aranybányászat betiltására vonatkozó határozatát.

Bízunk abban, hogy Romániában is sikerül végre lezárunk a súlyos örökséggel terhelt 20. századot, és a közeljövőben a közös érdekeink és értékeink határozzák meg politikai cselekvéseinket, nem pedig az önmagában is káros szélsőséges nacionalizmus – egy sikeres 21. századi egyesült Európa érdekében.

2010. június 15.

Az EMNT elnöksége nevében
Toró T. Tibor
ügyvezető elnök

Schmitt Pál átadta a stafétát

Stafétaváltás: Tőkés László és Schmitt Pál

Schmitt Pál, a Magyar Országgyűlés elnöke ma, 2010. június 18-án hivatalában fogadta **Tőkés László** erdélyi képviselőt, az Európai Parlament frissen megválasztott alelnökét. A találkozó apropóját épp ez adta: mint ismeretes, korábban Schmitt Pált választották az EP első magyar alelnökének, leköszöntével a magyar néppárti delegáció erre a pozícióra jelölte Tőkés Lászlót, és a püspököt néppárti támogatással ezen a héten kedden választották meg első erdélyi magyarként, egyben a román delegáció tagjaként is a magas tisztségbe.

A házelnöki irodában tartott találkozón Schmitt Pál örömét fejezte ki, hogy a Szájer József vezette magyar néppárti delegáció még a román

▶ néppárti delegáció támogatását is meg tudta szerezni a jelöléshez. Majd EP-alelnöki tapasztalatait osztotta meg „utódjával”, mert sokrétű a feladat: Tőkés Lászlónak ezen túl az oktatás és sport tárgykörével, a kultúrák közötti párbeszéd elősegítésével, a vallási felekezetekkel való kapcsolattartással kell foglalkoznia, ugyanakkor hozzá fog tartozni az UNESCO, a Nyugat-Balkán kérdésköre is, valamint Miguel Ángel Martínez Martínez alelnökkel közösen ők a tagjelölt országok és a bővítés felelősei is ezen a szinten.

A megbeszélés utáni sajtótájékoztatón a házelnök **Pál apostolt** idézte: a pályán a versenyzők mind futnak ugyan, de a díjat csak egy nyeri el, tehát „úgy fussatok, hogy elnyerjétek!”. Ennek jegyében külön örömmel üdvözölte, hogy „a temesvári hőst” 530 millió európai alelnökkévé választották, majd a szimbolikus stafétaváltást megjelenítve ténylegesen egy stafétabotot adott át az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnökének. A házelnök nyomatékosította: a magyar kormány több gesztussal bizonyította elkötelezettségét a nemzeti összetartozás mellett, így Tőkés László európai parlamenti alelnöki jelölésével is. Ezen gesztusok között említette Schmitt Pál a kettős állampolgárságról szóló törvény módosítását és június 4-e nemzeti összetartozás napjává nyilvánítását is.

Tőkés László az igei köszöntésre ígérelt felelt: „Azoknak, akik Istent szeretik, minden javukra van”, idézte a Királyhágómelléki Református Egyházkerület (KRE) Trianonra emlékező igei jelmondatát (a KRE a békediktátum következtében alakult). Európai szintről a nemzeti szint-

re váltva, Tőkés László gratulált Schmitt Pálnak az Országgyűlés elnökévé való megválasztásához. Az erdélyi képviselő kijelentette: az Országháza az egész magyarság sajátjaként tekint, hiszen annak idején az elszakított nemzetrészek adóforintjainkból, az ő verejtékükkel is épült. Személyes történetként idézte fel, hogy nagyapja, Tőkés József háromszéki esperes az 1940-es években a Felsőház tagja volt. Ilyen értelemben – és az antalli gondolatot továbbbővítve – Schmitt Pál nem csupán a közjogi tízmillió, hanem a lélekben együvé tartozó tizenötmillió magyar házelnöke is, mondotta Tőkés.

Az Orbán Viktor miniszterelnök által meghirdetett nemzeti együttműködés rendszeréhez kapcsolódva, Tőkés László utalt Répás Zsuzsa nemzetpolitikai államtitkár-helyettes által említett Határtalanul osztálykirándulási programra, mely szerint minden magyar középiskolás tanulmányai során legalább egyszer eljutna határon túli magyar területre, illetve határon túliak is eljöhethetnek legalább egyszer Magyarországra hasonló formában. Ilyen típusú „nemzeti záródoklatra” nagy szükség volna, idézte Petőfi Sándort, aki útinaplójában Kazinczy sírhalmánál járva írta: „Kötelessége volna minden emelkedettebb magyarnak életében legalább egyszer oda zárándokolni”. Szent kötelességünk egymást megismerni, hangsúlyozta Tőkés.

Végezetül együttérzését fejezte ki az anyaországi árvízkárosultakkal, ugyanakkor kijelentette: a bajba jutott nemzetársaink megsegítése a már említett nemzeti együttműködés főpróbája.

Budapest, 2010. június 18.

„Hat még a propaganda”

Interjú Tőkés Lászlóval, az EP újonnan megválasztott alelnökével

A nyugati baloldal ma is fogékony a posztkommunista propagandára – véli Tőkés László, az Európai Parlament újonnan megválasztott alelnöke. A Krónikának adott interjúban elmondta, ennek tulajdonítható, hogy személyével kapcsolatban a román lobbis szinte a teljes szocialista frakciót meggyőzte. Úgy vélte, ennek ellenére, az újonnan csatlakozott országok lassan a helyükre kerülnek az Unióban.

– Az Európai Parlament honlapján megnézhető az ön alelnökké választásának a filmje. Az látható, hogy először közfelkiáltással akarták megválasztatni, aztán Corneliu Vadim Tudor felszólalása után elektronikus szavazást hirdettek, de ez hosszasan elhúzódott, a képviselők nem tudták, hogyan kell szavazni. Mi történt?

– Az elnökség a gyakorlatnak megfelelően arra készült, hogy közfelkiáltással választanak meg, hiszen a megüresedett tisztségre a parlamenti egyezség szerint a néppárt állíthatott jelöltet, és én voltam az egyedüli jelölt. Nem voltak felkészülve arra, hogy Corneliu Vadim Tudor él az ellenvetés jogával, ami egy másik procedúra alkalmazását vonja maga után. Az elnökség nem tudta, hogy a procedúra szerint ilyen esetekben csak a támogató szavazatokot kell összeszámolni. Ezek száma pedig magasabb kell hogy legyen 186-nál, a legkevesebb szavazattal megválasztott alelnök szavazatai számánál. Én végül 334 szavazatot kaptam.

Az alelnökválasztás közben

► **A román lobbí arra építette az ellenkampányát, hogy ön megkérdőjelezi az európai határok rendszerét. Mennyire fogékonyak az EP képviselői ma az efféle érvekre?**

– Ijesztő mértékű a félrevezetési potenciál. Adrian Severinék szinte teljes egészében meg tudták nyerni maguknak a szocialista frakciót, pedig Tabajdi Csaba és a magyar szocialista képviselők is mindent megtettek, hogy jobb belátásra bírják kollégáikat. Elvonatkoztatva

ettől a konkrét esettől, nagyon szomorú, hogy az igazinak tekintett nyugati baloldal adott esetben mennyire foglya lehet a posztkommunista baloldali propagandának. A megválasztásomat megelőző este Joseph Daul néppárti frakcióelnök egyeztetett Martin Schulz szocialista frakcióelnökkel, aki azt helyezte kilátásba, hogy a szocialisták is ellenetvessel élnek, ha nem jelentem ki, hogy Románia határvizonyait sérthetetlennek tartom. Én ezt elutasítottam, mert úgy véltem, az ártatlanság véelme engem is megillet. A vádlóknak kell bizonyítaniuk a vélt bűneimet, nem pedig nekem, hogy ártatlan vagyok.

– **Jerzy Buzek házelnök többnyire lengyelül vezette az ülést, ön viszont angolul szólalt fel a szavazás előtt. Van üzenete annak, hogy ki milyen nyelven szól az EP-ben?**

– Én általában magyarul szóalok fel, de esetenként románul és angolul is, ahogy a helyzet megkívánja. Adódhatnak egyébként nézeteltérések abból, ha nem a világnyelvek valamelyikén beszél az ember. Vadim Tudor például levette a fülhallgatóját, és nem értette meg, hogy a lengyelül beszélő Jerzy Buzek megvonta tőle a szót, amiért eltért a napirendtől.

– **Milyen nyelven fogja majd vezetni az EP üléseit?**

– Kedden választottak meg, és szer-

dán már vezettem is az esti ülést, akkor is váltogattam a nyelveket, a románoknak románul adtam szót, a magyaroknak magyarul.

„... Páratlan lehetőség kínálkozik most arra, hogy egy irányba haladjunk a magyar kormányval, ami azért előrelépés, mert a Gyurcsány-érában két irányba húztuk a szekeret...”

– **Találkozott-e a román néppártiakal megválasztása óta?**

– Még aznap este bementem a román néppárti csoport ülésére, ahol Theodor Stolojan azon melegében gratulált a tisztséghez. Én megköszöntem a támogatást.

– **Szóba került, hogy másfél éve ök akadályozták meg a néppárti frakciótagságát?**

– Nem akarnak szembesülni ezzel.

Úgy tesznek, mintha semmi nem történt volna.

– **Az Antena 3 tévé nemrég bemutattott egy statisztikát, amely szerint az RMDSZ három képviselője közül Winkler Gyula rendszerint a román néppárti csoport álláspontját támogatja szavazatával, ön és Sógor Csaba pedig a magyar néppártiakét. Van egyáltalán egyeztetés az RMDSZ képviselői között a szavazások előtt?**

– Én mindig kapok egy néppárti szavazólistát és egy magyar néppárti szavazólistát. Általában minimális az eltérés a kettő között.

– **És Winkler Gyula nem kapja meg ugyanezeket a listákat?**

De megkapja ő is. Ő ezek szerint

kap egy román szavazólistát is. Engem eddig ilyen listával nem kerestek.

– **2011 első fél évében is EP-alelnök lesz, amikor Magyarország tölti majd be az EU soros elnökségét. Számítanak önre valamiben Orbán Viktorék?**

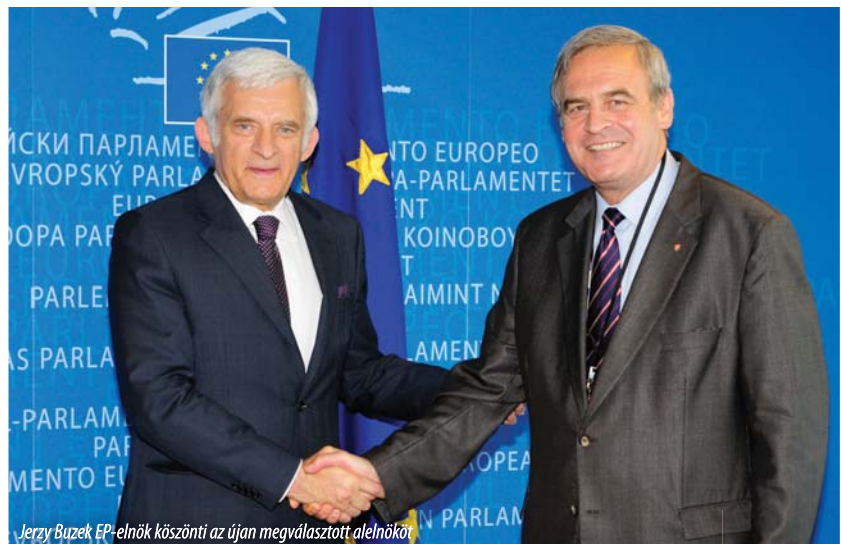
– Páratlan lehetőség kínálkozik most arra, hogy egy irányba haladjunk a magyar kormányval, ami azért előrelépés, mert a Gyurcsány-érában két irányba húztuk a szekeret. A mostani helyzetre konkrét tervekkel kell kidolgozni, például kisebbségpolitikai szempontból. Olyan magyar összefogás körvonalazódik, amely az erdélyi magyar szervezetek összefogásától a magyarországi együttműködés rendszerén át az európai uniós magyar összefogásig terjed. Utóbbin a 14 magyarországi, két felvidéki és három erdélyi néppárti képviselő összefogását értem.

– **Érezheti-e valamilyen hasznát a romániai magyar közösség annak, hogy Tókes László az EP alelnöke?**

– Nagyon kedvező üzenete van annak, hogy a volt kommunista Lengyelországból származik az Európai Parlament elnöke. Ha van egy romániai kisebbségi alelnöke is, ez azt mutatja, hogy az egységes Európában lassan-lassan az újonnan csatlakozottak is a helyükre kerülnek, és a tekintélyes tisztségeik által megnövekszik a mozgásterük. Ha jól végzem a munkámat, ennek az iránynak leszek az egyik úttörője.

Gazda Árpád,

Krónika, 2010. június 23.

Jerzy Buzek EP-elnök köszönti az újan megválasztott alelnököt.

Tőkés László májusi eseménynaptára

Május 2. • Nagyvárad,
Székesegyház:
Varadinum – 2010: Szent László király ünnepe
• Érmihályfalva, Református templom:

Anyáknapi ünnepi istentiszteleti igehirdetés

• Érmihályfalva:
Érmelléki-Partiumi Autonómia-Fórum

Szervező: az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács Bihar Megyei Szervezete

Tanácskozás a partiumi, többségében magyarok lakta vidékek lehetséges autonómia-formáiról

Május 3–6. • Brüsszel:

Európai parlamenti munkahét

Május 6–7. • Hódmezővásárhely/
Mártély:

A Kárpát-Medencei Magyar Autonómia-Tanács ülése

Az autonómia iránt elkötelezett tagszervezetek képviselői a kétnapos tanácskozás során áttekintették az új magyar kormány színrelépésével módosuló nemzetpolitikai lehetőségeket és kereteket, a magyar nemzet megújulása jegyében

Május 7. • Nagyvárad:

Fórum az utcanevekről: „Nagyvárad Sf. Ladislau városa?”

Szervezők: Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) és az Erdélyi Magyar Ifjak (EMI) Bihar megyei szervezetei

Szent László városában a városalapító lovagkirályról csupán egy sikátorszerű utcácskát neveztek el, „Sf. Ladislau néven”

Május 8. • Kolozsvár,

Heltai Ház: EP – Sajtóértekezlet

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnökségi ülése

EMNT – polgári fórum az erdélyi autonómia ügyéről

Május 9. • Marosvásárhely,

Vártemplom:

Hálaadó istentisztelet a hollandiai Leiden és a marosvásárhelyi Vártemplomi Egyházközség diakóniai együttműködésének 20. évfordulója alkalmából

Május 12. • Nagyvárad,

Olaszi református templom:

Reggeli áhítat a Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnáziumban

• Nagyvárad, Elnöki Hivatal:

Munkaülés a Partiumi Keresztény Egyetem Vezető Tanácsának tagjaival

Munkaülés a Partiumi Művelődési Céh kuratóriumi tagjaival

Május 13. • Budapest:

Találkozás Martonyi János

jövendőbeli külügyminiszterrel

Találkozás Semjén Zsolt

KDNP-elnökkel

Május 14. • Budapest,

Országház: az új Magyar Országgyűlés alakuló ülése

Találkozás Sólyom László államelnökkel, Kelemen Hunor miniszter társaságában. A romániai helyzet megbeszélése

Május 17–20. • Strasbourg:

Európai parlamenti munkahét

Május 20. • Budapest,

Gellért Szálló: Közébed Orbán Viktor, a Fidesz elnökének meghívására, magyarországi vezető személyiségek társaságában

Május 21. • Berettyóújfalu:

Trianoni évfordulói megemlékezés és kiállítás. Előadás

Május 22. • Nagyvárad:

Az Academia Humana Alapítvány díjkiosztó ünnepélye

A Partiumi Keresztény Egyetemen immár ötödik alkalommal adták át az Alapítvány pályadíjait, a nagyváradi születésű, Japánban 1997-ben elhunyt világhírű szobrászművész, Wagner Nándor em-

lékének megörökítéseképpen

Május 23. • Nagyvárad-Olaszi:

Pünkösdi ünnepi istentisztelet. Konfirmáció

Május 24–27. • Washington:

Európai interparlamentáris küldöttség látogatása az Egyesült Államokban, az Európai Parlament Emberi Jogi Bizottsága (DROI) tagjainak részvételével, az Európai Unió és az Egyesült Államok között fennálló diplomáciai kapcsolatok keretében

Május 26. • Washington:

Magyar Est a Kossuth Házban. Tőkés László és Gál Kinga néppárti képviselőink előadása a washingtoni és környékbeli magyaroknak. Fórum-megbeszélés

Május 29. • Budapest,

Országház: az új magyar kormány megalakulása

Orbán Viktor miniszterelnök eskütétele

• Budapest, Kossuth-tér:

„Új kezdet” – Nagygyűlés a kormány megalakulása alkalmából

Május 31. • Budapest:

A Partiumi Egyetem Alapítvány kuratóriumi ülése

Nemzeti fordulatot sürgetnek a külhoni magyarok

„Csatlakozni szeretnénk a nemzeti együttműködés Orbán Viktor miniszterelnök-jelölt által meghirdetett programjához” – jelentette ki **Tőkés László** EP-képviselő, a **Kárpát-Medencei Magyar Autonomia-Tanács** (KMAT) elnöke 2010. május 7-én a Hódmezővásárhely melletti Mártélyon, a kétnapos ülést követő sajtótájékoztatón. Az erdélyi EP-képviselő rámutatott, hogy az utódállamokba szakadt magyar közösségek – elvi szinten legalábbis – eddig is az együttműködésben az összefogásban voltak érdekelték, példa erre a felvidéki Magyar Koalíció Pártja, a délvidéki Magyar Koalíció, vagy az Erdélyben 2009-ben kinkeservesen tető alá hozott Magyar Összefogás. Tőkés hozzátette: „A politikai rendszerváltozáson túlmenően a nemzetpolitikában is rendszerváltozásra, nemzeti fordulatra van szükség. Most, hogy nyolc év után a Fidesz-KDNP szövetség példátlan arányban nyerte meg az anyaországi választásokat, itt az ideje ennek is.”

Az autonómia iránt elkötelezett külhoni szerveződések képviselői a kétnapos tanácskozás során áttekintették az új magyar kormány színrelépésével módosuló nemzetpolitikai lehetőségeket és kereteket. **Németh Zolt**, az Országgyűlés Külügyi és Határon Túli Magyarok Bizottságának elnöke, a leendő külügyminisztérium parlamenti államtitkárjelöltje péntek délelőtti előadásában a megerősödő magyar külpolitika és a nemzetpolitikai megújulás összefüggéseiről beszélt. Rámutatott: az autonómia intézménye a külhoni magyar közösségek megmaradásának biztosítója, ugyanakkor hosszú távon a közép-európai térség stabilitásának záloga is. A fideszes politikai meggyőződése szerint a közép-európai térség újjáépítés előtt áll, ilyen értelemben is áttevődnek a hangsúlyok a szomszédsági viszonyokban. Rámutatott: a különböző nemzetrészek differenciált megközelítést igényelnek, de ahhoz nem fér kétség, hogy a különböző autonómia-formák a külhoni magyarság megoldatlan problémáira jelentik a választ. Németh továbbá a 2011 első félévében sorra kerülő magyar

EU-elnökségből adódó feladatokat és lehetőségeket is felsorolta, európai kontextusba helyezve a magyar nemzetpolitikát.

A KMAT napirendjén szerepelt a magyar anyanyelvi oktatás a Kárpát-medencében is. **Éhn József**, a Társaság a Kárpát-medencei Magyarsáért vezetője összegző tanulmányában az anyanyelvi oktatásban érdekelt szakmai szervezetek javaslatait ismertette. A rövid és középtávú intézkedési programban az anyanyelvi oktatás hatékonyságát elősegítő célokat fogalmaztak meg, amelyekhez a lehetséges eszközrendszer is hozzárendelték. A KMAT tagjai több ponton módosítást javasoltak, ezek figyelembevételével felkérték Éhn Józsefet a munkadokumentum véglegesítésére. **Mécs László** KMAT-titkár egy kárpát-medencei „magyar nemzeti jelentés” elkészítését javasolta.

A javaslattevők a tanácskozás végén egy közös Nyilatkozatot is elfogadtak a magyar nemzet megújulása ügyében, amelyben többek között kijelentik: „Hosszú idő óta most ismét lehetőség nyílik a magyar nemzet határokön átívelő integrációjára”, és hozzátesszik: „a külhoni magyarság nem adományt kér, hanem maga is tevőleges segítséget ajánl ebben a folyamatban. Átérezzük felelősségünket, és cselekvő részt szeretnénk vállalni a Fidesz és szövetségesei által meghirdetett, a nemzeti együttműködésre épülő program kidolgozásában és megvalósításában.” Abbéli

meggyőződésüknek adnak hangot, hogy „a sikeres nemzetpolitika és a többségi nemzetek szempontjaira is figyelő szomszédságpolitika összhangolható Közép-Európa új térségfejlesztési stratégiája keretében, melynek kialakításában egy erős és sikeres Magyarország, a külhoni magyar nemzetrészekkel együttműködve meghatározó szerepet játszhat”.

A KMAT tagjai feladatlistát is összeállítottak, így a megoldandó kérésék közé sorolták a térség többi államának gyakorlatához hasonlóan a magyar állampolgárság megadását a külhoni magyaroknak anélkül, hogy szülőföldjüket elhagyni kényszerüljenek; a pozitív európai gyakorlatot követve, a különböző közösségi autonómia-formák megvalósítását és összehangolt működtetését a Kárpát-medencében; a magyar együttműködés intézményes rendszerének kialakítását, a kulturális, oktatási, tudományos, egyházi és gazdasági integráció érdekében; valamint a „kárpát-medencei magyar ügy” közös képviseletét Európában és szerte a nagyvilágban.

A külhoni nemzetrészek képviselői közös nyilatkozatukat a következőképpen zárják: „Kós Károly szellemében kiáltjuk a célt: »Nemzeti Uniót az Európai Unióban«. Mi, a Kárpát-medencei Magyar Autonomia-Tanácsba tömörült magyar érdekképviseleti szerveződések erre szövetkezünk, az eljövendő magyar rendszerváltó kormánnyal közösen ennek érdekében kívánunk munkálkodni.”

„a külhoni magyarság nem adományt kér, hanem maga is tevőleges segítséget ajánl ebben a folyamatban. Átérezzük felelősségünket, és cselekvő részt szeretnénk vállalni a Fidesz és szövetségesei által meghirdetett, a nemzeti együttműködésre épülő program kidolgozásában és megvalósításában.”

Mártély, 2010. május 7.

Nagyvárad Sf. Ladislau városa?

Tőkés László beszéde a nagyváradai utcanevekről tartott fórumon

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) és az Erdélyi Magyar Ifjak (EMI) Bihar megyei szervezetei nyílt fórumot szerveztek 2010. május 7-én, Nagyváradon, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület (KRE) székházának Dísztermében. Alább Tőkés László EP-alelnök beszédét olvashatjuk, amely a többnyelvű köztéri feliratozás témakörében rendezett polgári rendezvényen hangzott el.

Azt mondhatnák egyesek, hogy kicsinyes dolog itt utcanevekről vitatkozni és konfliktusba keveredni. Annak idején azt is mondták nekem, hogy miért csinálod olyan nagy ügyet a Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium sportpályájának ügyéből? De az a helyzet, hogy ha kis dolgokban szemet hunyunk, akkor mindent elveszítünk. Tehát ezen a téren a százszázalékos következetesség az egyedüli célravezető politika. Mert nézzék meg: kilencven év óta – idén van a Trianoni békediktátum kilencvenedik évfordulója – mindig csak hátrálunk, mindig csak aprádonként szorítottak hátrébb, ahogy Reményik Sándor írja az „Ahogy lehet” című versében – mindig félünk, mindig hátrálunk. Ezért semmit se nevezünk „kicsi dolognak”.

Ráadásul a nyelvi környezet legalább olyan fontos, mint az épített környezet. A mi anyanyelvünk jelenléte a városban éppen olyan fontos, mint a Szent László- vagy a Körös-parti református templom, vagy a Sas-palota, vagy a Kanonok-sor. Egy idegen nyelvi közegben idegeneknek érezzük magunkat, hogyha anyanyelvünket számúzik. Nézzék meg Kassát, nézzék meg Pozsony! Mi lett ezekből a városokból? Mi lett Kolozsvárból? Az első benyomása az embernek, amikor odamegy, hogy alig hall ott magyar szót – ugye, maguk is így szokták mondani.

Ez egy céltudatos, évtizedek óta, közel száz éve tartó politika, és sajnos mi is felelősek vagyunk amiatt, hogy ez a

helyzet kialakult. Nagyon jól jött **Fleisz János** hozzászólása: ha a magyarok a történelmi utcaneveket akarják használni, hallani, akkor ezt figyelembe kell venni, és hivatalosainknak ezt kell képviselniük. Ráadásul a 27 százalékos magyarság Nagyváradon... ne nagyon mondjuk, hogy 1.400.000 magyar, vagy 1.500.000 magyar él Erdélyben, vagy hogy 27 százalék magyar él Nagyváradon. Ezek a számok nagyon kétes értékűek. Ne felejtjük el, hogy az asszimiláns réteg tagjainak száma tízezrekre, romániai viszonylatban pedig – gondolom – százezrekre rúghat. Ők azok, akik még magyarok valamilyen nyire, románosodó-félben vannak, de még nem románosodtak el.

Tehát az anyanyelv és ezek a kérdések fegyvert is jelentenek. Békés fegyvert, hogy hódítsuk vissza azokat, akik meginogtak. Jön a népszámlálás. Ma, a Kárpát-Medencei Magyar Autonomia-Tanács ülésén, Hódmezővásárhelyen ott volt **Németh Zsolt** volt és jövődöbéli államtitkár, a Kárpát-medence képviselői, ott voltak az RMDSZ képviselői is, nevezetesen **Márton Árpád** parlamenti képviselő, az országos RMDSZ nevében. Ott például külön megtárgyaltuk, hogy küszöbön állnak a népszámlálások. Be kellene indítanunk egy erőteljes kampányt, hogy az emberek vállalják az identitásukat, mert van, aki nem is tekinti fontosnak,

elsikkad, mert a számlálóbiztos úgy teszi fel a kérdést; vagy éppen külföldön dolgozik, a család tagjai nem jelentik, nem számolják meg őket, és így tovább. Ez mindegyik határon túli magyar közösség esetében fontos. Több helyen lesz ebben az évben, vagy jövőre, vagy azután népszámlálás – tehát nagyon fontos ez

a kérdés. Ezért is jó ez a fórum – már a második az idén ilyen jelleggel: az első akkor volt, amikor bemutattuk **Nagy József Barna** történelmi utcanevekről szóló könyvét. Gratulálunk az EMI és az EMNT megyei szervezeteinek, hogy ezeket az ügyeket vállalják és képviselik, és ezért a mai rendezvényért is csak

gratulálni lehet. Ez a **közvita** műfaja.

Éppen vasárnap jártunk kint **Érmihályfalván**, az érmelléki-partiumi autonómia ügyében. Nagyon jól sikerült az a regionális találkozó. Ne csak a Székelyföldi Régióban gondolkozunk, hanem az Észak-Nyugati Régiót is szabjuk úgy át, hogy magyar szempontból az autonómiának egyfajta vegyes státusát, területi jellegű és személyi elvű vegyes konstrukcióját hozhassuk létre. Másképpen, ha ez így folytatódik, könnyű belátni, hogy az, ami **Trianonban** elkezdődött, hova fog vezetni...

És ne mondjuk azt, hogy a többség erős – inkább az a kérdés, hogy mi mennyire vagyunk gyengék. Mert amikor egy meccsnek a sorsa eldőlt, akkor lehet, hogy az ellenségre rámondják, hogy az egy erős focicsapat, de az igazság az, hogy sokszor az ellenfél nagyon gyenge – ez igencsak viszonylagos. Ne legyünk olyan Isten gyávái, ne legyünk megalkuvók, opportunisták, ne mindig csak hátráljunk. Tehát itt nem csupán a fordítói iroda, vagy **Biró Rozália** hibájáról vagy felelősségéről van szó, hanem egy politikai attitűdről, egy helyes vagy helytelen politikai irányvonalról.

Tájba simuló politikával nem lehet megtartani a magyarságot. Fejjel sem szabad menni a falnak, de küzdelmeinket meg kell vívni. A **ciánotechnológia** ügyében: 48 szavazatot gyűjtött össze a román delegáció, ird és mondd, s ebben benne van majdnem húsz román szavazat – mi pedig 488 képviselőt győztünk meg. Rendkívül nagy harc volt. Ott volt a Roşia Montana Gold Corporation még a szavazás ideje alatt is. Mondom **Winkler Gyulának** és **Sógor Csabának**, gyertek, írjunk még egy körlevelet a közel 800 képviselőnek, és küldjük el e-mailen, mert ez egy óriási nyilatkozat-háború, levelezés, személyes lobbizás – mi se legyünk tétlenek. Mint egy darázs-fészék, olyan volt az utóbbi napokban az Európai Parlament. **Jean Marinescuék** – aki a Ceauşescu-időben a repülőgépiparnak egy magas rangú vezetője volt, gondolhatják, hogy milyen alapon – mit meg nem tettek. Még támogatókat is szereztek a Néppárt magas vezetőségében, akik aztán leégtek. De végül is

„... Tájba simuló politikával nem lehet megtartani a magyarságot...”

▶ a Jóisten megsegített, és következetes módon ki tudtuk harcolni ezt a nagyarányú, tizenegyszeres győzelmet. Erdély hegyeiről van szó, folyóinkról, a Tiszáról, a Tisza–Duna vízrendszer épységéről van szó...

Hát milyen **Erdélyt** akarunk, testvéreim? – tegyük fel így a kérdést.

Az utcanévek mérgesedő vitája „sine ira et studio”, harag és elfogultság nélkül: amikor valakik WC-papírral csúfolják azt az embert, Nagy József Barnát – nem akarom most laudálni –, aki a cigánymissziós központ vezetője, egyházunk jeles képviselője, minden jó ügyben ott van hosszú évek óta; róla még azt sem lehet mondani, hogy túl sokat politizálna, ő a nemzeti közszolgálat „napszamosa”... És akkor a gögös, sikerpropagandából élő megyei RMDSZ képviselői WC-papírral üzengetnek Neki a sajtóban... Hát erről tudják, mi jutott eszembe? A Bibliák: amikor Papp László expüspök tízezer bibliát a papírmalomba küldött, és WC-papírt készítettek belőlük. Az amszterdami múzeumban olvashatók Károli Gáspár igéi ilyen WC-terkerceken, a kultúra- és a hitrombolás megrendítő mementójaként. És ezt egyházi együttműködéssel tették annak idején. Hát ne csúfolják WC-papírral Nagy Barnát, legyünk szolidárisak azok iránt, akik magyarságunkért kiállnak, – ez esetben – az utcainkért, hiszen az utcák múltunk, jelenünk és jövőnk szimbólumai: „nomen ist omen”. Mementóként hirdetik hitünket, magyarságunkat, történelmünket és talán jövőnket is, ha Isten is úgy akarja.

Aprópó, utcanév: gratulálok **Mohácsi Lászlónak** – ezt a plakátot ő készítette. Ugye, ráismernek: ez a „**Sf. Ladislau**” sikátorszerű utca, a nagyváradi-réti templom mellett. Pedig se nem Sfantu, se nem Ladislau, mert ő Szent László. És közben zajlik a Varadinum „cu pompă și alai” [rom., kb. sípval, dobval, csinnadrattával – Sajtóirod. megj.], hogy románosan mondjam. Dicsekszünk a Varadinummal, közben pedig Szent Lászlónak csak egy „ulicioară” [rom. sikátor – Sajtóirod. megj.] jut a saját városában, hogy stílusosan fogalmazzak. Van Szent László-ünnep Nagyváradon. Nagyszerű ötlet volt, hogy **Böcskei László** püspök úr meghirdette a Szent László-zarándoklatot jövő évtől fogva... Ezzel szemben azonban Szent László, az alapító városában még mindig nem jár ki egy tér

vagy utca az Ünnepeletnek! Akkor aztán mind „Varadinumozhatunk”. Mert ez sértés a keresztyénség ellen. Ez a „Sf. Ladislau” sértés szent királyunk, a római katolikus egyház, sértés az egész magyarság ellen. Mi ezt már évek óta szóvá tettük, Barnaék aláírásokat gyűjtöttek, sehol semmi foganatja nem volt, sőt, az történik, hogy „**Hagyó**” **Ödönék** – tréfásan hadd nevezzem így őket –, csúfolják azt az embert, aki sokkal inkább elismerést érdemelne.

Az így gondolkozó emberek a **Nyakó-féléktől** tanulták el a médiapropaganda **Ron Werber-i** pártiskolai tanleckéjét. Amikor **Nyakó** és **Újhelyi** az RMDSZ vendégei voltak, ezt tanították, idézem: „ellenséget kell keresni, s ha nincs, akkor démonizálni kell valakit”. Ez a Ron Werber-i módszer, ezzel nyert **Medgyessy**, ezzel nyertek **Aczél Endre** barátai – akit idén Lakatos Péter hívott meg ide – Medgyessy, **Gyurcsány** ezzel a módszerrel nyertek Magyarországon. Ellenséggé, rátámadni, egészpályás letámadás, úgys ők vannak a hatalomban, ők osztják a pénzt, a pénz az hatalom, és egyszerű: meg van oldva a kérdés.

Ismerjük a módszert, de ismerjük a metternichi módszert is. **Metternich** kancellárnak tulajdonítja azt a mondást, hogy „amit nem tudsz megakadályozni, annak állj az élére”. Amikor **Török Sándor** és Nagy Barna kiállnak és az utcanévekért harcolnak, egyszer csak megjelenik a helyi és a megyei RMDSZ, váratlan fordulat történik, a témát kisajátítják, sőt elrontják, és teli szájjal szidni kezdik a másik oldalt.

Azzal nincs bajunk, ha összefogunk ebben a jó ügyben. Azt viszont kikérjük magunknak, hogy bárki is monopólizálja az ügyet, és Ron Werber-i, Metternich-i módszerek vegyítésével vezessék félre az embereket.

A többi már csak ráadás: az, hogy „**Bánat utcának**” nevezik a strada Banatului (a végén majd mi is elénekelhetjük). De akár a **Kozacek-szobrot** is ide hozhattuk volna, kitehettük volna díszletnek. Továbbá ott van a Lorántffy-pálya: ki adta oda az ortodoxoknak? Kik szavazták meg? Az ilyen esetekben joggal várhatjuk el az odafigyelést – mint ahogyan a marosvásárhelyi RMDSZ-től is elvárhatjuk, hogy ne szavazza meg Gusá Štefan tömeggyilkos tábornok szobrának a felállítását...

Meddig hallgatjuk el ezeket a problémákat? Nem csupán egy rongyos utcanévről van szó. Meddig tűrjük el?

Meddig hallgatjuk el, hogy azok, akik a mi nevünkben döntenek, pénzt osztanak, kormányoznak, azok sorozatosan ilyen politikai és nemzetünket sértő hibákat követnek el?!

Aztán éppen olvasom Szabó Ödön ügyvezető elnöknek az interjúját, melyben munkahelyteremtésről, megélhetésről, bérekről beszél. – Ez nagyon hálás téma, mert azt fejezi ki, hogy együtt érez a bérből, fizetésből élőkkel. De talán jobb lett volna, ha – mondjuk – alakít az RMDSZ egy külön alapot a magyar munkavállalók támogatására, és nem fizeteti meg az utcanévtáblákat, melyeket az egyszerű váradi polgárok esetleg fel akarnak tétetni. Olyan hiteltelenül hangzik mindez a leggazdagabb emberek, bihari RMDSZ-vezetőink szájából – ugye, a „**Mecénások**” éppen a nagykárolyi régiót fosztották meg egy 320 milliós projekttől annak idején. Vagy olvassuk, hogy Biró Rozália már-már földesúri, földesaszsonyi minőségben a legnagyobb földterületekkel rendelkezik a magyar politikusok közül, úgy tudom, hogy még Regátban is vannak földterületei.

Lakatos elvtárs pedig bekerült az **ANI** (Feddhetetlenségi Ügynökség) és a **DNA** (Korrupcióellenes Ügyészség) célkeresztjébe, ami nem is csoda, hiszen tavaly csak az egyik cégéből több profitot vett ki, mint a Festum Varadinum összköltségvetésének a kétszerese.

Erről ennyit, ne menjünk mélyebben bele, mert valójában nem ez foglalkoztat minket, hanem az a politika, amit ők folytatnak. Az a politika, hogy egy nap **Aczél Endre** van itt, utána pedig jobbról előznek, és meghívják **Duray Miklóst** (szegény, azt se tudta, hogy milyen politikai térben tartózkodik), mert most már illik meghívni Duray Miklóst, mivel Magyarországon megváltozott a kormányzat. Most már jön a „nemzeti kurzus”, jobbról kell előzni, felvidékiekért aggódni. De még ezt is tegyük félre ma este.

Ami nagyon bántó ebben az utcanév-ügyben, az az **inkompetencia**. Az a hozzá nem értés.

Mi ennél többet érdeklünk.

Éppen ezért mondanám végezetre azt, ami a legfontosabb, hogy: az egész váradi magyarság fogjon össze – a kompetencia és az ügyszeretet sem a pénz jegyében.

Maholnap Szabó Ödön katolikusként többet jár a református templomba, mint én magam. Egyfolytában beszédeket tart a református temp-

► lomokban és folyton „vizet prédikál” nekünk.

Tisztázzuk: nekünk nem az RMDSZ adja a **pénzt**. Ők választott embereink, akik a mi **adólejeinket osztják** szét közöttünk, városi vagy megyei szinten. Ezért nem kell hálásnak lennünk. Ez természetes. Ezt a pénzt kutya köteles-ségük az adófizető magyarokhoz visszajuttatniuk, legyenek akár a székelyföldi Polgári Párt vagy a bihari RMDSZ tanácsosai. A közpénz nem arra való, hogy az uralkodó RMDSZ-párt ebből rendezze meg **permanens választási kampányát** templomainkban vagy a falunapokon s a Varadinumon. Sikerpropagandájuk – a mi pénzünkön – vérlázító.

Amióta eljöttem én, mint püspök, látom, hogyan hatol be az RMDSZ a pénze ürügyén az egyházba. Egyházunkban nincs keresnivalója a pártpolitikának, mi morális politikát végezzünk, ameddig ott voltam. A jó mellett ki kell állnia az egyháznak. Támogatnia kell minden jó ügyet. De nem válhat napi politikai, pártpolitikai piaccá és hadszíntérré azon az alapon, hogy visszkapjuk az adólejeinket.

A **Varadinum** se alakuljon át ennek a permanens RMDSZ-kampánynak a keretévé, a sikerpropaganda rendezvény-sorozatává. Emlékezzünk vissza azokra az időkre, amikor létrejött a Varadinum, milyen tiszta volt. Azóta kezükbe vették a Varadinum Alapítványt, az alapítványból előbb kitessekelték az egyházakat, utána beinvitálták, most is ott vannak a képviselők, de valójában kisajátította az RMDSZ. Nem helyes a **politika** és a **civiliszféra** illetően fajta összefonódása, mert abból mindig rossz lesz. A civiliszféra legyen önálló, és egy politikai szervezet, mint az RMDSZ vegye megtiszteltetésnek, ha támogathatja a civiliszférát pénzével, vagy befolyásával, vagy javaslataival, vagy határozataival.

Ezért azt javaslom, hogy ebbe az irányba kell tovább lépni. Magyarországon az egész támogatási rendszert átszervezik. A **Szülőföld Alap** egy klientúragyűjtő helyévé vált a volt kormánynak, noha az is igaz, hogy néha másoknak is, nem csupán a klienseiknek csurrant-cseppent. Most viszont átalakul az egész támogatási rendszer, az egész magyar szolidaritási és együttműködési rendszer. Ne hagyjuk, hogy egyesek immár nem csupán a lejeinkkel, hanem magyarországi testvéreink adóforintjaival is visszaéljenek.

Fogjunk össze mi, a civiliszféra, az egyházak, az RMDSZ, a Magyar Polgári Párt, a Magyar Polgári Szövetség, Várad barátai – együtt lépünk túl ezen a helyzeten. Állapítsuk meg a **„Peceparti magyar minimumot”**. Egy olyan kultúrpolitikát, szociális- és régiópolitikát alakítsunk ki, egy olyan **stratégiát** alkossunk, amelyben megvan a maga helye az RMDSZ-nek is, megvan bárkinek a helye, aki a nemzeti ügyekben összefog.

Azt viszont nem engedhetjük, hogy miután Romániában – Temesvár után – megbukott az egypártrendszer, ugyanazt visszahozzák a hátsó ajtón, és a magyarok megint egypártrendszerben éljenek, és ha akarnak se tudjanak mást megválasztani a város, a megye élére, vagy az országos képviselőbe, mint ezt az egyetlen, egyeduralgó pártot.

Én szövetségese vagyok az országos RMDSZ-nek, az erdélyi **Magyar Összefogást** megalapítottuk. Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és az RMDSZ így juttatott ki három képviselőt az Európai Parlamentbe. Én komolyan gondoltam ezt a szövetséget. De ha a másik fél csak cselezni akar velünk, s az összefogás ürügyén akar kijátszani és nagyobb hatalomra szert tenni, akkor felül kell vizsgálnunk ezt az egész szövetséget. Márpedig jön a második Orbán-kormány, a nemzeti kormány, és itt az ideje, hogy összefogjunk. **„Itt az idő”,** hogy alapfokon, megyei szinten és felső szinten is összefogjunk minden országban, Romániában, Szlovákiában, Szerbiában. Ma ezekről beszélünk a Kárpát-Medencei Magyar Autonomia-Tanács ülésén. Arról, hogy

miként alakítsuk át ezt az egész magyar világot a kettős állampolgárság révén, a határok feletti nemzetegyesítés, az autonómiák rendszere által egy egységes nemzeté.

Méltó volna, hogy Trianon kilencvenedik évfordulóján „nemzeti fordulat”, nemzetpolitikai rendszerváltozás álljon be a magyar politikában.

Nagyon fontos dolgok ezek, túlmutatnak ezen a szépszámmú közönségen, túlmutatnak az utcanevéken. Ahogyan az ortodox térfoglalás zajlik **Székelyföldön** (húsz év alatt közel kétezer templomot építettek csupán Erdélyben), ahogyan folyik a román térhódítás minden szinten Erdélyországban – nem szabad hagynunk, hogy a Kárpát-medencében ez a fajta alattomos térhódítás tovább tartson, mert az végzetes volna számunkra. Az utcanév-táblák hadd szolgáljanak mementó gyanánt arra nézve, hogy mi a teendők és hivatásunk!

A kilencvenedikévfordulón éppen itt az ideje annak, hogy azzal készüljünk a századik évfordulóra, hogy megálljt parancsoljunk a nemzetünk pusztulását hordozó trianoni folyamatnak. Már önmagában az is nagy eredmény volna, ha megtorpanna vagy leállna – de közös célunk az kell legyen, hogy teljesen megfordítsuk ezt a folyamatot. Trianon sebeinek a gyógyítására kell szövetkeznünk.

Ne hazudjunk tovább, mint Gyurcsány, ne hazudjunk a sikereket, ha vannak, ha nincsenek. Hanem álljunk a sarkunkra, és egy egészen új nemzetpolitikával szolgáljuk nemzetünk talpraállását, felemelkedését – a magyar jövőndőt.

Az EP plenáris ülése

2010. május 17–20., Strasbourg

Új gazdaságirányítási stratégia, szervadományozás, az önfoglalkoztató nőknek járó szülési szabadság, az agrárpolitikai egyszerűsítése, az EU ifjúsági stratégiája, a ruhák „made in” megjelölése, tehergépkocsi-vezetők egységes bírságai – többek között ezekről volt szó az EP májusi plenáris ülésén Strasbourgban.

Gazdaságirányítás: szavak helyett tettek kellene

Erősebb uniós szintű gazdaságirányítást, valamint a kötelezettségvállalásokat megsértők szankcionálását sürgették a képviselők a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válság összefüggésében tartott szerdai vitájukon, Strasbourgban. Hangsúlyozták továbbá a pénzügyi felelősség és az államadósságok megfékezésének szükségességét. Sokan abbéli véleményüket is hangoztatták, hogy alapjaiban elhibázott az a pénzügyi rendszer, amelyben az adófizetőkkel fiztetik meg a felelőtlen döntések árát.

Hatékonyabb szervadományozás, nagyobb esély a túlélésre

A szervátültetésre való rövidebb várakozási idő nagyobb túlélési esélyt biztosíthat a betegek számára, ám ma még sokan halnak meg amiatt, mert nem jutnak hozzá a létfontosságú szervhez. Jelenleg mintegy 60 000 uniós polgár várakozik szervátültetésre és közülük naponta 12 ember veszíti életét. A képviselők a keddi plenáris vitán támogatták a szervátültetések gyorsabbá és biztonságosabbá tételét célzó közös európai szabályokat.

Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal

A képviselők elfogadták az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal létrehozását. A hivatal székhelye a máltai Valetta lesz. Az EP elfogadta a Bizottság tervezetét, amely harmadik országból érkezett menekültek befogadásáért fejenként, az első évben 6000 euró, a második évben 5000 euró, később pedig évente 4000 euró támogatást javasol az

erre vállalkozó tagállamoknak.

14 hét szülési szabadság az önfoglalkoztató nőknek

Az önfoglalkoztató nőknek, illetve önfoglalkoztatók házas-, illetve élettársainak is biztosítani kell a szociális védelmet, ideértve a legalább 14 hetes szülési szabadságot – áll az EP által megszavazott irányelvben.

Egyszerűbb agrárpolitikai ügyintézés 2013-tól

Az EP kedden megszavazta azt, a közös agrárpolitika 2013-ban esedékes reformját előkészítő jelentést, amely a gazdák adminisztratív terheinek csökkentésével foglalkozik.

A reformtervezet javasolja az egységes fizetési rendszer bevezetését, az állatok elektronikus azonosítására vonatkozó szabályok egyszerűsítését és a tagállamokban működendő telefonos ügyfélszolgálatok bevezetését.

Az EU ifjúsági stratégiája

A fiatalok közötti munkanélküliség aránya megközelítőleg kétszerese a teljes munkavállaló népességénél mért aránynál, amiben jelentős szerepet játszik a gazdasági válság. Az Európai Parlament kedden elfogadta az elkövetkezendő tíz év uniós ifjúsági stratégiájáról szóló jelentést, amelynek lényege felsőoktatás és a munkaerőpiac hatékonyabb együttműködése.

„Made in”: kötelező eredetmegjelölés a ruhákra

Az EP támogatta azt a javaslatot, hogy az EU területén árusított ruhák mindegyikén kötelező legyen feltüntetni a származási országot.

A tehergépkocsi-vezetők egységes bírságai

A tehergépkocsi-vezetőknek jelenleg ugyanazért a jogsértésért más-más összegű büntetést kell fizetniük az EU különböző tagállamaiban. Az EP-képviselők az unió egész területén átlátható, egységes bírságolási rendszert vezetnének be.

Egyedi mezőgazdasági intézkedések az unió periférikus régióiban

A képviselők elfogadták a Lisszaboni Szerződés utáni első, együttdöntési eljárás keretében készült mezőgazdasági jelentést, amelynek célja az EU legkivülesebb eső régióinak (Kanári-szigetek, Réunion, Madeira és Azori-szigetek) gazdasági problémáinak leküzdése.

Csatlakozik az emberi jogok európai egyezményéhez az EU

A Lisszaboni Szerződés értelmében az EU mint jogi személy, köteles csatlakozni az emberi jogok európai egyezményéhez. A csatlakozás új jogorvoslati lehetőséget jelent az állampolgárok számára, akik – miután hazai jogorvoslati lehetőségeiket kimerítették – a jövőben a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságához is fordulhatnak az EU alapjogsértéseit érintő panaszukkal. Az EP elfogadta az egyezményhez való uniós csatlakozás következményeiről szóló jelentést.

Állásfoglalás a dél-kaukázusi uniós stratégiáról

A Fekete- és a Kaszpi-tenger között elhelyezkedő három dél-kaukázusi köztársaság: Azerbajdzsán, Örményország és Grúzia hatalmas stratégiai jelentőségű az EU számára – mondja Evgeni Kirilov, a téma parlamenti felelőse. Kirilov egy Dél-Kaukázusra vonatkozó uniós stratégiát sürget a térség mielőbbi stabilizációja és demokratizálódása érdekében. A dél-kaukázusi uniós stratégiáról az EP állásfoglalást fogadott el.

Thaiföld

A képviselők elítélik, hogy a thaiföldi hadsereg rálőtt a független médiáért és a pártok békés meg egyezéséért tüntető vörösesekre. Az EP elnöke, Jerzy Buzek részvételt nyilvánított az áldozatok családtagjainak és az incidens során elhunyt olasz újságíró, Fabio Polenghi hozzátartozóinak.

www.europarl.europa.eu

EP-állásfoglalás a pakisztáni vallási kisebbségek védelmében

Az Európai Parlament 2010 májusi, strasbourgi ülésszakának emberi jogokkal, demokráciával és jogállamisággal kapcsolatos állásfoglalásai **Thaiföld, Burma és Pakisztán** helyzetével foglalkoztak. A Parlament bevett gyakorlata szerint minden plenáris ülés alkalmával „menetrendszerűen” és sürgősségi jelleggel tűzik napirendre valamely Unió kívüli ország legégetőbb emberi, kisebbségi, vallási jogi gondjait. Ennek megfelelően – példának okáért – az EP legmagasabb fóruma idén fogadott el határozati állásfoglalást a **kínai** halálbüntetések, továbbá az **egyiptomi** és a **malajziai** keresztényülődözések tárgyában.

Miként az említett ügyek esetében, **Tőkés László** európai képviselő az európai néppárti frakció tagjai által kezdeményezett, a **pakisztáni vallásszabadsággal** kapcsolatos állásfoglalási indítványnak is egyik támogatója és társszerzője volt. Ez ügyben való kiállása szervesen beleillik a jogfosztottak, az elnyomottak és az üldözöttek védelmében és érdekében kezdettől fogva vállalt és következetesen folytatott tevékenységébe.

A pakisztáni vallási kisebbségek szabadságára és egyenlőségére vonatkozó indítványhoz valamennyi EP-frakció csatlakozott. Képviselőik együtt fogalmazták meg azt a **közös állásfoglalás-tervezetet**, melynek szövegegyeztető munkája tegnap fejeződött be, s amelyről a Parlament plénuma május 20-án délután

szavazott.

Május 18-án, kedden délután Tőkés László strasbourgi irodájában fogadta **Shahbaz Bhatti** pakisztáni keresztény politikust, országá kisebbségügyi miniszterét, aki éppen az EU–pakisztáni kapcsolatok keretében látogatott el Strasbourgba, különös tekintettel az EP küszöbön álló politikai állásfoglalására. A miniszter több európai képviselővel is találkozott, köztük **Eija-Riitta Korhola** finn néppárti képviselő-asszonnyal, a határozati indítvány egyik kezdeményezőjével.

Shahbaz Bhattiról méltán elmondható, hogy nem annyira miniszteri tisztsége, hanem sokkal inkább az **emberi jogokért** és a **vallásszabadságért** folytatott példamutató küzdelme révén vált közismertté, melynek elismeréseként számos nemzetközi kitüntetésben részesítették, és amelynek köszönhetően a Pakisztáni Néppárt vezette kormányban miniszteri rangot is szerzett. Ő az a mélyen vallásos, elkötelezett keresztény politikus, aki előzőleg a merényletnek áldozatul esett **Benazir Butto** oldalán harcolt a diktatúra ellen, majd annak bukása után a demokratikus átalakulások útjára lépett Pakisztán – egyik – meghatározó politikusként száll síkra a kisebbségi és vallásszabadságért, és veszi fel a harcot a muzulmán **fundamentalizmussal** és **fanatizmussal**, az elsöprő erejű – többségi – vallási kizárólagossággal, s teszi ezt éppenséggel a muzul-

mán országok egyikében. Az egész világon eluralkodó **terrorizmus** viszonyai között Shahbaz Bhatti különösképpen nagy megbecsülésnek örvendő világszerte.

Az országá ügyében követségben járó, hitvalló politikus **Johan Candelin** finn lelkipásztor, a Lutheránusok Világszövetsége jószolgálati nagykövete (am. Goodwill Ambassador) társaságában kereste fel erdélyi képviselőnket. Közel húsz esztendővel ezelőtt szintén Johan Candelin volt az, aki a nagyváradi olasz református templom népes gyülekezetében a **Pro Fide** díjat nyújtotta át Tőkés Lászlónak. Utóbb a pakisztáni miniszter is ugyanebben a kitüntetésben részesült.

Shahbaz Bhatti bemutatkozása-kor kihangsúlyozta, hogy nem „politikusként”, hanem sokkal inkább Krisztus követének tekinti magát. Élete fontosabb állomásait felidézve, a keresztény ellenállás, az egyenjogúságért és a vallásszabadságért folytatott küzdelem főbb eseményeiről nyújtott tájékoztatást, valamint a **minisztersége** idején elért rendkívüli eredményekről számolt be.

Tudnivaló, hogy a muzulmán többségű Pakisztánnak – a hindukat követő – második legnépesebb kisebbségi közössége a **keresztény**, melynek 2,8 milliónyi tagja az ország lakosságának 1,6%-át teszi ki. A keresztények mintegy fele része római katolikus, a másik fele pedig protestáns.

A pakisztáni miniszter Isten iránti hálaadással számolt be arról, hogy hivatali ideje elmúlt két évében saját kezdeményezésére létrehozta az Összes Pakisztáni Kisebbség Szövetségét (am. All Pakistan Minorities Alliance), valamint a Vallásközi Harmónia Bizottságát (am. Interfaith Harmony Committee), melynek területi szervezetei 124 pakisztáni körzetben fejtik ki áldásos tevékenységüket. Ezen túlmenően a kormány augusztus 11-ét a Kisebbségek Napjává nyilvánította, továbbá törvényben írta elő a kisebbségek 5%-os részesedését az állami és kormányzati tisztségekben.

Tőkés László Johan Candelin romániai és pakisztáni „jószolgálati követségét” a Gondviselés munkája-
▶

Tőkés László, Johan Candelin és Shahbaz Bhatti

ként értékelte. A maga rendjén beszámolt az üldözött keresztények és kisebbségek védelmében kifejtett tevékenységéről. Ugyanakkor őszinte elismerését juttatta kifejezésre az iránt, hogy az egykori tömegméretű erőszakos cselekmények helyszínén – Pakisztánban – gyökeres változások mennek végbe, aminek egyik legbeszédesebb példája éppen Shahbaz Bhatti minisztersége. Európai képviselőnk végül **erdélyi látogatásra hívta meg** a pakisztáni kormány, illetve egyháza vezető személyiségét.

Szerdán este Bhatti kisebbségügyi miniszter az **Európai Néppárt** EP-frakciója meghívásának tett eleget, amikor is munkaülésükön számolt be a pakisztáni politikai, emberi jogi és vallási helyzetről, valamint saját munkájáról.

Bhatti minisztert Korhola képviselőasszony mutatta be, aki elmondta, Shahbaz Bhatti húsz éve kockáztatja életét a kiszolgáltatottak érdekében egy radikális iszlám országban. Gandhi szavait idézve jellemezte a minisztert: „élete az üzenet”. Bhatti beszédében az Unió és Pakisztán közötti együttműködés fontosságát emelte ki a terrorizmus ellen folytatott közös harcban. Továbbá elmondta, húsz éve harcol a vallási to-

lerancia és az egyenjogúság megvalósításáért. Azoknak, akik hisznek az emberiségben és a békében, össze kell fogniuk, hogy szebbé tegyék a világot – mondotta. **Szájer József**, a Magyar Néppárti Delegáció vezetője a frakció támogatásáról biztosította a vendéget, és sok szerencsét kívánt a további munkájához. Hozzátette, az Unióban is számos kisebbség él, így a harc közös értékekért folyik.

Az Európai Parlament csütörtöki plenáris ülésén elfogadta azt a közös állásfoglalási indítványt, amelyben – többek között – „súlyos aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az istenkáromlással kapcsolatos törvényekkel – amelyek alapján akár halálbüntetés is kiszabható Pakisztánban, és amelyeket gyakran arra használnak, hogy szentesítsék a politikai, faji és vallási kisebbségek cenzúráját, büntetendőnek minősítését, e kisebbségek vád alá helyezését és bizonyos esetekben meggyilkolását – könnyen vissza lehet élni, ami érinti Pakisztán összes polgárát, bármely valláshoz tartozzon is”.

Továbbá „felszólítja Pakisztán kormányát, hogy teljes mértékben és fenntartások nélkül ratifikálja az polgári és politikai jogok 1966-os nemzetközi egyezségkormányát és az a kínzás és más kegyetlen, embertelen

vagy megalázó büntetések vagy bánásmód elleni 1984-es egyezményt is; úgy véli, hogy a vallásszabadság az ENSZ egyezségkormányában foglalt módon megteremti a megfelelő keretet és referenciát, amelyhez az összes aláírónak tartania kell magát, védelmet biztosítva polgárai számára, hogy szabadon gyakorolhassák vallásukat”, valamint „felszólítja a kormányt, hogy garantálja a kisebbségek alkotmányban és az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában, különösen annak 18. cikkében lefektetett emberi jogait, amely cikk arról rendelkezik, hogy »mindenkinek joga van a gondolat-, a lelkiismeret- és a vallásszabadsághoz«”.

Az állásfoglalás végén az európai képviselők felszólítják a Tanácsot és a Bizottságot, hogy „ragaszkodjanak ahhoz, hogy Pakisztán kormánya tartsa fenn az Európai Unió és a Pakisztáni Iszlám Köztársaság közötti együttműködési megállapodásba foglalt demokrácia- és emberi jogi záradékot”; illetve felszólítják a Bizottságot, hogy nyújtson be jelentést az együttműködési megállapodás, valamint a demokrácia- és emberi jogi záradék végrehajtásáról.

Strasbourg, 2010. május 20.

Tiltakozó nyilatkozat a székelyföldi atrocitások tárgyában

Románia kellős közepén, **Székelyföldön** egy 700.000-es lélekszámú székely-magyar közösség él. Még a legvadabb időkben, a „Ceașescu érában” sem sikerült az etnikai arányokat oly mértékben fellazítani, hogy a tömbmagyar vidék lakóinak identitása, kultúrája veszélybe kerüljön – márpedig erre a véres kezű diktátor nem sajnálta a fáradságot.

A diktatúra bukása után – amint erre számtalan alkalommal felhívtuk a nemzetközi közösség figyelmét – tovább

folytatódott a demokratikus álca alatti többségi „**homogenizáció**”, az etnikai arányok megváltoztatása, a nemzeti kisebbségek megfélemlítési kísérlete.

Az **ortodox expanzió**n túlmenően, a nemzetállami törekvéseket deldelgető mindenkori államhatalom bevett gyakorlatként említhetjük **Székelyföld militarizálását** (túlzott mértékben telepítettek katonai egységeket a nagyobb magyar városok közelébe), valamint az **állami erőszakszervezetek** fölös mértékű megerősítését.

Az állampolgárok biztonságát megvédeni hivatott testület tagjai között elenyésző számban találunk

▶ olyanokat, akik magyar nemzetiségűek vagy ismerik a magyar nyelvet. (Romániában csak az idén nyitották meg a Rendőrákadémia kapuit a magyar nemzetiségű fiatalok előtt; – mostantól évenként tizenöt helyet biztosítanak a magyar fiatalok számára Bukarestben.)

A Románia más vidékeiről idevezényelt karhatalmisták számára veszélyességi pótlékokat biztosítanak – miközben az etnikai indíttatású, magyarok ellen irányuló atrocitások száma az utóbbi időben aggasztó módon elszaporodott. Ezeket nem ritkán a katonaság, a rendőrség és a csendőrség kötelékében szolgáló személyek, vagy azok családtagjai követik el.

A legutóbbi „magyarverések” kronológiája a következő:

2009 novemberében hajnali három óra körül az egyik **kézdivásárhelyi** (Târgu Secuiesc) pizza-étterem közelében levő parkolóban hat román fiatal súlyosan bántalmazott egy 22 éves berecki magyar fiatalot, aki szerencsétlenségére éppen akkor lépett ki telefonálni. Miután megszólitották, hogy ne beszéljen telefonján magyarul, a támadók földre tiporták és összerugdosták, eltörték az egyik karját, és bal tenyerébe szúrtak. (Ezt megelőzően ismeretlen tettesek több alkalommal is megrongálták a környéken található helységnévtáblákat, festékszóróval lefújták Kézdivásárhely, illetve a hozzá tartozó települések magyar feliratait.)

2010. április 5-én súlyosan bántalmaztak több magyar fiatalot, akik a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) Szeben megyei rendezvényén vettek részt **Szászmedgyesen** (Mediaş). Az ifjúsági összejövetelnek otthont adó medgyesi székházban 20 óra körül több ismeretlen jelent meg, akik a szervezők többszöri felszólítása ellenére sem voltak hajlandók távozni, mi több, verbálisan és tettelesen is bántalmazták a magyar fiatalokat. Két súlyosan sérült magyar fiatal mentővel kellett kórházba szállítani. A támadók jelentős anyagi károkat is okoztak, bútorokat rongáltak meg, üvegtárgyakat törtek össze.

2010. április 23-án, a Szent György-napok egyik éjszakáján, két

Székelyföldi tájkép

szórakozó gidófalvi fiatalembert vertek el a csendőrök **Sepsiszentgyörgyön** (Sfântu Gheorghe). Egy szóváltásba beavatkozó csendőrijárőr a fiatalokat leütötte, földre teper-ték, majd a járőrkocsi felé tuszkolták őket. Személyi tárgyaikat elvették, majd a csendőrségre szállították őket, ahol tovább folytatták az ütle-gelést. Ott már öten estek nekik, le-ütötték, hajuknál fogva felemelték, és tovább verték őket. Negyedóra után bármiféle jegyzőkönyvfelvétel nélkül szélnek eresztették a fiatalokat.

Legutóbb, **2010. május 15-én**, szombaton hajnalban, ugyancsak a székelyföldi **Kézdivásárhelyen** ismeretlen személyek hat marosvásárhelyi fiatalot – köztük három újságíró – bántalmaztak, mert magyarul beszéltek. Egy tízfős csoport provokált ki tömegverekedést. A megtámadott fiatalok szerint a támadók azt kiabálták, hogy ne beszéljenek magyarul. **Karácsonyi Zsigmond**, a Magyar Újságírók Romániai Egyesületének ügyvezető elnöke arra kérte a sajtót, figyeljen oda az esetre, mert az egyik támadó egy román katonatiszt fia, ezért szerinte a hatóságok el akarják tussolni az ügyet, és egyszerről utcai verekedésként kezelik azt.

Felszólítjuk a román kormányt, kiemelten **Vasile Blaga** belügyminisztert, hogy a magyar nemzetiségű román állampolgárok adóleiből is fenntartott állami erőszak szervezetei körében haladéktalanul vessen véget **az etnikai gyűlöletnek**. A történelmi Székelyföld sem nem

gyarmat, sem pedig nem terrorista-fészek, hogy szükségesnek és indokoltan lássék ilyen mértékű ellenséges érzület azok részéről, akik az állampolgárok védelmére és biztonságára esküdtek fel.

Ugyanakkor felszólítjuk **az illetékes hatóságokat**, hogy nemzetiségre való tekintet nélkül járjanak el az erőszakos cselekmények elkövetőivel szemben. Az erőszak csak erőszakot szül – márpedig a jelenlegi áldatlan gazdasági helyzetben, az állampolgárok elkeseredettségét kihasználva, a szélsőségesek könnyűszerrel teret nyerhetnek.

Idén márciusban emlékeztünk meg Marosvásárhelyen a húsz évvel ezelőtti „**Fekete Március**” szomorú eseményeiről, amikor is román embereket úszítottak a békés magyar tüntetőkre.

Ne hagyjuk, hogy az etnikai konfliktusok újból lángra kapjanak!

Felkérjük a **nemzetközi közvéleményt**, hogy gyakoroljon nyomást a román kormányra az ügyek gyors kivizsgálása érdekében, hogy az egységesülő Európában ne cipeljük tovább terhes történelmi örökségünket, az etnikai szembenállásra és gyűlöletre épített nacionalkommunista állami és társadalmi gyakorlatot.

Strasbourg, 2010. május 19.

Tőkés László
EP-képviselő

Az emberi jogi EP-delegáció az Egyesült Államokban

Pünkösdi ünnepének második napján, 2010. május 24-én az Európai Parlament Emberi Jogi Bizottságának (DROI) hattagú küldöttsége utazott Washingtonba, az **Európai Unió** és az **Egyesült Államok** között fennálló diplomáciai kapcsolatok keretében. A DROI-szabizottság munkadokumentuma szerint az eseménynek az kölcsönöz különleges jelentőséget, hogy a tavaly őszi (2009) elkezdődött törvényhozási ciklusban, illetve a Barack Obama-adminisztráció felállása óta első ízben kerül sor ilyen látogatásra. Az alkalom fontosságát az időközben törvényerőre emelkedett **Lisszaboni Szerződés** is megnöveli, melytől az Unió saját megerősödését reméli. Az emberi jogi EP-delegáció vezetője **Heidi Hautala** finn képviselő (Zöldek frakciója), a DROI-bizottság elnökszónya volt, további tagjai pedig a következők: **Gál Kinga** és **Tőkés László** néppárti, **Ana Gomes** portugál és **David Martin** skót szocialista, valamint **Marietje Schaake** hollandiai liberális képviselők. Kíséretükben szakértők és munkatársak is jelen voltak.

Május 25-én, a tárgyalások első napján az európai parlamenti küldöttség a következő programot bonyolította le:

- Látogatás az Európai Unió washingtoni kirendeltségének székhelyén
- Találkozás és kerekasztal amerikai nemkormányzati szervezetek képviselőivel (Human Rights

Watch, Amnesty International stb.)

- Látogatás az Egyesült Államok Külügyminisztériumában (State Department); találkozás ágazati szakpolitikusokkal: **Robert King** észak-koreai ügyekben, **Dan Fried** a guantanamoi fogolytelep bezárásában, **Kathleen M. Fitzpatrick** emberi jogi kérdésekben és **Anita Botti**, a nők jogai ügyében felelős nagykövetekkel, illetve államtitkárokkal

- Fogadás az emberi jogi küldöttség tiszteletére; kerekasztal-megbeszélés a Heinrich Böll Alapítvány, valamint a Brookings civil központ szervezésében.

A sűrű napi program, illetve a kiterjedt megbeszélések rendjén a következő fontosabb kérdések szerepeltek a **napirenden**:

- Az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti együttműködés számbavétele és kiszélesítése, az emberi jogok terén

- Új együttműködési lehetőségek a Lisszaboni Szerződés hatályba lépése nyomán; emberi jogi párbeszéd

- A guantanamoi fogolytábor felszámolása, **Barack Obama** erre vonatkozó ígéretének a gyakorlatba ültetése

- A halálbüntetés eltörlése az Egyesült Államokban

- A Nemzetközi Büntetőbíróságra (International Criminal Court) vonatkozó ENSZ-határozat ratifikálása

- A közép-keleti békefolyamat; a

Goldstone-jelentés meghagyásainak az életbe léptetése

- A gyermekek, valamint a nők jogaira vonatkozó nemzetközi egyezmények általános elfogadtatása stb.

A tárgyalófelek elégtétellel állapították meg, hogy az Obama-kormányzat, egyik első lépéseként, határozottan elkötelezte magát az Egyesült Nemzetek Emberi Jogi Tanácsában (UNHRC) való nemzetközi együttműködés mellett.

A DROI hattagú küldöttsége 2010. május 26–27-én a következő programokkal folytatta washingtoni látogatását:

- Találkozók a Nemzetbiztonsági Hivatalban - többek között **Gayle Smith** igazgatónökkel, a hivatal Demokrácia és Fejlődés Osztályának vezetőjével, valamint **Scott Busby-val**, az Emberi Jogok Osztályának igazgatójával

- Látogatás az Egyesült Államok Kongresszusában; találkozás **Benjamin L. Cardin**, az Európai Biztonság és Együttműködés Bizottságának – a kongresszusi „Helsinki Bizottság” – az elnökével.

- Kerekasztal-megbeszélés a Demokráciáért Nemzeti Alap (National Endowment for Democracy) székhelyén, **Carl Gershman** elnök vezetésével

- Ünnepélyes Fogadás a washingtoni **Freedom House** és az EP-delegáció vezetője, **Heidi Hautala** szervezésében

- Kerekasztal-megbeszélés a Nemzeti Demokratikus Intézet (Na-

NYILATKOZAT

Az **Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács** elnökeként, erdélyi magyarként és európai parlamenti képviselőként üdvözlöm a mai történelmi jelentőségű **politikai tettet**. Mert történelmi jelentőségű az, hogy a Magyar Országgyűlés mai, szerdai ülésén 344 igen, 3 nem szavazattal, 5 tartózkodás mellett elfogadta a magyar állampolgársági törvény kiterjesztéséről szóló módosítását, mely szerint „kedvezményesen honosítható az a nem magyar állampolgár, akinek felmenője magyar állampolgár volt, vagy valószínűsíti magyar származását, és magyar nyelvtudását igazolja.

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács az idei évet **Trianoni Emlékévként** nyilvánította azzal a deklarált szándékkal, hogy magyar nemzetünk szétszakításának 90. évfordulóján vessünk végre véget a terméketlen köldöknézésbe fulladó önsajnálathoz, és az elkövetkezendőkben – **Trianon gyógyításaként** – a magyar nemzet határokon átívelő újraegyesülésének programadó eszménye hassa át cselekedeteinket.

A 2004. december 5-i „önkéntes Trianonunkat” a magyar állampolgárok **a nemzeti ügyek kormányának** rendkívüli, kétharmados felhatalmazásával írták felül. **Orbán Viktor**

kijelölt miniszterelnök által vezetett Fidesz-KDNP szövetség mai törvényjavaslatával e a felhatalmazás szellemében járt el. A szavazatok száma viszont azt mutatja, hogy kialakulóban van az a szükséges nemzeti minimum, amely mentén a nemzeti együttműködés rendszere kiépíthető.

Illesse köszönet a törvény kezdeményezőinek munkáját – és köszönet jár a Magyar Országgyűlés össznemzetben gondolkodó tagjainak szavazataiért is. Trianon gyógyítása elkezdődött. Egy a nemzet!

Washington, 2010. május 26.

Tőkés László
EP-képviselő

tional Democratic Institute) székházában, **Kenneth Wollack** elnök és Heidi Hautala vezetésével

- Emberi jogi szimpózium a Tom Lantos Emberi Jogi Bizottság szervezésében, a Kongresszus épületében, **James McGovern** demokrata és **Frank Wolf** republikánus társelnökök elnökletével

- Sajtóértekezlet az EP-küldöttség észak-amerikai útjának befejezésekképpen, az EU washingtoni kirendeltségének épületében

Az Európai Parlament delegációjának gazdag és tartalmas eseménynaptára **az emberi jogok és a demokrácia** közös európai-amerikai alapértékeinek a jegyében zajlott. Mindazonáltal lépten-nyomon kiütözköztek azok az ellentétek és különbözőségek, melyek mind az Egyesült Államokon belül, mind az Egyesült Államok és az Európai Unió viszonylatában problematikussá teszik az emberi jogok és a demokratikus értékek egységes és közös nemzetközi képviselését.

Ezek az **ellentmondások**, valamint az ezekből fakadó **feszültségek** már a küldöttjárás első napján, az EU washingtoni kirendeltségén tartott belkörü megbeszélésen nyilvánvalóvá váltak. Az EU washingtoni képviselője maga is átmeneti bizonytalanságban fejt ki tevékenységét, az új vezetőjének kinevezése körül támadt bonyodalmak miatt. A képviselő beosztottjai – egyebek mellett – az előző Bush-kormányzat és a nyomába lépő Obama-adminisztráció közötti ellentmondásokból fakadó amerikai emberi jogi politika nehézségeiről számoltak be, melyek következtében **Barack Obama** elnök vonatkozó ígéretei is jórészt teljesületlenek maradnak, másfelől az ellenzési republikánusok is kemény kritikával illetik az új kormányzatot. Különösképpen a terrorizmus elleni harc, valamint az emberi jogok érvényesítése közötti ellentmondások okoznak komoly feszültséget – mind kül-, mind belpolitikai téren.

Brice de Schietera, az EU-képviselő politikai tanácsosa joggal állapította meg, hogy Obama elnök Európa iránti – deklarált – érdeklődése és emberi jogi elkötelezettsége ellenére az e téren való közeledés jobbra „retorikai szinten” marad.

Heidi Hautala, a DROI-bizottság

elnökasszonya találóan mutatott rá arra, hogy miközben az Európai Parlament különféle küldöttségei egymást követően keresik fel az Egyesült Államokat – ezzel szemben az amerikaiakról nem mondható el ugyanez, viszonyulásukat inkább az EU iránti távolságtartás jellemzi.

Az első napi megbeszélésen konkrét módon arra is fény derült, hogy az **EU** és az **EÁ** között egy **terrorizmus elleni közös nyilatkozat** tárgyában folynak magas szintű tárgyalások, erről azonban az elnökségi tárgyalók mégcsak tájékoztatásra sem méltatták az ez ügyben – is – illetékes Emberi Jogi Bizottságot (DROI). Az információ-visszatartás egyik legfőbb oka valószínűleg az a körülmény, hogy a felek nehezen tudnak megegyezni egy, a terrorizmus ellenes harccal és az emberi jogokkal kapcsolatos, közös álláspontban. Az amerikai látogatás rendjén, május 26-án, szerdán este **Tökés László** és **Gál Kinga** néppárti képviselőink a helybéli **Kossuth-Házban** találkoztak és tartottak előadást a washingtoni és környékbeli magyaroknak. A házigazda Amerikai Magyar Koalíció nevében, **Hámos László**, a Magyar Emberi Jogi Alapítvány elnöke köszöntötte és méltatta a vendégeket. Jelen volt **Max Teleki**, a Koalíció elnöke. Az Európa és a nemzetpolitika tárgyában tartott előadásokat nyíltszíni megbeszélés követte. A rendezvény – és egyben az egész nap – fénypontját annak híre jelentette, hogy a magyar Országgyűlés, szinte teljes egyhangúsággal, aznap fogadta el a **magyar állampolgárság határon túli kiterjesztésére** vonatkozó törvénymódosítást. Az előadók és a hozzászólók lelkes szavakkal méltatták a rendkívüli esemény jelentőségét. Beszédében Tökés László – egyebek mellett – rámutatott, hogy a XX. században két súlyos **nemzeti katasztrófa** sújtotta a magyarságot, nevezetesen: a Trianoni békediktátum (1920) és a kommunista diktatúra (1945–1989). A magyar állampolgárság határon túli helyreállításával tulajdonképpen a Trianon és a kommunizmus okozta sebek **gyógyítása** és az ezekért szükséges **jóvátétel** folyamata kezdődött el – mondotta erdélyi képviselőnk.

Washington – Nagyvárad,
2010. május 27.

EP-képviselők Nepálban

A dél-ázsiai kapcsolatokért felelős, Jean Lambert (zöldpárti, brit) által vezetett, hattagú EP-delegáció május 23. és 29. között Katmanduba látogatott, ahol az EP a nepáli parlamenttel nyolcadik alkalommal tartott találkozót. A képviselők Nepál helyzetét, valamint az ország békéért és stabilitásért tett erőfeszítéseit értékelték. A delegáció kedden a himalájai Imja gleccsernél figyelhette meg a klímaváltozás hatásait. Az EP küldöttei rendben találták a menekültek helyzetét.

A delegáció látogatásának fő célja a békefolyamat értékelése és az alkotmánytervezet megvitatása volt. A képviselők egyeztettek az alkotmányozó gyűlés elnökével, Subash Nemwanggal is. Az alkotmányozó gyűlést május 29-én, az új alkotmány elfogadása nélkül oszlatják fel. Még nem ismeretes, hogy a 2006 novemberéig a nepáli kormányval harcban álló maoista ellenzék hozzájárul-e az alkotmányozó gyűlés mandátumának 6 hónappal történő meghosszabításához. Ha a maoisták nem adják beleegyezésüket, az alkotmány hiánya veszélyeztetheti a politikai stabilitást Nepálban.

Klímaváltozás

A találkozó kiemelt témája az éghajlatváltozás volt. Május 25-én, kedden az EP-képviselők a nepáli hadsereg helikopteréről tekinthették meg a himalájai Imja gleccsert, valamint az éghajlatváltozás Nepálra és a környező országokra gyakorolt hatását. Jean Lambert azt mondta, „a gleccserek visszahúzódása és a gleccsertavak növekedése aggasztó ökológiai problémákról árulkodik, ami súlyosbítja a gazdasági terheket. Nepál és a környező, Himalájából vizet nyerő országok támogatása érdekében mielőbbi intézkedésekre van szükség” – tette hozzá.

Menekültügy

A delegáció a menekültek helyzetét is megvizsgálta. A butáni menekültek harmadik országba történő letelepítését zökkenőmentesnek találták a képviselők, a tibeti menekültek tranzit központjába tett látogatásuk során pedig úgy ítélték meg, hogy Nepál betartja az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságával kötött becsületbeli megállapodást.

www.europarl.europa.eu

A trianoni múltból a schengeni jövőbe

A **Trianoni békediktátum** 90. évfordulójáról való nemzeti megemlékezés-sorozatnak mintegy a nyitányaképpen, 2010. június 1-én, a magyar néppárti képviselőcsoport szervezésében, az Európai Parlament brüsszeli székházában nyitották meg a Hírneves magyarok – A trianoni múltból a schengeni jövőbe című **emlékkiállítást**. A rangos eseményre röviddel azután került sor, hogy az újan megalakuló Magyar Országgyűlés törvényt fogadott el a **magyar állampolgárság** határon túli kiterjesztéséről, ezáltal orvosolván a 2004. december 5-i eredménytelen népszavazás jelentette „önkéntes Trianont”. Az európai megemlékezés ugyanakkor megelőzi az Országgyűlés június 4-re kitűzött emlékülését, melyet a szintén törvény által kimondott **Nemzeti Összetartozás Napja** alkalmából tartanak Budapesten.

A megnyitó résztvevőit és előadóit **Gál Kinga** képviselőasszony, a kiállítás főszervezője köszöntötte. Trianon gyászos évfordulójáról megemlékezve rámutatott, hogy kilencven esztendővel ezelőtt Európa számbelileg legnagyobb, tradicionális nemzeti kisebbsége jött létre a mindmáig milliós nagyságrendű, határon túli magyarság elszakítása által. A szuggesztív táblaképeken bemutatott, többségükben határon túlról származó **világhírű magyarok** viszont saját művükkel és példájukkal bizonyítják, hogy közös értékeink – a kultúra, a művészet és a tudomány – soha sem ismertek határokat. „Ma már tudjuk, hogy az új Európa eszméje és a Schengeni szerződés perspektívája jelentős erőforrásunk lehet, és része a Trianonra található megoldásnak” – mondotta a kolozsvári származású képviselő.

„»A múlt rendezése« és a megbékélés viszont a valóság beismerésével és az igazság kimondásával kezdődik. És minden nép és nemzet – nemcsak a többség, hanem a kisebbségek – emberi és kollektív jogainak az elismerésével folytatódik...»

Az Európai Parlament képviselőjében **Joseph Daul**, a néppárti képviselőcsoport elnöke mondott megnyitóbeszédet. Számos más nemzetiségű – köztük több román – résztvevő jelenlétében együttérzéssel szólt az évfordulóról, „Magyarország modernkori történelme legmeghatározóbb eseményének” nevezve a Trianoni békeszerződés aláírását. „Mi, akik minden nap az egyesült, stabil és békés Európáért munkálkodunk, nem feledkezhetünk meg az Európa országait ért veszteségekről és tragédiákról” – mondotta az európai politikus.

A határok fölötti nemzetegyesítés jegyében **Bauer Edith** felvidéki és **Tőkés László** erdélyi képviselők zárták a megemlékezések sorát. A magyar néppárti delegáció „külső-seiként” mindketten a Kárpát-medencei magyarság érdemi egységéről és összetartozásáról tettek biznyságot. A szlovákiai magyar közösség képviselője saját szülőfaluja, **Somorja** példájával világított rá az évforduló tragikumára, mely település az utóbbi évszázadban öt különböző ország fennhatósága alá tartozott.

Erdélyi képviselőnk mindenekelőtt a gyászhoz fűződő alapvető emberi jogtól való megfosztás embertelenségére mutatott rá, **Szophoklész Antigoné** című darabjával szemléltetve az elemi emberi erkölcs és a jogfosztó – többségi – hatalom drámai konfliktusát. – Mellékelt – beszéde végeztével a „Trianonnal egyidős” **Szüleinek** „dedikálta” az évfordulói kiállítást, külön is együttérzését fejezve ki a megpróbáltatásokat szenvedő **felvidéki magyarok** iránt.

Brüsszel, 2010. június 1.

Trianontól Schengenig – az igazság és a megbékélés útján

*A világnyelveken beszélő, nagy nemzetek fiai, történelmi, irodalmi, művészeti és tudományos nagyságai közismertek – mi, magyarok is számoltartjuk és értékeljük őket. Nem így az ún. kis nemzetek nagy emberei. Külföldön járván nem egyszer már annak is örülhettünk, hogyha valaki a „magyar aranycsapat” nagy labdarúgójáról, **Puskás Ferencről** hallott...*

Az **Európai Unió** nemzeteinek közössége, az őket összekapcsoló kölcsönös megismerés, tisztelet és szolidaritás szelleme, egymás, illetve **közös értékeiknek** a megbecsülése jó alapot és lehetőséget szolgáltat arra, hogy világhírré érdemes – de mégis kevésbé ismert – nagy magyarjainkat is megismertessük európai testvéreinkkel. Ezért jött létre ez a kiállítás, melynek címe: **Hírneves magyarok – A trianoni múltból a schengeni jövőbe**.

Ezen túlmenően viszont – akarva-akaratlanul – egy gyászos évfordulót is idéz a kiállítás. Olvassuk csak a nagy magyar neveket: **Bolyai János** fizikus, **Liszt Ferenc** zeneszerző, **Munkácsy Mihály** festőművész, **Ady Endre** költő, **Bartók Béla**, a magyar zene másik géniusza, **Márai Sándor**, a XX. század nagy regényírója – hogy csak néhányat említsünk a legjavából. Rögtön ezután pedig vessünk egy pillantást Kelet-Közép-Európa térképére: hol is születtek ezek a kiváló nagyságok? Szülőhelyüket hiába keresnénk **Magyarországon**. Kolozsvár / Cluj-Napoca – **Románia**, Doborján / Raiding – **Ausztria**, Munkács / Munkacevo – **Ukrajna**, Érmindszent / Eriu-Mecențiu és Nagyszentmiklós / Sânnicolau Mare – **Románia**, valamint Kassa / Kosice – **Szlovákia**, és a sort a délszláv államokkal folytathatnánk – íme ők valamennyien „külföldön” születtek...

A világhíres magyar nevek rendhagyó „térképével” egyben a II. világháborút lezáró békekötések, a Magyarországot darabjaira szakító **Trianoni békediktátum** 90. évfordulójára is emlékeztetni szeretnénk, mely az ország 2/3 részét, lakosságának pedig

▶ több mint a felét a szomszédos országok fennhatósága alá juttatta, megkérdezésük nélkül magyarok millióit taszítva kisebbségi elnyomatásba, a másodrangú állampolgárság és a mesterséges asszimiláció állapotába.

Távol áll tőlünk a revizionizmusnak mégcsak a gondolata is. A szomszédos népeket sem akarjuk sérteni, hiszen velük együtt tartozunk vagy éppen igyekszünk **a közös Európába**. Kilenc évtizeddel a magyar történelem egyik legnagyobb katasztrófája után viszont – úgy érezzük – tartozunk azzal, hogy a sokáig elhallgatott vagy letagadott történelmi valósággal szembenézzünk, és – amint nagy költőnk, **József Attila** írta – „a múltat bevalljuk” és „rendezzük végre közös dolgainkat”.

Tavaly **a kommunista múlt** szörnyűségeivel nézett szembe az Európai Parlament. Az ateista-kommunista diktatúra idején Trianon és a kisebbségi elnyomás tabu-témának számított. Félnünk és hallgatnunk kellett – még a magyarságuk miatt üldözött és meggyilkolt halottainkat sem temethettük el méltóképpen. A nacionál-kommunista rezsim meghamisították a történelmet, s az **emberi gyászhoz**

való alapvető emberi jogunktól is megfosztottak.

A szabad és egyesült Európában, ahol éppen az **Európai Történelem Háza** közös tervének a megvalósításán fáradozunk, úgy ítélem, itt az ideje, hogy nyíltan kimondjuk az igazságot, és **Antigoné** módjára, akár a posztkommunista **kreoni hatalommal** is szembeszállva, végtisztességet tegyünk **Polüneikésznek** – testvéreinknek, akik a szovjet „malenkij robotban”, **Tito** partizánjainak vérengzéseiben vagy a **Maniu**-gárdisták kegyetlenkedéseiben tízezzel hullottak el gyászolatlanul, vagy a csehszlovákiai deportálásoknak és **Ceausescu** homogenizációs politikájának váltak áldozataivá. Mi, magyarok készek vagyunk a saját történelmi vétkeinket is beismerni, ugyanis tisztán látjuk, hogy a **lágerek** és a **gulágok** tömegsírjaival, az egymás ellen elkövetett bűnök teherével egyetlen nép sem lehet jó lelkiismerettel az egyesült Európa tagja.

„A múlt rendezése” és a **megbékélés** viszont **a valóság** beismerésével és az **igazság** kimondásával kezdődik. És minden nép és nemzet – nemcsak a többség, hanem a kisebbségek

– **emberi és kollektív jogainak** az elismerésével folytatódik. – Az örmény holokauszt jóvátétele nélkül **Törökország** sem válhat az Unió teljes értékű tagjává!

Mi nem revansizmust – hanem békét és testvéri együttműködést szeretnénk Európában. Olyanekppen, ahogyan **Bartók Béla** megfogalmazta: „Az én igazi vezéreszmém ... a népek testvérré válásának eszméje, a testvérré válás minden háborúság és viszály ellenére... ezért nem vonom ki magam semmiféle hatás alól, eredjen az **szlovák, román, arab** vagy bármiféle forrásból. Csak tiszta, friss és egészséges legyen az a forrás...” Nos, ebből a „tiszta forrásból” erednek **Márai Sándor** szavai is, aki ekképpen vall **Európáról**: „A jövő Európáját gazdasági vonatkozásokban nem lehet másképp látni, mint vámhatárok nélküli, közös, óriási termelő- és elosztóterületet, ahol az európai szellem kicsinyes helyi érdekek akadályá és gátlása nélkül végre kifejtheti igazi képességeit.”

Brüsszel, 2010. június 1.

Tőkés László
erdélyi EP-képviselő

EMLÉKNYILATKOZAT a trianoni békeszerződés aláírásának 90. évfordulóján

Ma, a trianoni békeszerződés aláírásának kilencvenedik évfordulóján az Európai Parlament fideszes képviselőcsoportja a felvidéki és erdélyi képviselőkkel közösen, lehajtott fővel emlékezik a XX. századi történelmünket végigkísérő és máig ható nemzeti tragédiánkra. Az akkor okozott sebek gyógyítására évtizedeken keresztül esély sem mutatkozott. Kilencven év elmúltával azonban olyan időköt élünk, amikor valós lehetőség mutatkozik a magyar nemzet határokon átvéő újraegysíítésére.

Pár napja a Magyar Országgyűlés régi adósságát róta le, amikor a kárpát-medencei magyarok számára lehetővé tette, hogy – szülőföldjükön boldogulva – visszaszerezhessék magyar állampolgárságukat. Az Európai Unióban az újraegyesílési folyamat, ha lassan is, de évek óta tart: a schengeni övezet kiterjesztésével például az anyaországi, felvidéki, burgenlandi és muravidéki magyarok már szabadon, határok nélkül közlekedhetnek és építhetik újjá egykor szétszakított közösségeiket. Hamarosan a mintegy másfél millió erdélyi magyarság is élvezheti e schengeni vívmányokat.

Itt, az Európai Parlamentben a magyarországi, felvidéki és erdélyi magyar képviselők már évek óta közösen képviselik nemzeti érdekeinket. Közösen dolgozunk azért, hogy mindezekben az előnyökben és jogosítványokban a délvidéki s kárpátaljai magyarok is mihamarabb részesüljenek. Közösen dolgozunk egy olyan Európai Unióért, amelyben a nemzeti közösségek anyanyelvhasználatá és kisebbségi jogainak biztosítása megkérdőjelezhetetlen. S közösen emeljük fel szavunkat akkor, ha ezeket az elidegeníthetetlen jogokat – Trianon máig ható súlyos örökségeként – a szomszédos országok nacionalista politikusai csorbítani próbálják.

Hisszük, hogy a közös érdekérvényesítés lehetősége, a térség további integrációja, a határok leomlása lehetőséget nyújthatnak Trianon sebeinek kezelésében. Valljuk, hogy a környező nemzetekkel való békés együttélés és a közös gyarapodás záloga az egyének és közösségek szabadság- és kisebbségi jogainak tisztelete és érvényesítése, a szabad identitásválasztás és az anyanyelvhasználat biztosítása. A Trianon ütötte sebekre az e jogokat tiszteletben tartó és tartató Európai Unió jelentheti a gyógyírt.

Brüsszel, 2010. június 4.

Bauer Edit

Szájer József

Tőkés László

Tőkés László júniusi eseménynaptára

Június 1–3. • Brüsszel:

Európai parlamenti munkahét

Június 3. • Nagyvárad, EP-Iroda: Sajtóértekezlet – Trianon gyógyítása

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács 2010-et Trianoni Emlékévként nyilvánította

Június 4. • Budapest:

Az Országgyűlés emlékülése Trianon 90. évfordulóján

A Trianon-emlékülés délután fél ötkor, a szerződés kilencven évvel ezelőtti aláírásának pontos időpontjában vette kezdetét. Az ünnepségen részt vettek a diplomáciai testületek, a határon túli magyarok és a történelmi egyházak képviselői. Az Országgyűlés – az MSZP képviselőinek távolmaradásával – teljes egyhangúsággal elfogadta a Trianoni Emléktörvényt, és június 4-ét a Magyar Összertartozás Napjává nyilvánította

• Budapest, Március 15 tér:

Trianoni Évfordulói Megemlékezés a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége (KÉSZ) és a Civil Összefogás Fórum (CÖF) szervezésében

• Budakalász:

Trianoni Jubileumi Ünnepség

A Kárpátok Óre trianoni emlékmű felállítása. Díszvendégek: Wittner Mária fideszes országgyűlési képviselő, Tőkés László EP-képviselő, valamint Lezsák Sándor országgyűlési képviselő, a Nemzeti Fórum elnöke

Június 5. • Zebegény:

Trianoni Jubileumi Emlékünnepély. Ökumenikus zarándoklat a Trianon Társaság szervezésében

Június 6. • Gyimesbükk:

Trianoni Emlékünnepség az Ezeréves Határon

Az EMNT központi rendezvénye. Szentmise a helybéli templomban. Ünnepi beszédet mondott Füzes Oszkár, a Magyar Köztársaság bukaresti nagykövete és Tőkés László EMNT-elnök

Június 7–10. • Brüsszel:

Európai parlamenti munkahét

Június 10. • Miskolc, Edelény, Felsősolca, Sajólád:

Az árvíz sújtotta területek látogatása. Tőkés László európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar

Nemzeti Tanács elnökének vezetésével az erdélyi együttműködő szervezetek (MIT, EMI, Gondviselés Segélyszervezet) képviselői – nevezetesen László János, Soós Sándor, Szabó László, Orbán Mihály – a felhívásuk nyomán összegyűlt segélyadományokat juttatták el az árvíz-szerencsétlenség helyszíneire

Június 11. • Kolozsvár:

A Magyar Rektori Konferencia felsőoktatási fóruma

Első ízben tartották Magyarország határain kívül a Magyar Rektori Konferenciát, Kolozsváron, a Protestáns Teológia Dísztermében, a Sapientia-Erdélyi Magyar Tudományegyetem szervezésében. Megnyitó beszédet tartottak: Szabó Gábor rektor, a Magyar Rektori Konferencia leköszönő elnöke, Dávid László, a Sapientia-EMTE rektora, Rezi Elek, a Protestáns Teológia rektora és Kató Béla, a Sapientia Alapítvány elnöke.

• Kolozsvár:

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnökségi ülése

Június 12. • Nagyvárad:

A Partiumi Keresztény Egyetem Közgazdasági Tanszékének Diplomaosztó ünnepélye az Egyházkerületi Székház Dísztermében

A Partiumi Keresztény Egyetem tanévzáró ünnepélye a nagyvárad-újvárosi református templomban. Igét hirdetett Tőkés László, a PKE elnöke. Beszédet mondtak: Csúry István püspök, János-Szatmári Szabolcs rektor, Szászfalvi László egyházügyi államtitkár és Szilágyi Mátyás kolozsvári főkonzul

Tanévzáró ünnepi fogadás az AJK éttermében

Pohárköszöntőt mondott: Szilágyi Pál, a Sapientia Alapítvány kurátora

Június 13. • Váradszentmárton:

Fejes Rudolf Anzelm premontrei főapát kezdeményezésére hónapok óta tartó imalánc helyszíne a helybéli katolikus templom. Tőkés László ökumenikus szolidaritása és politikai támogatása kifejezéséül tartott alkalmi beszédet és imádkozott együtt a gyülekezettel

Június 14–17. • Strasbourg:

Európai parlamenti munkahét

Június 18. • Budapest, Országház: Találkozás Schmitt Pál országgyűlési elnökkel. Schmitt Pál, a Magyar Országgyűlés elnöke hivatalában fogadta Tőkés László erdélyi képviselőt, az Európai Parlament frissen megválasztott alelnökét. A szimbolikus stafétaváltást megjelenítve, az Országgyűlés új elnöke ténylegesen egy stafétabotot adott át az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnökének

Közös sajtótájékoztató

Június 19. • Kolozsvár:

Az Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum (EMEF) rendkívüli ülése Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes kolozsvári – erdélyi – látogatása alkalmából

Semjén Zsolt exkluzív találkozója az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács vezetésével, Tőkés László elnökkel és munkatársaival

Sajtóértekezlet Semjén Zsolt, Tőkés László és Markó Béla RMDSZ-elnök részvételével

Június 21–24. • Brüsszel:

Európai parlamenti munkahét

Június 25.

• Marosvásárhely, Bernády Ház:

Az Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum (EMEF) válságkezelő rendkívüli ülése

Sajtóértekezlet az erdélyi Magyar Összefogás helyzetéről, a Kulturális Autonomia Tanács (KAT) létrehozásának megíúsulásáról

• Nagyvárad, Egyházkerületi Székház:

Kerekasztal és Fórum Tőkés László püspökké választásának 20. évfordulója alkalmából, két évtizednyi egyházfői szolgálatáról – dr. Hermán János és Tolnay István előadótanácsosok, valamint a sajtó vezető képviselőinek közreműködésével

Június 28. • Nagyvárad, Moszkva Klub:

A Bűn és Büntetlenség című dokumentumfilm bemutatója, Biszku Béla volt belügyminiszter „főszeplésével”, a kommunizmus bűneinek tagadásáról

Június 28–30. • Brüsszel:

Európai parlamenti munkahét

Kolozsvári felsőoktatási fórum

Első ízben szervezték Magyarország határain kívül a **Magyar Rektori Konferenciát** (MRK). Kolozsváron a Protestáns Teológia Dísztermében 2010. június 11-én a **Sapientia-Erdélyi Magyar Tudományegyetem** (Sapientia-EMTE) meghívására száznál több felsőoktatási vezető előtt kezdődött délelőtt a tudományos ülészak **Szabó Gábor** rektor, az MRK ma leköszönő elnökének felvezetőjével. Mindenekelőtt a résztvevők nevében az Elnök szolidaritását fejezte ki a magyarországi árvízkárosultak irányába, és bejelentette: az anyaországi rektorok pénzadományal segítik az árvízkárosultakat.

A magyar–román felsőoktatási fórummal egybekötött ülésnek helyet adó intézmény vezetőjeként **Rezi Elek**, a Protestáns Teológia rektora ismertette röviden a lelkészképzés múltját és jelenét, hangsúlyozva: az erdélyi protestánsok mindenkoron elkötelezettek voltak az anyanyelvű felsőoktatás ügyében.

Ehhez kapcsolódva **Kató Béla**, az Erdélyi Református Egyházkerület püspökhelyettese, a Sapientia Alapítvány elnöke vázlatolta az erdélyi történelmi egyházak által alapított magánegyetem létrejöttét.

A Sapientia-Erdélyi Magyar Tudományegyetem felépítését, a három helyszínen – Kolozsvár, Marosvásárhely és Csíkszereda – folyó oktatást, továbbá rövid- és hosszútávú terveket **Dávid László**, a Sapientia-EMTE rektora mutatta be.

Tőkés László EP-képviselő, a Bolyai Egyetem megszűnte után fél évszázaddal Romániában eddig egyedüli, államilag akkreditált magánegyetem, a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem (PKE) elnöke az „európaiság” fogalmának problematikusságából indult ki: „Elég arra gondolnunk, hogy korunk erkölcsi válsága közepette még legjobb hagyományaink továbbvitele és elismertetése is milyen nagy erőfeszítéseket követel” – mondotta. Visszatekintésben a „helyzetteremtő” politizálás hasznáról beszélt: 1990-ben „nem ragadtunk bele az egészében véve hátrányos helyzetbe, hanem annak gyenge pontjait kihasználva, új helyzetet igyekeztünk kialakítani a magyar felsőoktatás tekintetében,

Tőkés László a szószeiken

illetve a magyar élet több más viszonylatában.” Az idén kettős évfordulót ünneplő intézmény létrehozójaként – a PKE-t ezelőtt tíz évvel, jogelődjé, a Sulyok István Református Főiskolát húsz éve alapították – erdélyi képviselőnk kitért arra is, hogy az anyanyelven szerveződő egyetem valóságos létkérdés. „Az óvodától az egyetemig” – így hangzott a kisebbségi oktatáspolitikai jelszó-tömörű programja, és ennek az átfogó célkitűzésnek jelentette elsőfokú kiteljesítését az egyetem, mely a mindenkori oktatási-tudományos feladatokon túlmenően, **nemzetpolitikai szempontból** is stratégiai fontosságú szerepet tölt be – fogalmazott az erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke. „Rendelgetése az, hogy Erdélyben és Partiumban élő magyar közösségünk számára biztosítsa az esélyegyenlőséget az oktatás területén, és az, hogy – a magas színvonalú tudományosság követelményeinek megfelelően – magyar kistársadalmunk számára önálló értelmiséget és szakembereket képezzen. Ezáltal ugyanakkor az egyetem kulturális missziót is végez, hiszen saját kultúráját bármely közösség csakis saját anyanyelvén képes átadni, márpedig mivel egy közösséget elsősorban saját kultúrája definiál, hogyha a kulturális tartalmak átörökítése nem történik meg, a – kisebbségi – közösségnek a pusztá megmaradása kerül veszélybe” – mondotta Tőkés.

Ugyanakkor kiemelte: A PKE–Sapientia-EMTE továbbfejlesztése,

oktatási kínálatának bővítése tehát nem lehet csupán a PKE akadémiai közösségének felelőssége: fenntartásában és fejlesztésében szerepet kell vállalnia a mindenkori magyar kormánynak, az erdélyi magyar közösségnek – nem utolsósorban pedig a román államnak is.

Az EP-képviselő szerint „elsőfokú tanintézetek törvény általi elismerését követően azokat a feltételeket is biztosítani kell, amelyek lehetővé teszik, hogy ezek a korszerű európai oktatás elvárásainak megfelelhessenek, s a különböző nemzetközi tudományos és oktatási programokba bekapcsolódhassanak, más szóval azt, hogy minőségi oktatást kínál, versenyképes, a nemzetközi elvárásoknak megfelelő egyetemékké válhassanak.” Hozzátette: „Ennek viszont alapvető feltétele a Partiumi Egyetem, illetve az Sapientia-EMTE-PKE rendszer több pillérű, kiszámítható, nem kizárólag piaci és menynyiségi szempontokat érvényesítő költségvetési támogatása, amely lehetővé teszi az évek óta túlélésre és vegetálásra kényszerített egyetemi hálózatunk továbbfejlesztését és teljes igényű kiépítését.” – hangsúlyozta Tőkés László.

A PKE elnökét követően a Királyhágómelléki Református Egyházkerület pártfogolta felsőoktatási intézmény rektora, **János-Szatmári Szabolcs** ismertette kollégáival a határon átvívelő együttműködési kezdeményezéseket, külön kitérve a regionális együttműködések szükségességére is. A PKE fiatal előljá-

► rója rámutatott: külső forrásbevonási lehetőség a Román Nemzeti Fejlesztési Terv keretei között kiírt felsőoktatás-fejlesztési pályázatokon való részvétel joga – ám az akkreditációval nem rendelkező intézmények részére ez a lehetőség nem adott. A PKE – elsősorban kiforrott fejlesztési elképzeléseire és jó magyarországi kapcsolataira alapozva – az utóbbi esztendőben különös figyelmet fordított a Magyarország–Románia Európai Területi Együttműködési program (ETE) által kínált pályázati lehetőségekre. Ennek megfelelően a PKE részvételével előkészített és benyújtott 8 db. pályázat mindegyike sikerrel szerepelt.

A délelőtti plénumon **Péntek János**,

a Kolozsvári Akadémiai Bizottság (KAB) elnöke az Magyar Tudományos Akadémia képviselőjeként szólott az összegyűltekhöz, míg **Szabó Gábor** a Magyar Rektori Konferencia történetét, felépítését és munkálkodását ismertette, külön felsorolva a bizottságokat. Külön említette négy ad hoc bizottság következtéseit többek között a felsőoktatás finanszírozása átalakításának szükségességéről, a „magyar” bolognai rendszerről és a magyar felsőoktatás versenyképességéről, hiszen, mint fogalmazott, az igazi verseny nem az országon belül, hanem nemzetközi szinten van.

A déli szünet után az MRK résztvevői előadásokat hallhattak töb-

bek között a Bologna-folyamat magyarországi helyzetéről **Mészáros Tamás**, az MRK Egyetemi Tagozat elnökének, a Budapesti Corvinus Egyetem rektorának előadásában, **Hudecz Ferenc**, az Eötvös Loránd Tudományegyetem rektora a magyarországi felsőoktatás stratégiai céljairól értekezett, **Tonk Márton**, a Sapientia-EMTE dékánja a romániai magyar felsőoktatás helyzete és kihívása tárgykörében osztotta meg gondolatait.

Szintén az MRK kolozsvári ülésén került sor a tehetséggondozásra vonatkozó egyezmény aláírására.

Kolozsvár, 2010. június 11.

Nemzeti ügyünk – A partiumi magyar nyelvű felsőoktatás a határok nélküli Európában

A magyar irodalom egyik sokat idézett szöveghelye az a néhány sor, amelyet **József Attila** vetett papírra 1937-ben, **Thomas Mann** magyarországi látogatása alkalmából (Thomas Mann üdvözlése): „lesz, aki csak éppen / néz téged, mert örül, hogy lát ma itt / fehérek közt egy európaít”. Nem véletlen, hogy az államhatalom akkor nem engedte felolvasni a verset, ám az sem véletlen, hogy oly gyakran jut eszünkbe ez a néhány sor, amikor azt szeretnénk meghatározni, mit jelent számunkra európainak lenni. Mert az **európaiság** elsősorban eszme – olyan **értékek** gyűjtőpontja, amelyeket követendőknékné, mi több, szenteknek tartunk.

Ezen a téren sok a tennivalónk. Elég arra gondolnunk, hogy korunk

erkölcsi válsága közepette még legjobb hagyományaink továbbvitele és elismertetése is milyen nagy erőfeszítéseket követel. Akkor, amikor bizonygatnunk kell, mekkora szerepet játszott és játszik a **kereszténység** az európai kultúrában, s amikor még a legnagyobb erőfeszítések árán sem sikerül elérni, hogy ez a tény legalább említést nyerjen az Európai Unió alapdokumentumaiban – talán nem szorul különösebb taglalásra, mennyire mélyen húzódik az a fajta bizonytalanság, amelyről beszélek. S akkor, amikor Kelet-Közép-Európának folyamatosan küzdenie kell azért, hogy szembenézhesen és leszámolhasson kommunista múltjával, illetve annak örökségével – fel kell ismernünk, hogy ez a küzdelem még korántsem zárult

le, és hogy végkimenetele mindannyiunk közös felelőssége.

Hiszem, hogy az Európát – és a világot – megosztó vasfüggöny leomlásának, valamint a temesvári forradalomnak a 20., illetve a Trianoni békediktátumnak a 90. évfordulóján kötelességünk számot vetni múltbeli örökségünkkel és céljainkkal, mint ahogyan az Európa keleti és nyugati része között húzódó történelmi, tudati, mentalitásbeli szakadék áthidalásának korszakos munkájából is ki kell vennünk a részünket. Reá kell vezetnünk Nyugat-Európát arra, hogy Kelet-Közép-Európa problémáihoz nagyobb empátiával viszonyuljon, ugyanakkor pedig nekünk is tudatára kell ébrednünk annak, hogy mi mivel gazdagítjuk és gazdagíthatjuk az egyesült Európát.

Az idén kettősévfordulótünneplő intézményünk, a **Partiumi Keresztény Egyetem** története ebben az összefüggésben példaértékű.

Az **1989-es** sorsfordító esztendőt követően, ezelőtt húsz évvel a **Sulyok István Református Főiskola** alapítása Egyházunk nemzeti elkötelezettsége és népszolgálati hagyományai szellemében történt. Kisebbségi helyzetében kiszolgáltatott és a román nacionál-kommunista rezsim által kifosztott és tönkretett erdélyi magyarságunknak lelki és intézményi támaszra volt szüksége. Több évtizedig tartó tudatos és „szakszerű” leépítő politika nyomán ilyen természetű közösségi segélyszolgálatra egyedül tör-

Szászfalvi László államtitkár

Szilágyi Máttyás kolozsvári főkonzul

▶ ténelmi egyházaink lehetnek képesek, akik megtépzva bár, de az egyetlen olyan szervezett, intézményes erő képviselték, mely a totalitárius diktatúrát viszonylag épen túlvészelt.

Egyházunk, a **Királyhágómelléki Református Egyházkerület** már csak a romániai rendszerváltozásban betöltött szerepe – Temesvár – okán is hivatottnak érezte magát a közösségi népszolgálatnak erre a magasztos feladatára. Az ellenállás és a küzdelem folytatásaképpen ez esetben – változott körülmények között – a teremtő munka és az önépítés szolgálatára vállalkozott. Bibliai és prófétai képlet: a **harc** és az **építés** egyidejű folytatása. Elmúlt két évtizedünk ennek a kettős szolgálatnak a jegyében zajlott.

Pál apostol azt tanácsolja az Efésusbelieknek, hogy „okkal járjanak, nem mint bolondok, hanem mint bölcsék”. „Áron is megvegyétek az alkalmatosságot – írja nekik –, mert a napok gonoszok” (Ef 5, 15–16).

Messze megelőzve az apostoli kort, mintha az apostol szavára felelné rá, a Krónikák könyve arról tudósít, hogy **Izsakhár** fiai „felismerték az idő alkalmas voltát, hogy tudnák, mit kellene Izráelnek cselekednie” (1Krón 12,32).

Kimondva vagy kimondatlanul ezek vagy hasonló megfontolások vezéreltek bennünket a Sulyok István Református Főiskola, majd a Partiumi Református Egyetem létrehozásakor.

1990 tavaszán, a kommunista diktatúra bukását követően, a biztató kezdetek után „a napok” újból „gonoszra” fordultak. Reá kellett ébrednünk arra, hogy a lopakodva visszatérő utódkommunista hatalom nemzeti közösségünknek a magyar egyetem

iránti jogos igényét nem lesz hajlandó egyhamar teljesíteni. Ugyanakkor viszont az idő „alkalmas” voltát is felismertük, hogy a meggyengült központi hatalom nyújtotta lehetőségeket kihasználva, ezen a téren előrelépünk. Ennek megfelelően azonnal cselekedtünk, és Egyházkerületünk Igazgatótanácsa már az év májusában határozatban mondta ki első magyar nyelvű felsőoktatási intézményünk, a Sulyok István Református Főiskola megalapítását. Egyházunk élt azzal az előnnyel, amelyre az ateista rezsim összeomlása folytán tett szert, ilyenképpen ajánlva fel szolgálatát saját hívei, magyar nemzeti közössége javára.

Elszánt lépésünket és kezdeményezésünket utóbb „helyzetteremtő politizálásként” jellemeztük – ami azt jelenti, hogy nem ragadtunk bele az egészében véve hátrányos helyzetbe, hanem annak gyenge pontjait kihasználva, új helyzetet igyekeztünk kialakítani a magyar felsőoktatás tekintetében, illetve a magyar élet több más viszonylatában.

1998-ban, változott formában ugyan, de az előbbi helyzet ismétlődött meg kísértetiesen. Kormányra lépése után két évvel nyilvánvalóvá vált, hogy érdekvédelmi szervezetünk, az **RMDSZ** nem annyira tagja, mint inkább „foglya” a román hatalomnak. Kudarcos felsőoktatási politikáját látva, másfelől pedig a magyarországi kormányváltás nyújtotta kedvező körülményt kihasználva újból meghatározó lépésre szántuk el magunkat, és az év júniusában, egy sodró erejű ökumenikus nagygyűlés keretében, kockázatos egyoldalúsággal – a Su-

lyok Főiskola jogutódjaként – „kikiáltottuk” a Partiumi Református Egyetem megalakulását.

Isten megsegített, és megáldotta fáradozásainkat. Az opportunisták helyzetkövető politikával szemben **helyzetteremtő politikánk** újból eredményesnek bizonyult – és ezelőtt tíz évvel létrejött Egyetemünk.

Intézményalapítási törekvésünk, a PKE története – kezdettől fogva – abból a felismerésből indult ki, hogy: az erdélyi magyar nemzetrészt számára az anyanyelven szerveződő **egyetem** valóságos létkérdés. „Az óvodától az egyetemig” – így hangzott kisebbségi oktatáspolitikánk jelszó-tömörű programja, és ennek az átfogó célkitűzésnek jelentette felsőfokú kiteljesítését az egyetem, mely a mindenkori oktatási-tudományos feladatokon túlmenően **nemzetpolitikai szempontból** is stratégiai fontosságú szerepet tölt be. Rendelgetése az, hogy Erdélyben és Partiumban élő magyar közösségünk számára biztosítsa az esélyegyenlőséget az oktatás területén, és az, hogy – a magas színvonalú tudományosság követelményeinek megfelelően – magyar kistérsádalunk számára önálló értelmiséget és szakembereket képezzen. Ezáltal ugyanakkor az egyetem **kulturális missziót** is végez, hiszen saját kultúráját bármely közösség csakis saját anyanyelvén képes átadni, márpedig mivel egy közösséget elsősorban saját kultúrája definiál, hogyha a kulturális tartalmak átörökítése nem történik meg, a – kisebbségi – közösségnek a pusztaság megmaradása kerül veszélybe.

Tovább szélesítve a kört, azt is mondhatjuk, hogy a kulturális sokszínűséget, a kultúrák közötti párbeszédet és a kisebbségek védelmét szorgalmazó Európában az egyetemalapítással „korparancsnak” tettünk eleget. Trianoni megközelítésben viszont – annak gyógyításaképpen – örökölt hátrányos megkülönböztetésünk leküzdése terén tettünk nagy lépést előre, egy egységes Kárpát-medencei felsőoktatási tér kialakításának gondolatmenetében járulva hozzá a határok fölötti nemzetegyesítés politikájához.

Európai térben ez az irányvétel **a magyar uniót** az Európai Unióval társítja. Nem más nemzetek ellenében, hanem saját nemzetünk érdekében – 21. századi felemelkedésünk

reményében.

Ehhez viszont bár szükségszerű, de mégsem elégséges csupán és kizárólag oktatáspolitikai és -stratégiai döntéseket hoznunk. Példának okáért a romániai törvények nem teszik lehetővé a magánegyetemek állami finanszírozását. Ennek következtében kezdettől fogva, de különösképpen az utóbbi nyolc esztendőben Partiumi Egyetemünk – Bukarest és Budapest között – szüntelenül a létfenntartás és a pusztatúlélés határán küszködött. Következésképpen nyilvánvaló, hogy első önálló magyar egyetemünk finanszírozása és fennmaradása mindenekelőtt felelős politikai döntés kérdése.

A **PKE-Sapientia-EMTE** továbbfejlesztése, oktatási kínálatának bővítése tehát nem lehet csupán a PKE akadémiai közösségének felelőssége: fenntartásában és fejlesztésében szerepet kell vállalnia a mindenkori magyar kormányoknak, az erdélyi magyar közösségnek – nem utolsósorban pedig a román államnak is. Hiszen, amint azt ezelőtt kilencven esztendővel **Kós Károly** Kiáltó szó

című röpiratában megfogalmazta: „Mi, kétmillió dolgozó, adózó, anyagi és kultúrértékeket produkáló polgár: felséges erőgyarapodása vagyunk Romániának. De mi, kétmillió nem dolgozó, improduktív, gyűlölködő, alattomos belső ellenség: borzalmas rákfenéje vagyunk – lehetünk – Romániának.

Nyíltan és őszintén valljuk azonban: inkább vagyunk lojálisak, mint rebellisek; inkább építők, mint rombolók; inkább nyílt barátok, mint titkos ellenségek.

De azzal a feltétellel, ha megadatik számunkra az új keretek között az a minimum, melyet mi nemzeti kultúránk, ősi szokásaink, faji öntudatunk, szociális érzésünk, gazdasági fejlődésünk szempontjából ezerestendő múltunk tanulságaképpen nélkülözhetetlennek tudunk.”

Alig hinném, hogy valaki vitatná:

az anyanyelvű felsőoktatás megléte nélkülözhetetlen. Ezért is hoztuk létre a Partiumi Egyetemet, ezt követően pedig a Sapientia-Erdélyi Magyar Tudományegyetemet.

Ám felsőfokú taninézeteink törvény általi elismerését követően azokat a feltételeket is biztosítani kell, amelyek lehetővé teszik, hogy ezek a korszerű európai oktatás elvárásainak megfelelhessenek, s a különböző nemzetközi tudományos és oktatási programokba bekapcsolódhassanak, más szóval azt, hogy minőségi oktatást kínál, versenyképes, a nemzetközi elvárásoknak megfelelő egyetemekké válhassanak.

Ennek viszont alapvető feltétele a Partiumi Egyetem, illetve az Sapientia-EMTE-PKE rendszer több pillérű, kiszámítható, nem kizárólag piaci és mennyiségi szempontokat érvényesítő költségvetési támogatása, amely lehetővé teszi az évek óta túlélésre és vegetálásra kényszerített egyetemi hálózatunk továbbfejlesztését és teljes

igényű kiépítését.

Bibliai értelemben mindmáig **Krisztus** „ama kicsinyei” és „gazdag szegényei” maradtunk. Az anyaországunk köszönhető, viszonylagos anyagi biztonság ellenére pusztát lésünkért is minden nap meg kell harcolnunk. Az igazi demokrácia és jogállamiság, a nemzeti egyenjogúság és a teljes vallásszabadság hiányában, továbbá az emberi erőforrások és anyagi lehetőségek szűkössége miatt féltve szeretett és korlátok között épülő Egyetemünk léte és jövője továbbra sem nevezhető biztonságosnak.

Mindazonáltal minden okunk megvan a **hálaadásra** amiatt, hogy mind ez ideig megsegített az Úr Isten. Kétségek és reményesség, emberi erőtlenség és emberfeletti erőfeszítések, fontos eredmények és leverő kudarcok közepette, lépésről-lépésre sikerült mind előbbre jutnunk, és mind

„... **Intézmény-alapítási törekvésünk, a PKE története – kezdettől fogva – abból a felismerésből indult ki, hogy: az erdélyi magyar nemzetrészt számára az anyanyelven szerveződő egyetem valóságos létkérdés. „Az óvodától az egyetemig” – így hangzott kisebbségi oktatáspolitikánk jelszó-tömörű programja...**”

lelki, szellemi és anyagi szempontból, mind szakmai, intézményi és infrastrukturális téren megerősödnünk. A régiók Európájának távlatában a Partiumi Keresztény Egyetem **jel és szimbólum**: önmagára találó és újkori reneszánszát élő partiumi térségünk remélt felemelkedésének és jövőjének biztató ígérete.

Szélesebb összefüggésben további biztatójelként tekinthetünk az **Orbán Viktor** miniszterelnök által meghirdetett Nemzeti Együttműködés Rendszerére, valamint arra a Nemzeti Összetartozásra, melynek Napját a Magyar Országgyűlés nemrégben nyilvánította ki, és 2010. június 4-én, első ízben tartotta meg. Éppen ideje volt a szólásnak és kiállításnak, melynek rendjén a magyar nemzet végérvényesen részévé válhat a **Nemzetek Európájának**.

Idézzünk a törvény **Tanúságtételéből**: „A Magyar Köztársaság Országgyűlése kinyilvánítja, hogy a több állam fennhatósága alá vetett magyarság minden tagja és közössége része az egységes magyar nemzetnek, melynek államhatárok feletti összetartozása valóság, s egyúttal a magyarok személyes és közösségi önazonosságának meghatározó eleme. Ebből kiindulva az Országgyűlés megerősíti Magyarország elkötelezettségét a magyar nemzet tagjainak és közösségeinek egymással való kapcsolatuk fenntartására és ápolására, és az Európában elfogadott gyakorlatot alapul vevő közösségi autonómia különböző formáira irányuló természetes igényének támogatására.”

Egységes nemzet és közösségi autonómiák: erről szól Európa. Ez Európa. **Maurits Coppietersnek**, az Európai Szabad Szövetség (EFA) alapítójának mondása szerint: „Légy flamand, hogy európai lehess”. Magyar olvasatban, a nemzeti összetartozás klasszikus költői átfogalmazásában ez a példamondat a következőképpen hangozhatna: „Magyarnak lenni Európában – ez a mi munkánk, és ez nem is kevés.”

Kolozsvár, 2010. június 11.

Tőkés László

EP-képviselő

a Partiumi Keresztény Egyetem elnöke

Árvízkarok és a kommunizmus öröksége

Az Európai Parlamentben

A 2010. június 14–17-i plenáris ülészak kezdőnapján, **Strasbourgban** több képviselő is napirend előtti felszólalásában foglalkozott a közép-európai térség országait sújtó árvizek ügyével, az **Európai Unió** gyors és érdemi hozzájárulását kérve az érintett tagországok – Lengyelország, Szlovákia, Csehország és Magyarország – károsultjainak megsegítéséhez.

A vonatkozó európai néppárti határozattervezet egyik kezdeményezőjeként **Deutsch Tamás** EP-képviselő annak támogatására és megszavazására szólította fel a plénumot.

Bauer Edit felvidéki képviselőasszony az európai szolidaritásra apelálva kért országa számára is segítséget. Ugyanakkor a magyar állampolgárság határon túli kiterjesztésével szembeni szlovák „büntető” törvény ellen is felemelte szavát, mely állampolgári jogaiban sérti és diszkriminálja a felvidéki magyarságot.

Trianon 90. évfordulója kapcsán **Mészáros Alajos** szlovákiai magyar képviselő szintén a kettős állampolgársággal szembeni szlovák ellenlépéseket bírálta, európai szellemben követelve meg a nyelvünk és kultúránk iránti tiszteletet.

Szergej Kozlik szlovák képviselő viszont a Trianoni évforduló és a kettős állampolgárság kapcsán intézett támadást a „magyar nacionalizmus” ellen.

Tőkés László erdélyi képviselőnk – a Kárpát-medencei közös vízgyűjtőterület földrajzi egységének ana-

lógiájára – a közös kommunista múlt visszahúzó örökségéről beszélt, és mind ennek, mind az árvíz okozta súlyos károknak a leküzdése terén az Európai Közösség hathatós – anyagi, politikai és erkölcsi – támogatását sürgette. Képviselőnk felszólalását mellékelve közöljük.

FELSZÓLALÁS

az árvízi károk és a kommunista múlt tárgyában

Magyarországon – és a szomszédos Szlovákiában – árvíz pusztít. Ezel szinte egyidőben mindkét országban parlamenti választásokra került sor. Ebből a párhuzamból kiindulva, egy szuggesztív erejű metafora fogalmazódik meg. Miközben széles körű összefogással az **árvíz sújtotta területek megsegítésén fáradozunk – önkéntlenül is a volt keleti tömb **kommunizmus sújtotta országaira** kell gondolnunk. Ezek sorába saját országom, a posztkommunista válsággal küszködő **Románia** is beletartozik.**

Együttérzésemet fejezve ki az árvízkárosultak iránt, az Unió és a Parlament gyors és hatékony anyagi támogatását kérem számukra.

Örvendek, hogy a magyarországi és a szlovákiai választások antikommunista győzelmet hoztak. Kérem az Európai Parlamentet, hogy a válságerjesztő kommunista múlt örökségének a leküzdésében is nyújtsanak segítséget térségünk országainak.

Strasbourg, 2010. június 14.
Tőkés László
EP-képviselő

Az emberi jogokról

Az Európai Parlament 2010. júniusi (14-17), strasbourgi plenáris ülészaka keretében szerdán, 16-án az emberi jogok helyzetét megvizsgáló vitasorozat szerepelt a plénum napirendjén, melynek vendége **Catherine Ashton** asszony, az Európai Unió külügyi főképviseelője volt.

Az eszmecsere több kérdés megvitatására is lehetőséget nyújtott. **Heidi Hautala** finn képviselőasszony, az EP Emberi Jogi Albizottságának (DROI) elnöke az **Unióspolitikák az emberi jogok védelmének érdekében** című jelentését ismertette, melynek árnyék-jelentéstévője az Európai Néppárt részéről **Tőkés László képviselő** volt.

Amint erről korábban is beszámoltunk, a jelentést, valamint a képviselők által megfogalmazott 117 módosító indítványt a **DROI** szakbizottság meg áprilisi ülésén szinte teljes egyöntetűséggel szavazta meg, ezáltal is kifejezésre juttatva az Unió emberi jogok iránt tanúsított kiemelt odaadását. Ismertetőjében Hautala asszony rámutatott, hogy a jogvédők kulcsfontosságú szerepet játszanak az alapvető emberi jogok védelmezésében és – gyakran saját életük veszélyeztetésével – szerte a világon elkötelezett tevékenységet folytatnak. A jelentés célja az, hogy az EU értékelje újra a jogvédőket támogató mechanizmusait, és hogy kockázatos munkájuk támogatására, valamint személyes biztonságuk védelmében konkrét intézkedéseket és lépéseket indítványozzon.

Tőkés László néppárti koordinátori minőségében, elismerését fejezte ki a finn jelentéstévő kiváló munkája iránt. Felszólalásában kihangsúlyozta, hogy az EU számos olyan eszközzel és mechanizmussal rendelkezik, amelyek az emberi jogi aktivisták védelmére és támogatására szolgálnak. Mindazonáltal, a már meglévő lehetőségek kihasználása terén is az eddiginél többet lehetne tenni. Ennek megfelelően erdélyi képviselőnk a rendelkezésre álló eszközök hatékonyabb igénybevételét, a sérelmet szenvedő jogvédők támogatására irányuló politikai akarat megerősítését szorgalmazta. A **Lisszaboni Szerződés** hatályba-

lépésével új időszak kezdődött – alapította meg képviselőnk. Éppen ezért a továbbiakban még nagyobb hangsúlyt kell fektetni a jogvédők küzdelmének támogatására, az EU harmadik országokkal fenntartott kapcsolataiban egy koherens, hatékony és hiteles védelem biztosítása érdekében.

A vitát nagy érdeklődés övezte. Valamennyi felszólaló egyetértett abban, hogy az Európai Uniónak nagyobb felelősséget kell vállalnia az emberi jogi aktivisták megvédelmezésében. Ne engedjük, hogy a gazdasági érdekek aláássák ezt a prioritást – hangsúlyozta **Kristiina Ojuland** észt liberális képviselőnk.

Vittorio Prodi olasz szocialista képviselő annak a meggyőződésnek adott hangot, hogy az emberi jogok védelme – egyik – erkölcsi tartópilére az Európai Parlamentnek, és ez összehangolt fellépést követel.

Gál Kinga néppárti képviselőasszony Ashton külügyi főképviselőt arra emlékeztette, hogy az Európai Külügyi Szolgálat létrehozásával az Uniónak egy hatékony és koherens emberi jogi struktúra kiépítésén kell

fáradoznia.

Jacek Protasiewicz lengyel néppárti képviselő azt nyomatékosította, hogy harmadik országokkal párbeszédet folytatni csupán akkor van értelme, amennyiben az Unió következetesen kiáll a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok mellett, és hasonló jogsérelmeket azonos mércével mér minden esetben.

Catherine Ashton asszony a vitát összefoglaló válaszában meglepéssel értékelte a jelentés előkészítésében résztvevő képviselők munkáját. Kijelentette, hogy az emberi jogok támogatása „a jövőbe történő befektetés”. Éppen ezért külpolitikájában az EU arra fog törekedni, hogy a több oldalú kapcsolatai terén hangot adjon az emberi jogok védelmének. Ezzel együtt, a képviselőket arról biztosította, hogy a Lisszaboni Szerződés kínálta struktúrák és a civil társadalommal folytatott konzultációk révén prioritásként fogja kezelni a jogvédők ügyét.

Szintén a mai eszmecséren került sor a **kínzásra használt eszközök forgalmazására** vonatkozó ún. szó-

beli kérdés megvitatására, amelyet a külügyi (AFET) és a nemzetközi kereskedelmi (INTA) szaktanácsok közösen nyújtottak be az Európai Tanácshoz. A Tanács 1236/2005/EK rendelete az egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelmére vonatkozik. A képviselők a nagyobb átláthatóságra és a hatékonyabb végrehajtás szükségességére hívták fel a külügyi főképviselő figyelmét, az említett rendelet felülvizsgálatára és alkalmazására szólítván fel a Bizottságot.

Az Európai Parlament éjszakába nyúló – esti – plenáris ülése újan elnökvé választott erdélyi képviselőnk, Tőkés László elnöklésével zárta munkáját. A tanácskozás kiemelt fontosságú témájaként szerepelt a napirenden a közép-európai rendkívüli áradások nyomán kialakult kritikus helyzet, illetve **Lengyelország, Csehország, Szlovákia és Magyarország** európai megsegítésének kérdése.

Strasbourg, 2010. június 17.

Az EP plenáris ülése 2010. június 14–17., Strasbourg

10 dolog, amit a júniusi plenáris ülésen megtudtunk

Gáza, busz- és teherautósofőrök munkaideje, élelmiszercímkek – ezek voltak az EP júniusi plenáris ülésének fő témái. A képviselők elítélték a gázai blokádot, szavaztak az önfoglalkoztató busz- és teherautósofőrök munkaidejéről és elvetették élelmiszercímkekén fel-tüntetendő közlekedési lámpákhoz hasonló összetevő-jelölést. A képviselők állásfoglalásukban szolidaritásukat fejezik ki a közép-európai árvizek sújtotta területek lakosainak.

A néppárti frakció jelöltjét, Tőkés Lászlót az EP egyik alelnökévé választották kedden.

Szó volt továbbá a szegénység csökkentését célzó millenniumi fejlesztési célokról és az EU éves emberi jogi jelentéséről.

Az önfoglalkoztató busz- és teherautósofőrök is 48 órát dolgozhatnak hetente. A képviselők

– megerősítve a parlamenti szakbizottság korábbi döntését – szerdán elutasították az Európai Bizottság javaslatát, hogy a sofőröket kivegyék a munkaidő-irányelv hatálya alól. A képviselők a többsége szerint ez a közúti biztonságot veszélyeztetné.

Az élelmiszercímkekén fel kell tüntetni a tápanyag-összetételre és a napi bevitelre vonatkozó adatokat – erről döntött első olvasatban az EP szerdán. A címkekén jelölni kell az energia-, zsír-, telítettzsír-, cukor- és sótartalmat is. A képviselők elvetették viszont, hogy a közlekedési lámpákéhoz hasonló színekkel jelöljék a feldolgozott élelmiszerek só-, cukor-, és zsírtartalmát.

Elítéli a segélyszállító hajók elleni izraeli támadást az EP, és a gázai blokádot feloldását követeli. A képviselők szerint az EU-nak jelentős politikai szerepet kell játszania

a térségben, és elő kell segítenie az életképes palesztin állam létrehozását. Az Európai Parlament csütörtökön 470 igen, 56 nem szavazattal, 56 tartózkodás mellett állásfoglalást szavazott meg a segélyszállító hajók elleni, május 31-ei izraeli katonai műveletről és a Gázai övezet blokádjáról.

Árvizek: gyors támogatást az érintetteknek

Tagállamok közötti együttműködés, támogatás az érintetteknek, árvízvédelmi irányelv, szolidaritási alap – ezekkel a kérdésekkel is foglalkozik az EP csütörtökön elfogadott, a közép-európai árvizekkel kapcsolatos állásfoglalása. Az EP-képviselők állásfoglalásukban együttérzésüket és szolidaritásukat fejezik ki a katasztrófa sújtotta területek lakosaival, más országok mellett külön megemlítve Magyarországot.

▶ Millenniumi fejlesztési célok

Új, innovatív fejlesztéstámogatási mechanizmusokra, így például a pénzügyi tranzakciók megadóztatására lenne szükség, ha 2015-ig el akarják érni a millenniumi fejlesztési célkitűzéseket – áll az EP kedden megszavazott jelentésében. A millenniumi fejlesztési célok alapján az ezredfordulóhoz képest többek között a felére csökkentenék a szegénységet és az éhínséget, általánossá tennék az elemi szintű oktatást és az egészségügyi ellátást.

A **Twitter** felhasználói újra a népszerű közösségi portálon követhették a Bizottsághoz intézett kérdések óráját. Az EP frakcióvezetői a Bizottság elnökét, José Manuel Barrosot a SWIFT-rendszeren keresztül az Egyesült Államokba továbbítandó banki adatokról és az EU új gazdaságirányítási tervéről kérdezték. A képviselők arra is kíváncsiak voltak, hogy az EU milyen intézkedéseket tervez a Mexikói-öbölben történt olajkatasztrófához hasonló esetek megelőzésére.

Emberi jogok világszerte: a szerdai plenárison ismertették az EU éves emberi jogi jelentését. Ezt követően a képviselők a témáról az EU külügyi főképviseletével, Catherine Ashtonnal vitáztak. Kedden olvasóink a Facebookon csevegtek az EP emberi jogi albizottságának alelnökével, Heidi Hautalával.

Az EP-képviselők szerdán egy **speciális, a költségvetési reformért felelős bizottság** létrehozásában állapodtak meg.

Csütörtökön állásfoglalást fogadtak el a **kékúszójú tonhal** fogásával kapcsolatos dokumentációs program létrehozásáról.

Az internetnek nemcsak a másfél milliárd felhasználót kellene összekötnie, hanem dolgokat a személyekkel és tárgyakat tárgyakkal, aminek megvalósításában segíthet a „**tárgyak internete**” elnevezésű projekt. A képviselők a héten erről is vitáztak.

www.europarl.europa.eu

„Ne legyünk rabjai a XX. századnak...”

*A magyarságnak minél egységesebben kell megjelennie a politikai porondon, most az összefogásnak jött el az ideje – állapította meg szombaton Kolozsváron **Semjén Zsolt** miniszterelnök-helyettes, aki részt vett az **Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum (EMEF)** ünnepi ülésén. **Tőkés László** kijelentette: azon kell gondolkodni, hogyan lehet begyógyítani a Trianon okozta sebet.*

Az összefogás a járható út

Semjén Zsolt magyar miniszterelnök-helyettes szombaton, 2010. június 19-én Kolozsvárra látogatott. Délelőtt a Házsongárdi temetőben rótt le kegyeletét, majd az **Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT)** elnökségével találkozott a kolozsvári főkonzultuson. A szűk körű megbeszélésen Semjén Zsolt tájékoztatta az EMNT vezérkarát a magyar nemzetpolitikai rendszerváltozás alapvetéséről, és az új irányvonatról. A Nemzeti Összetartozás melletti tanúságtétel törvényét a gyakorlatban a magyar állampolgárság kiterjesztése hivatott megalapozni. „Ritka pillanat, amikor az anyaországot körülvevő hét állam közül hatnak nem volt kifogása az állampolgársági törvény módosítása ellen” – fogalmazott a nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes, hozzátéve: az állampolgársági törvény módosításához a hasonló román törvényt vették mintaként. Ami Szlovákiát illeti, bármit csinált volna Magyarország, **Fico** és **Slota** talált volna magának indokot a magyar kártya kijátszására, erre mutat a **Malina Hedvig**-ügytől, **Sólyom László** köztársasági elnök kitiltásán, a dunaszerdahelyi rendőrrattakon át

a nyelvtörvényig az eddigi politikájuk. Egyébként se igazítsuk a magyar parlament kompetenciájába tarozó törvények meghozatalát más országok belpolitikai eseménynaptárához, mert ha arra figyelünk, hogy éppen hol van kampány, akkor soha „nincs itt az idő”.

„... Ne legyünk rabjai a XX. századnak, amikor is a kommunista hatalom homogenizációs politikája révén gyökeresen átalakult Erdély, többek között Kolozsvár etnikai térképe. Az erőszakos asszimiláció tényét már a Tismăneanu-jelentés is beismerte. Eljött a sebek gyógyításának pillanata, a XXI. század elkezdődésének ideje...”

Semjén Zsolt pénteki bukaresti tárgyalásainak eredményeit és tanulságait is összefoglalta. Jelezte, hogy a román közjogi méltóságok – többek között **Traian Băsescu** államfő, **Emil Boc** miniszterelnök – az **Orbán Viktor** miniszterelnök által meghirdetett 29 pontos gazdasági programra voltak kíváncsiak, és határozott érdeklődést mutattak az ún. „bankadó” tárgyában. A magyar kormány intézkedései kapcsán a Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP) elnöki tisztségét is viselő magyarországi politikus hangsúlyozta: a Fidesz-KDNP szövetség több mint hététharmados felhatalmazása jelenti a társadalmi legitimitást. Nem politikai paktum következtében alakultak így az erőviszonyok (mint az MSZP és az SZDSZ esetében), hanem a magyarországi választók akaratát fejezi ki.

A miniszterelnök-helyettes kitért az összefogás szükségességére is. Bár a magyar kormány nem illetékes az elszakadt nemzetrészek politikai szerveződéséről, „igazságot tenni”, a politikai racionalitás és a józan ész azt diktálja, hogy minél szélesebb körű összefogással képviseljék az adott közösségeket. „Mi a lehető legszélesebb társadalmi bázisú összefogásban vagyunk érdekeltek, és aki ezzel szembemegy, az a magyar

► üggyel megy szembe” – fogalmazott a nemzetpolitikáért felelős magas rangú politikus.

Tőkés László, az EMNT elnöke az EMNT megalapításának szükségességéről és az azóta eltelt hét esztendő eredményeiről tájékoztatta vendégét. 2003-ban a Királyhágómelíki Református Egyházkerület (KRE) vállalta annak ódiáját, hogy egy bővített közgyűlésen legitimitást biztosítson az autonómia iránt elkötelezett alternatíva kiépítéséhez. Az e közgyűlésen elhatározottak következtében született az EMNT, a **Székelly Nemzeti Tanács** (SZNT), majd a **Magyar Polgári Szövetség** (MPSZ), illetve az ebből alakult **Magyar Polgári Párt** (MPP). Az EMNT részben be is töltötte feladatát, sikerült megakadályozni az autonómia-program szöveg alá söprését, mi több, a mozgalmi múlttól és közképviselési munkával elvégzett kodifikációtól eljutottunk az erdélyi Magyar Összefogásig. Viszont az összefogás nem lehet öncélú, fogalmazott az EP alelnöke, nagyon világos célok és értékek mentén kell, hogy szerveződjön, és hozzátette: csakis úgy lehetséges nemzetpolitikai rendszerváltozás, hogyha nem helyzetkövető, hanem helyzetteremtő magatartást tanúsítunk. A püspök kijelentette: jelenleg is elsőrendű céljaink közé tartozik a többszintű autonómia megteremtése, és megköszönte, hogy az állampolgárság kiterjesztése mellett a Nemzeti Összetartozás törvényében az autonómia-rendszerek tételes támogatását is vállalta a Magyar Or-

szággyűlés.

Tőkés László külön is köszöntötte **Répás Zsuzsannát**, a nemzetpolitikai államtitkárság vezetőjét, mert – mint fogalmazott az EMNT elnöke – az államtitkár-helyettes „lélekben már húsz éve felelős érettünk”, és eddigi munkájával bizonyította, hogy legméltóbb e tisztség viselésére.

Hamarosan összehívják a MÁÉRT-et

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes az EMNT-vel való találkozó után részt vett az Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum ünnepi ülésén. Az EMEF-et a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) és az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) közösen alapította, így a két társelnök éppen e két szervezet vezetője, **Markó Béla** és Tőkés László. Semjén Zsolt hivatalos romániai látogatását jó alkalomnak találták arra, hogy a kincses városban meghívják őt a testület szombati ülésére.

Annak idején azért hívta életre a két szervezet az EMEF-et, hogy kidolgozza és gyakorlatba ültesse az erdélyi magyar közösség sorsának jobbítását szolgáló stratégiákat. Semjén Zsolt látogatásának küszöbén a romániai magyar sajtó úgy fogalmazott, hogy az RMDSZ és az EMNT közötti együttműködés az utóbbi időben meglazult, de új lendületet adhat számára a magyarországi választások nyomán hatalomra került kormány.

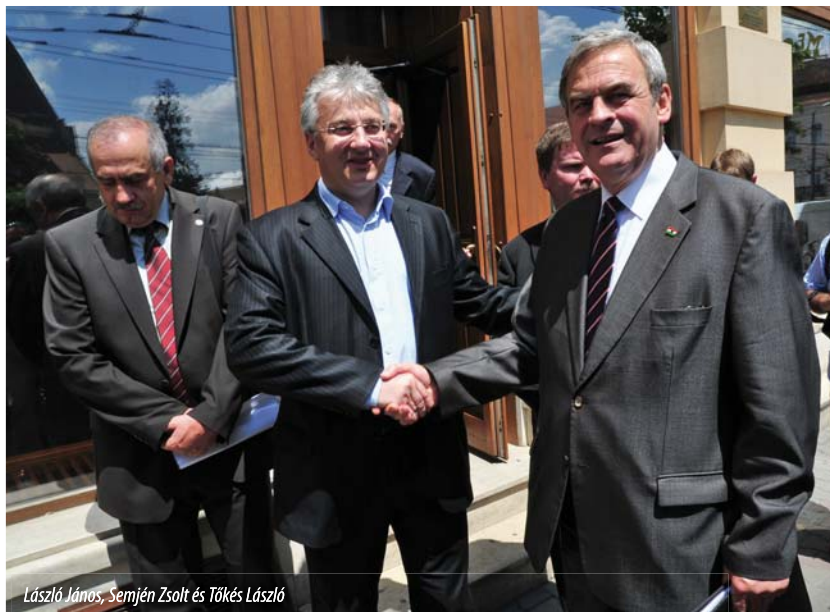
Az ünnepi ülést a **Sapientia-Er-**

délyi Magyar Tudományegyetem (Sapientia-EMTE) központi épületében tartották. **Dávid László**, a Sapientia-EMTE rektora ez alkalomból ismertette a politikai vezetőkkel a magyar állami támogatásból létrejött intézmény történetét és megvalósításait. Külön felkérte Markó Bélát, a román kormány miniszterelnök-helyettesét, hogy álljanak a jövő héten sorra kerülő akkreditációs döntés mellé, és segítsenek, hogy a törvényalkotás, majd a parlamenti szavazás az intézményi akkreditációról mihamarabb bekövetkezhesen. Az RMDSZ elnöke erre ígéretet tett, és kijelentette: amennyiben az Országos Akkreditációs Bizottság június 24-én kedvezően dönt a három városban – Kolozsváron, Marosvásárhelyen és Csíkszeredában – működő magyar magánegyetem akkreditációjáról, úgy a kormány mihamarabb megalkotja az ezt megalapozó törvényt, és a parlament őszi időszakában már sor kerülhet az állami elismertetést szentesítő szavazásra is.

Tőkés László a magánegyetemet alapító egyházfők egyikeként, illetve a társintézmény, a nagyváradi **Partiumi Keresztény Egyetem** (PKE) elnökeként „mentőövet” kért a magyar kormánytól. Rámutatott: az elmúlt nyolc szűk esztendő a létbizonytalanság szélére sodorta a magyar nyelvű egyetemeinket, már az is eredmény, hogy egyáltalán megmaradtak. Minőségi mutatóként értékelhetjük, hogy a PKE-t már akkreditálták, a Sapientia-EMTE pedig karnyújtásnyira áll ettől.

Semjén Zsolt magyarországi miniszterelnök-helyettes a magyar kormányban a határon túli magyar felsőoktatás melletti elkötelezettségéről biztosította a jelenlévőket, Markó Béla romániai miniszterelnök-helyettes pedig felvetette, hogy a leendő magyar-román közös kormányülés egyik tárgypontjaként a román állami finanszírozás kérdését is emeljék be.

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes jelezte: szükségesnek tartják az EMNT és az RMDSZ közötti együttműködést. A szlovákiai példa is mutatja, mutatott rá Semjén, hogy amennyiben meggyengül az összefogás, akkor az etnikai pártok kikerülhetnek a törvényhozásból – és amennyiben ez Romániában is

László János, Semjén Zsolt és Tőkés László

▶ megtörténne, akkor a magyar értelmiséget világnézeti alapon könnyen integrálni fogják a román pártok. Meg kell találni azt a politikai konstrukciót, amely a lehető legszélesebb összefogás kifejeződése, állapította meg a magyar miniszterelnök-helyettes. Az EMEF napirendi pontjai közül elnapolták a **Kulturális Autonomia Tanács** (KAT) megalapításáról szóló döntést, mert az RMDSZ és az EMNT között néhány tartalmi és formai kérdésben nézetkülönbségek merültek fel, ezek tisztázását valószínűleg a jövő héten pénteken, Marosvásárhelyen végzik el egy másik EMEF-ülés keretében.

A szombati ülés után Markó és Tőkés közös sajtóértekezlet keretében üdvözölte a magyar miniszterelnök-helyettest a magyarországi költségvetésből létrehozott Sapientia-EMTE épületében. Markó Béla elmondta: arra kérték a magyar kormányt, hogy kiemelt figyelmet fordítson ennek az oktatási intézménynek a támogatására, továbbra is segítse a Partiumi Keresztény Egyetem (PKE) működését, a magyar nyelvű felsőoktatás, illetve a romániai magyarság szellemi fejlődését biztosító művelődési intézmények ügyét.

Semjén Zsolt tájékoztatta a romániai magyarság képviselőit a magyar kormány támogatáspolitikai elképzeléseiről. Fontosnak tartotta a magyarság összefogását. Ezzel összefüggésben jelezte, hogy hamarosan újból összehívják a 2004 novembere óta nem ülésező Magyar Állandó Értekezletet (MÁÉRT).

Markó Béla és Semjén Zsolt egyaránt gratulált Tőkés Lászlónak, hogy az Európai Parlament alelnökévé választották. A magyar miniszterelnök-helyettes szerint ez nem csupán a magyarság, hanem Románia egésze számára nagy jelentőségű esemény. „Számunkra Tőkés László személye iránytűként szolgál” – állapította meg újságírók előtt Semjén Zsolt.

A politikus romániai megbeszélésein központi helyet kapott a Magyarország és Románia közötti együttműködés kérdése. A szombati ülés résztvevői a sajtóértekezleten kedvezően értékelték, hogy Traian Băsescu államfő és Emil Boc miniszterelnök pozitívan viszonyult a magyar állampolgárság megadásáról szóló törvényhez.

Tőkés: A határok képletessé válnak

Tőkés László üdvözölte a Magyarországon történt kormányváltást, szerinte ez régóta várt esemény. Köszönetet mondott a magyar államnak a magyar állampolgárság kiterjesztése érdekében hozott döntéséért, illetve Románia elnökének és kormányfőjének, amiért támogatta az intézkedést. Ugyanakkor emlékeztetett arra, hogy az EP-alelnökké választását a román képviselőknek csupán egy része támogatta, a PNL és a PSD képviselői erőteljesen ellenzték.

„Ne legyünk rabjai a XX. századnak, amikor is a kommunista hatalom homogenizációs politikája révén gyökeresen átalakult Erdély, többek között Kolozsvár etnikai térképe. Az erőszakos asszimiláció tényét már a Tismăneanu-jelentés is beismeri. Eljött a sebek gyógyításának pillanata, a XXI. század elkezdődésének ideje” – hangoztatta erdélyi képviselőnk.

Tőkés László a román–magyar kapcsolatok javításának fontosságát történelmi visszatekintéssel is hangsúlyozta. Emlékeztetett: kilencven évvel ezelőtt írták alá a trianoni békeszerződést, hetven évvel ezelőtt pedig Észak-Erdélyt visszacsatolták Magyarországhoz, majd ismét változott a helyzet. „Milyen jó, hogy most, hetven év után nem kell határokat cserélgetni, mert a határok az Európai Unióban – a schengeni rendszerben – képletessé válnak” – mondta, hozzátéve: tegnapelőtt határozta

el az Európai Parlament, hogy 2011 tavaszán nagy valószínűséggel Románia és Bulgária is csatlakozhat a schengeni övezetbe.

Szerinte most inkább azon kell gondolkodni, hogyan lehet begyógyítani a Trianon okozta sebeket, hogyan lehet orvosolni azokat a sérelmeket, amelyeket később a kommunista diktatúra okozott a romániai magyarságnak, gyökeresen átalakítva például Erdély etnikai térképét. „Erre együtt kell törekednünk partneri viszonyban a határon inneni és túli magyarokkal, és együtt a román partnereinkkel ugyanabban az Európában” – tette hozzá. Az európai parlamenti alelnök szerint e sebek begyógyítására alkalmas lehet a Magyarország és Románia közötti közeledés.

Ne maradjunk a 20. század, a nacionalizmus, a kommunizmus foglyai, ismételte meg zárasképp Tőkés László, a rendszerváltozás menjen végbe nemzetpolitikailag és társadalmilag is, valóban itt az ideje, hogy elkezdődjön a 21. század.

Kolozsvár, 2010. június 20.,
összefoglaló

Forrásként felhasználtuk az MTI és a Transindex tudósításait is.

Tőkés László júliusi eseménynaptára

Július 1. • Brüsszel:

Európai parlamenti munkahét

Július 3. • Nagyvárad:

VII. Partiumi Írótábor

Sajtóértekezlet

A háromnapos rendezvény zárónapján Tőkés László, az Európai Parlament alelnöke és L. Simon László, a Magyar Országgyűlés Kulturális és Sajtóbizottságának elnöke közös sajtótájékoztatót tartottak, az Ady-központ építésére szánt, eltérített pénzüsszeg és a kettős titkosszolgálati átvilágítás tárgykerében

Az Író-tábor záróelőadói szintén ők voltak. Trianon 90. évfordulójáról és a békediktátum máig ható következményeiről értekeztek

• **Mándok:** Sportpályaavató rendezvény
Buzánszky Jenő, az Aranycsapat tagja és Tőkés László EP-alelnök nyitóbeszédével avatták fel az új futballpályát, a helybéli labdarúgók és a nagyváradi Partiumi Sportklub csapatának barátságos mérkőzésével

Július 5–8. • Strasbourg:

Európai parlamenti munkahét

Július 9. • Szentendre:

A nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem Reklámgrafika Szakának képzőművészeti kiállítása

A PKE reklámgrafika-szakos hallgatóinak, valamint a Sapientia-Erdélyi Magyar Tudományegyetem csíkszeredai kara hallgatóinak alkotótáborra kiállítás-megnyitóval vette kezdetét. Dietz Ferenc polgármester és Tőkés László, a PKE elnöke tartottak beszédet

Július 12–15. • Brüsszel:

Európai parlamenti munkahét

Július 16. • Budapest:

Sajtóértekezlet a határon túli pénzüsszei támogatások elszámoltatásáról és a titkosszolgálati átvilágításról

Július 16.–Augusztus 29. Az Európai Parlament nyári szünete

Július 20. • Budapest:

Találkozás Orbán Viktor miniszterelnökkel. Megbeszélés nemzetpolitikai kérdések tárgyában

Július 21. • Székelyudvarhely:

KOR-KÉPEK fotókiállítás a rend-

szervátozásról. Megnyitották: Szabó Béla csíkszeredai főkonzul, Tőkés László EMNT-elnök, az EP alelnöke és Belényesi Csaba, az MTI elnöke

Július 22. • Székelyudvarhely:

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács sajtóértekezlete nemzetpolitikai kérdésekről – Tőkés László elnök, László János régióelnök és Nagy Pál elnökségi tag részvételével

Július 22–24. • Tusnádfürdő: XXI. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor

Július 22. • Tusnádfürdő:

Az **Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum (EMEF) nyilvános ülése** – Tőkés László és Markó Béla társelnökök, valamint Toró T. Tibor EMNT-ügyvezető elnök és Kelemen Hunor RMDSZ-alelnök, miniszter részvételével

Fórum a verespataki bányakitermelésről – Tőkés László EP-alelnök és Remus Cernea, a romániai Zöld Párt elnökének részvételével

Július 23. • Tusnádfürdő:

Könyvbemutató – Tőkés László EP-Irodájának Küzdelem és építés című gyűjteményes kiadványát Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes mutatta be és ajánlotta a nyilvánosság figyelmébe

A Kárpát-Medencei Magyar Autónomia-Tanács (KMAT) nyilvános ülése, a határon túli magyar szervezetek és pártok vezető képviselőinek részvételével – Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes el-

nökletével

Sajtóértekezlet a Sapientia – Erdélyi Magyar Tudományegyetem szakmai akkreditációjáról – Semjén Zsolt, Kató Béla, a Sapientia Alapítvány elnöke és Tőkés László részvételével

Július 24. • Tusnádfürdő:

Szabadegyetemi zárórendezvény. Fórum Orbán Viktor miniszterelnök, Traian Băsescu román államfő és Tőkés László EP-alelnök részvételével. Tőkés László a fórumon Székelyföld területi autonómiájának kivívását párhuzamba állította Koszovó függetlenségének kivívásával, az autonómia elérése céljából pedig a politikai eszköztár részéket az utcai tömegdemonstrációt lehetőségét is felvetette

Július 28. • Nagyvárad:

Képviselői fogadónap

Július 30. • Nagyvárad, EP-Iroda:

Sajtóértekezlet a tusnádfürdői nyári szabadegyetemen elhangzottakkal kapcsolatos nacionalista, sovinszta támadások, valamint a kettős – határon túli is kiterjedő – titkosszolgálati átvilágítás és az egyházkerületi választások tárgyában

Július 31. • Szépkényerűszentmárton:

Szentmártoni Falunap. Ünnepi istentisztelet és úrvacsoraosztás. Tőkés László Édesanyja szülőfalujának meghívottjaként vett részt az ünnepségen

A szerbiai nagykövettel találkozott Tőkés László

Tőkés László, az Európai Parlament alelnöke 2010. július 1-jén, csütörtökön Brüsszelben találkozott **Roksanda Ninčić** asszonnyal, Szerbia európai uniós nagykövetével.

A találkozón elsősorban az EU és Szerbia viszonyát tekintették át. Erdélyi képviselőnk annak a véleményének adott hangot, hogy országának az Unióhoz való közeledése és demokratikus fejlődése európai érdek.

Az emberi és a kisebbségi jogok helyzetével kapcsolatban Ninčić nagykövetasszony elmondta, hogy bár több kritika is megfogalmazód-

dott a Kisebbségi Tanácsok megválasztása vonatkozásában, mindenképpen fontos eredménynek számít, hogy ez az első, ilyen jellegű, szabad választás. Rámutatott: van olyan európai ország, amely ennél kevesebbet nyújt a kisebbségeinek.

Tőkés László az emberi jogok és a kisebbségi jogok betartásának fontosságát hangsúlyozta. Felhívta a nagykövetasszony figyelmét a súlyos börtönökre ítélt temerini fiúk helyzetére, illetve a sajtónyelven „magyarverésekként” jegyzett jelenségre. Ugyanakkor kérte, hogy a Timoc-völgyi románok helyzetét is

kísérjék figyelemmel.

Az Európai Parlament frissen megválasztott alelnöke jövő héten veszi át azt a portfóliót, amellyel előtte **Schmitt Pál** EP-képviselő rendelkezett. Ebbe minden valószínűség szerint a csatlakozni kívánó országokkal való kapcsolattartás is benne foglaltatik majd. Ennek jegyében a szerbiai nagykövetasszony és EP-képviselőnk a további együttműködés és kapcsolattartás szükségességét emelték ki a találkozó végén.

Brüsszel, 2010. július 2.

A „perc-emberkék” ideje lejárt

A **VII. Partiumi Íróttábor** zárónapján, szombaton, 2010. július 3-án **Tőkés László**, az Európai Parlament alelnöke és **L. Simon László**, a Magyar Országgyűlés Kulturális és Sajtóbizottságának elnöke közös sajtótájékoztatót tartottak.

Tőkés László ezen alkalomból kiadott Nyilatkozatában úgy fogalmazott: „Eljött az ideje annak, hogy a »perc-emberkék dárídója« véget érjen, és az építés korszaka elkezdődjön. A rendszerváltozással felérő magyarországi kormányváltás alapvető módon megteremtette ennek az előfeltételét.” (A Nyilatkozatot mellékeljük.) A nemzetpolitikai rendszerváltozásnak a határon

túlra szakadt magyarok is részeseivé válhatnak, mutatott rá erdélyi képviselőnk, ennek részeként viszont az elszámoltatás gyakorlatát a határon túlra is ki kell terjeszteni, amint azt az Erdélyi **Magyar Nemzeti Tanács** (EMNT) korábban a **kettős átvilágítás** tárgykörében sürgette. Az EMNT elnöke emlékeztetett: az általa vezetett szervezet korábban egyfelől a román parlament által elfogadott, ám alkotmánybírói segédlettel elkaszált átvilágítási törvény önkéntes alkalmazását tartotta az erdélyi magyar közösség számára helyénvalónak, melynek értelmében a volt kommunista nómenklátúra tagjai nem vállalhatnának közszerepet.

Másfelől felhívással fordultak a magyar kormány illetékeseihez, hogy a szocialista-liberális kormányzat, illetve határon túli partnereiknek a klientúraépítést szolgáló támogatáspolitikáját is vizsgálják ki az elszámoltatás során, hiszen, fogalmazott az EP-képviselő, a határok fölötti egységes nemzetpolitika szellemében számunkra nem lehet mindig, hogy a magyarországi adóforintok milyen úton, milyen ellenőrzés mellett, milyen célra költődtek.

A „pénzeltérítés” jellegzetes példaként az **„Ady-központ”** néven elhíresült ügyet emelte ki a **Királyhágómelléki Református Egyházkerület** (KRE) volt püspöke. Mint ismeretes, a 2002-ben színe lépett szocialista-liberális kormány – többek között **Medgyessy Péter** miniszterelnök, **Kiss Elemér** kancelláriaminiszter, **Szabó Vilmos**, a MeH politikai államtitkára és **Bálint-Pataki József**, a HTMH elnöke személyes érintettségével –, valamint bihari klienseik és cinkosaik – **Mudura Alexandru** nagyvállalkozó, **Kiss Sándor** megyei RMDSZ-elnök, **Lakatos Péter** volt megyei RMDSZ-elnök, parlamenti képviselő, **Földes Béla**, a megyei RMDSZ volt ügyvezető elnöke, illetve **Szabó Ödön**, a megyei RMDSZ ügyvezető elnöke – segítségével meghiúsították a Széchenyi-Terv keretében, **Érmindszentre**, **Ady Endre** szülőfalujába tervezett Termálfürdő és irodalmi

Tőkés László és L. Simon László

Tőkés László és L. Simon László

▶ zarándokhely megvalósítását, és a KRE kedvező módon elbíralt, erre irányuló pályázata 320 millió forintnyi összegének önkényes eltérítésével egy, az eredeti rendeltetésétől idegen építmény felhúzásához nyújtottak segédkezet. Megjegyzendő: **a bihari RMDSZ-vezetők**, valamint a sajtóhíradások szerint a Kulcsár-ügyben is érintett **Mudura Alexandru** üzletember (**Medgyessy Péter** volt miniszterelnök jó barátja) által alapított **Mecénás Alapítvány** azóta sem volt képes befejezni a Nagyváradra „áthelyezett” Ady Endre Kulturális Központot, a költőóriás nevével visszaélve csupán egy születésnapisúrókra és bálókra használt konferenciapületet hozott tető alá (amint a mellékelt fényképek is tanúsítják).

Az EP-képviselő hangsúlyozta: mindez nem csupán politikai, kormányzati kérdés, hanem nemzeti és kulturális ügy is. Az egészséges Ady-kultusz ápolása kiemelt feladat, a **Partiumi Magyar Művelődési Céh** és a **Partiumi Írótabor Egyesület** minden évben Ady-zarándoklatot szerveznek a költő szülőfalujába, és állhatatos munkájuk eredményeként nemrégiben egy egész alakos Ady-szobrot kaptak ajándékba Budapestről, melyet a szellemóriás emlékéét őrző érmindszenti múzeum kertjében állítanak fel folyó év során. Túl a kulturális és nemzeti dimenziókon az Ady-kultusz ápolása továbbá Érmindszентnek is létezője, jelentette ki Tőkés László: Ady szülőfalujában alig érzékelik, hogy az Európai Unióhoz tartoznak, épp

ezért a kivizsgáláson és a felelősség megállapításán túlmenően feltett szándékuk az eredeti érmindszenti terv megvalósítása – „Ady Endre szülőfalujának, valamint szülőhelye szórványvidékének, a szilágysági és érmelléki régióknak a szociális és nemzeti felemelése és felvirágoztatása távlatában” – mondta a püspök.

L. Simon László, az országgyűlés Kulturális és Sajtóbizottságának elnöke közölte: nemrégiben hoztak létre egy albizottságot, amelynek épp az a feladata, hogy az elmúlt nyolc év visszasságait, korrupciós ügyeit feltárja, így többek között az MTV-székház körüli furcsaságokat, a meg nem valósult Design Terminál ügyét, az Erkel Színház bezárását stb. A fideszes képviselő ígéretet tett arra, hogy javasolni fogja ezen albizottságnak, vegyék fel a kivizsgálandó ügyek közé ezt is. L. Simon meglátása szerint az Ady-központ „eltérítése” már nem csupán kulturális, hanem magasabb szintű problémát jelez, épp ezért **Papcsák Ferenc** miniszteri biztos figyelmébe is ajánlja, mert „minden olyan ügy nyilvánosságát meg kell teremteni, ami a klientúraépítést szolgálta”, jelentette ki.

A kétharmados többség a korábban kultúrpolitikai szakértőként nevet szerző költő szerint új nemzetpolitika kialakítását is lehetővé teszi. Ennek az irányát világosan jelöli az állampolgárság kiterjesztését célzó törvénymódosítás, valamint a „Trianoni Emléktörvényként” emle-

getett nemzeti összetartozás melletti tanúságtétel, amelyet tizenkét nyelvre fordítottak le, és többnyelvű kiadásban juttatják el minden fontosabb helyre, hogy mindenki számára világossá válhasson: az európai jogszabályokat nem sértve történik a határok fölötti nemzetegyesítés.

Újságírói kérdésre L. Simon tisztázta: a Kulturális Bizottság nem rendelkezik hatósági jogosítványokkal, ők csupán felgöngyölkítik az ügyeket, és jelzik a bíróságnak, ha törvénysértésekre derül fény. A határon túlra jutó pénzek esetében még összetettebb a kérdés, hiszen más ország területén lévő szervezetekről van szó, illetve, jegyezte meg a fideszes bizottsági elnök, az is előfordulhat, hogy „papíron” minden teljesen rendben van. A jelenlévő újságírók több érzékeny ügyet is felvetettek az Ady-kultusz kapcsán, így többek között az ortodox tulajdonba viszszerült Ady Múzeum („Müllerraj”) helyzetét, a nagyváradi Léda-ház romosodását stb. Ezek kapcsán L. Simon jelezte, hogy a szellemi értékek kisajátítása ellen fellépni nem kormányzati feladat, a kormányzat annyit tehet, hogy a szellemi műhelyeket erősíti, illetve kiemelt helyen kezeli a kulturális örökség védelmét. Magasabb szintű, kormányközi párbeszédre is szükség van az elszakított területeken lévő épített örökségünk védelme érdekében, állapította meg a fideszes képviselő, további példaként a csucsai kastélyt hozva fel.

Az írótabor résztvevőjeként jelen lévő **Csép Sándor** televíziós szakember az Erdélyi Televízió megalapítása körüli visszasságokra hívta fel a Kulturális Bizottság elnökének figyelmét. Bőségesen adatolt beszámolója alapján egy másik, több százmilliós nagyságrendű támogatás furcsán alakuló sorsába nyertek betekintést a résztvevők, akik a meghirdetett program alapján az előadásokra gyűltek be.

Az előadások a sajtótájékoztató után el is kezdődtek: Tőkés László EP-képviselő Trianon gyógyításáról tartott programadó előadást, L. Simon László a magyar kultúra mai helyzetéről adott átfogó áttekintést. Ehhez minden ismerete megvan, emelte ki **Demeter Szilárd**, aki L. Simon László *A római szekér* című, kultúrpolitikai írásokat egybegyűjtő kötetét is ▶

▶ mertette. Méltatásában Demeter L. Simon problématerképét „irigyelte”, hiszen, mint mondta, Erdélyben a demokráciadeficitnél csak a tudásdeficitünk nagyobb. Ezt követően **Jakobovits Miklós**, a Barabás Miklós Céh elnöke tartott vetítéssel egybekötött előadást az egyházi művészet és szakralitás témakörében, majd L. Simon László mutatta be Demeter Szilárd *Lüdercnyomás* című, frissen

megjelent prózakötetét, amely ket-tős kiadásban – a kolozsvári Erdélyi Híradó és a budapesti Ráció Kiadó gondozásában – jelent meg. Az említett kiadók közötti együttműködés egyik kezdeményezőjeként L. Simon a könyvkiadás és könyvterjesztés áldatlan állapotára, valamint a könyvcsere-program megszűnésére hívta fel a figyelmet, melynek következtében az elszakadt nemzetrészek iro-

dalmi újdonságairól nagyon nehezen értesülhetnek a nem szakmabéli anyaországi olvasók.

A rendezvény díjátadással zárult, a VII. Partiumi Írótábor nagydíját **Dr. Bertha Zoltán** magyarországi kritikus vehette át.

Nagyvárad, 2010. július 4.

Strasbourgi munkahét július elején

Az Európai Parlament 2010. július 5–8-i, strasbourgi munkahetében **Tőkés László** alelnök programjának főbb pontjai a következők voltak:

- Az általában havonként sorra kerülő strasbourgi plenáris ülészak első napján – hétfőn – rendszerint az elnökből, a tizennégy alelnökből és az öt kvesztorból álló parlamenti Elnökség (Büro) is ülést tart. Július 5-én, EP-alelnökké váló megválasztása óta Tőkés László első ízben vett részt az európai Ház vezető testületének tanácskozásán.

Jerzy Buzek elnök a napirend megállapítását követően szívélyesen köszöntötte a **Schmitt Pál**, újan megválasztott magyarországi köz-társasági elnök helyére lépő új EP-alelnököt.

A kiadós tanácskozás napirend-jének végén erdélyi képviselőnk köszönetet mondott a meleg fogadtatásért. Öröm és megtiszteltetés számomra, hogy az Elnökség tagjaként Önökkel együtt dolgozhatom – mondotta. Közvetlen elődjének Magyarország államelnökévé való megválasztását méltatva, arra a kivételes lehetőségére mutatott rá, hogy romániai – erdélyi – magyar-ként mind a román, mind a magyar nemzeti érdekeket egyszerre szolgálhatja.

Az Emberi Jogi Bizottság (DROI) tagjaként európai képviselőnk ugyanakkor sürgősségi felvetéssel élt **Ershidin Israel** üldözött ujjur menekült ügyében, akinek tartózkodási kérelmét a kazahsztáni hatóságok visszautasították, Kína pedig azonnali kiadatását követeli. Tőkés László a DROI-szakbizottság, illetve **Heidi Hautala** elnöksasszony kérését továbbítva, az Elnökség, illetve Jerzy Buzek elnök sürgős közbenjárását

indítványozta a hányattatott sorsú ujjur ellenálló életének megmentése érdekében.

- Július 6-án, kedden európai alelnökünket hivatalában fogadta **Klaus Welle**, az EP főtitkára. A találkozó részét képezi az alelnöki feladatkör átvételének, erdélyi képviselőnk új tisztségére való felkészülésének.

A Parlament adminisztrációjának vezetője ezúttal megerősítette, hogy Tőkés László Schmitt Pál volt alelnök munka- és feladatkörét „örököli” – a következők szerint:

- Oktatásügy és sport
- UNESCO
- Kultúrák közötti párbeszéd
- Vallás- és egyházügyi kapcsolatok
- Euronest
- Nyugat-Balkán
- Tagjelölt országok, uniós bővítés

- Július 7-én, szerdán, a délutáni plenáris ülésen Tőkés László a **Koszovó** és **Albánia** csatlakozási folyamatával kapcsolatos állásfoglalási indítványok vitájában látta el az alelnöki teendőket. A két dokumentum ügyében a strasbourgi ülészak zárónapján, csütörtökön szavazott a Parlament.

A vita bevezetéseképpen, valamint lezárása rendjén **Stefan Füle** uniós bővítési biztos szólt a Tisztelt Házhoz. A politikai csoportok vezérszónokai között szólaltak fel a két állásfoglalás-tervezet jelentéstévői, **Ulrike Lunacek** német képviselő, valamint **Nikolaos Chountas** görög honaty. Ezután a hozzászólók következtek – köztük **Sógor Csaba** RMDSZ-es képviselő. **Elena Bănescu** – a román államelnök leánya – a Koszovó függetlenségét ellenző, közismert román álláspontot hangoztat-ta. Az időközben az ülés vezetését átvevő **Libor Roucek** EP-alelnök sajnálattal volt kénytelen megrovás-

Herman Van Rompuy

ban részesíteni **Kovács Béla** (Jobbik) képviselőt, aki hozzászólásában – a tárgytól eltérve, de egyébként jogosan – a vajdasági magyarokat ért sérelmeket panaszolta fel.

Hozzászólásában **Tőkés László Herman van Rompuy** nyugat-balkáni országokban tett látogatásának egyes tanulságait összegezte. Az Európai Tanács elnöke és **Boris Tadic** szerbiai államelnök egyetértettek abban, hogy a mihamarabbi integráció „kulcsfontosságú” Nyugat-Balkán stabilitása és jövője szempontjából. Tadic ezzel együtt amiatt fejezte ki elégedetlenségét, hogy lelassult az európai integrációs folyamat. Nos, hogyha ennyire „fontos” és „sürgős” a csatlakozás, akkor méltán várható el, hogy az érdekelt országok – köztük Szerbia és Koszovó – ne egymással vetekedjenek, hanem a kölcsönös párbeszéd és saját teljesítményük révén növeljék esélyeiket, és gyorsítsák fel csatlakozásuk lelassult folyamatát – mondotta az EP erdélyi alelnöke. Az Unió részéről viszont arra van szükség, hogy ne használjon kettős mércét az érintett országokkal szemben, példának okáért a vízummentesség vonatkozásában – fűzte hozzá Tőkés László.

Vitazáró összefoglalójában Stefan Füle bővítési biztos – egyebek mellett – egyetértését fejezte ki az EP-alelnökünk által mondottakkal, kihangsúlyozva, hogy a tagjelölteknek maguknak kell vállalniuk a felelősséget a csatlakozási feltételek teljesüléséért. Természetesen, az EU is vállalja a reá eső részt, és készségesen segítségére lesz azoknak, akik egyedül nem képesek megoldani gondjaikat – zárta beszédét a csehországi biztos.

• Július 7-én, csütörtökön délelőtt feszített menetben folytatódott és zárult le a – rendszerint – három napra időzített strasbourgi szavazások sorozata. A törvényhozói munka zárószakaszában újból Tőkés László alelnök vette át az ülésvezetést.

Koradélután Tőkés Lászlót hivatalában fogadta Jerzy Buzek elnök – első ízben azóta, hogy alelnökké választották. **A találkozó** alkalmul szolgált új megbízatásának és azzal járó feladatkörének hivatalos átadására-átvételére.

Az EP elnöke és vezető munkatársai **általános tájékoztatást** és

eligazítást nyújtottak az alelnökök munkájáról, feladatairól és lehetőségeiről, az Európai Parlamentben betöltött szerepükről, valamint a munkásságuk közvetlen keretétől szolgáló Elnökség – a Büro – tevékenységéről. Jerzy Buzek az oktatás, a kultúra és az egyházi kapcsolatok hármasságában jelölte meg erdélyi alelnökünk „testre szabott”, püspöki hivatásával egybeillő szolgálati területét, külön is kiemelve a Lisszaboni Szerződés által megjelölt **vallási párbeszéd** intézményes megvalósításának fontosságát. Másfelől örömet fejezte ki aziránt, hogy a Keleti Partnerség (Euronest) és Nyugat-Balkán bővítési ügyei is az új alelnök hatáskörébe tartoznak – ami természetes módon illeszkedik a Romániát is magába foglaló kelet- és közép-európai térséghez, melyet képvisel. Az elnök ennek összefüggésében külön is kitért a moldáviai kapcsolatra.

Tőkés László elégedettségét fejezte ki gazdag és sokrétű munkaterülete iránt. Különösképpen „szerencsésnek” ítélte azt a körülményt, hogy romániai – erdélyi – magyaroként, Temesvár szellemében, **a magyar-román megbékélést** szolgálhatja. Keleti-nyugati viszonylatban pedig azon szándékát fejezte ki, hogy – szintén – a volt szovjet tömb egyik országából való lengyel EP-elnökkel együtt az Európát továbbra is elválasztó **„virtuális vassüggöny”** végérvényes lebontásán dolgozzanak.

Jerzy Buzek elnök megismételte azon felkérését, hogy az Európai Vallási Vezetők 2010. július 19-én, Brüsszelben sorra kerülő Találkozó-ján Tőkés László alelnökkel közösen képviseljék az Európai Parlamentet.

Budapest, 2010. július 9.

Sajtótájékoztató Budapesten

Tőkés László EP-alelnökké választása óta először tartott sajtótájékoztatót budapesti irodájában. Mint mondta, a teljes – ötéves – mandátum első évének lezárásaképpen az a meglepetés és elismerés érte, hogy **Schmitt Pál** leköszöntével megüresedett alelnöki tisztségre a Magyar Néppárti Delegáció ajánlására az Európai Néppárt öt jelölte. Megválasztása után tegnap, 2010. július 8-án koradélután Tőkés Lászlót hivatalában fogadta **Jerzy Buzek** elnök – első ízben azóta, hogy alelnökké választották. **A találkozó** alkalmul szolgált új megbízatásának és azzal járó feladatkörének hivatalos átadására-átvételére.

Ezt megelőzően, július 5-én Tőkés László első ízben vett részt az elnökből, a tizennégy alelnökből és az öt kvesztorból álló parlamenti Elnökség (Büro) ülésén, július 6-án, kedden találkozott az EP „szürke eminenciásának” számító **Klaus Wellével**, az Európai Parlament főtitkárával. A találkozó részét képezte az alelnöki feladatkör átvételének, erdélyi képviselőnk új tisztségére való felkészülésének.

Az erdélyi képviselő arról is beszámolt, hogy a csütörtöki hivatalos találkozón az EP elnöke és vezető munkatársai **általános tájékoztatást** és eligazítást nyújtottak az alelnökök munkájáról, feladatairól és lehetőségeiről, az Európai Parlamentben betöltött szerepükről, valamint a munkásságuk közvetlen keretétől szolgáló Elnökség – a Büro – tevékenységéről. Jerzy Buzek az oktatás, a kultúra és az egyházi kapcsolatok hármasságában jelölte meg erdélyi alelnökünk „testre szabott”, püspöki hivatásával egybeillő szolgálati területét, külön is kiemelve a Lisszaboni Szerződés által megjelölt **vallási párbeszéd** intézményes megvalósításának fontosságát. Másfelől örömet fejezte ki aziránt, hogy a Keleti Partnerség (Euronest) és Nyugat-Balkán bővítési ügyei is az új alelnök hatáskörébe tartoznak – ami természetes módon illeszkedik a Romániát is magába foglaló kelet- és közép-európai térséghez, melyet képvisel. Az elnök ennek összefüggésében külön is kitért a moldáviai kapcsolatra.

Tőkés László különösképpen „szerencsésnek” ítélte azt a körülményt,

► hogy romániai – erdélyi – magyaroként, Temesvár szellemében, a **magyar-román megbékélést** szolgálhatja. Keleti-nyugati viszonylatban pedig azon szándékát fejezte ki, hogy – szintén – a volt szovjet tömb egyik országából való lengyel EP-elnökkel együtt az Európát továbbra is elválasztó **„virtuális vasfüggöny”** végérvényes lebontásán dolgozzanak – ha már 1989-ben, Temesváron „gyakorlatot szerzett” a falak bontogatásában, jelentette ki némileg önironikusan a püspök. Az alelnöki munkakör nincs „túlszabályozva”, változta képviselőnk a háttérrel, gyakorlatilag az elnök által delegált konkrét megbízatásokon túl mindenki maga alakíthatja ki munkaterületét. Rengeteg lehetőség rejlik egy ilyen magas tisztségben, és azon lesz, hogy ezekkel lehetősége szerint éljen.

Példaként hozta fel a szerb nagykövetségessel való találkozóját. Amint arról beszámoltunk, Tőkés László 2010. július 1-jén, csütörtökön Brüsszelben találkozott **Rok-**

sanda Ninčić asszonnyal, Szerbia európai uniós nagykövetével, amely alkalomból – többek között – felhívta a nagykövetség figyelmét a súlyos börtönökre ítélt temerini fiúk helyzetére, illetve a sajtónyelven „magyarverésekként” jegyzett jelenségre. Ugyanakkor kérte, hogy a Timoc-völgyi románok helyzetét is kísérik figyelemmel.

Kommunizmus – kisebbségi ügyek – kereszténység, román-magyar megbékélés: címszavakban így foglalható össze alelnöki vállalása, mondta Tőkés László. Ideje lenne, ha végre **ténylegesen** is az egyesülő Európa teljes értékű részévé válnánk, nem csupán **formálisan**, mint ahogyan az a csatlakozáskor történt. Ez **kétirányú közeledést** igényel, jelezte képviselőnk, a posztszovjet tömb integrációs erőfeszítései mellett Nyugat-Európának is közelednie kell hozzánk.

Alelnökként ezen a munkahéten is feladatot kapott, számolt be Tőkés László feladatköre konkrét szepté-

ről, csütörtökön a három – angol, magyar és román – nyelven vezetett plenáris ülésen többek között a közös agrárpolitikáról fogadtak el határozatot az EP-ben, valamint a bankok, pénzügyi szervezetek szabályozásáról vitatkoztak az EP-képviselők. Erdélyi képviselőnk jelezte, hogy a második Orbán-kormány ezirányú kormányzati politikája szellemében egészen európai úton halad, bár a kérdéskör fontosságát, összetettségét jól mutatja, hogy a plénum visszaküldte a határozati javaslatot a szakbizottsághoz.

Tőkés László újságírói kérdésre legközelebbi konkrét feladatként a vallási vezetőkkel való találkozót jelölte meg. Mint mondta, Jerzy Buzek elnök csütörtökön megismételte azon felkérését, hogy az Európai Vallási Vezetők 2010. július 19-én, Brüsszelben sorra kerülő Találkozásán Tőkés László alelnökkel közösen képviseljék az Európai Parlamentet.

Budapest, 2010. július 9.

NYILATKOZAT

2010. május 5-én az **Európai Parlament** határozatot fogadott el, amelyben azt kérte az **Európai Bizottságtól**, hogy kezdeményezzen egy olyan jogszabályt, amely betiltja a cián technológia használatát a bányászatban. A határozat előzményét a tíz évvel ezelőtti tragikus nagybányai események képezik, amikor nagy mennyiségű cián ömlött a **Tiszába**, óriási ökológiai katasztrófát okozván.

A **nagybányai Helyi Tanács** közelmúltbeli határozata, melynek értelmében folyó év július 25-én helyi népszavazást szerveznek a cián technológiás bányászat betiltásáról Nagybanán, tökéletesen összhangban áll az Európai Parlament határozatával, és jelzi, hogy a helybeliek meg akarják óvni környezetüket további természeti katasztrófáktól.

Üdvözlöm és támogatom ezt a kezdeményezést, nem csupán azért, mert a tíz évvel ezelőtti nagybányai cián szennyezés **Csernobil** után a második legnagyobb ökológiai katasztrófa volt a régióban, hanem azért is, mert a valóság megmutatta, hogy az egyszerű emberekre óriási felelősség

hárul az esetleges környezetszennyezések és természeti katasztrófák megelőzésében. A **Mexikói-öbölben** nemrég bekövetkezett hatalmas, az emberiség történetében eddig példátlan olajszennyezést a legszigorúbb figyelmeztető jelnek tekinthetjük, ezúttal sajnos globális szinten.

A hasonló polgári kezdeményezések felvállalásának aktualitását jelzi az **EU Bányászati Ágazati Párbeszéd Bizottságának** (EUROMINES) 2010. július 1-i sajtóközleménye is, amely **Janez Potočnik** európai környezetvédelmi biztos azon nyilatkozatára reagál, mely szerint a cián technológia teljes betiltása nem indokolt. A nemzetközi környezetvédelmi szervezetek szigorúan bírálták a környezetvédelmi biztost.

Az európai biztos álláspontja vitatható mind a **Lisszaboni Szerződés** szellemére hivatkozván, mert a dokumentum az Unió határozathozatali folyamatában kibővített hatáskörrel ruhazza fel az Európai Parlamentet, mind pedig a demokrácia szemszögéből, ha a szóban forgó határozat szavazati arányait – **488 mellette és 48 ellene** – tekintjük.

Mindezeket szem előtt tartva, érthetetlenek **Románia Kormányának** intézkedései, amelyekkel – figyelmen

kívül hagyva az Európai Parlament, tehát az Unió polgárainak választott testülete döntését – kezdeményezi a verespataki bányára vonatkozó engedélykiadási eljárást.

Mint a határozat EP-beli kezdeményezőinek egyike, kérem a kormányt és a szakminisztereket, hogy tegyék egyértelművé: vállalják, hogy betartják az Európai Parlamentnek a cián alapú technológia betiltására vonatkozó határozatát vagy támogatják a verespataki bánya megnyitását?

Közvetlenül a tavalyi államelnök-választás után **Markó Béla** elnök úr, mielőtt kinevezték volna a román kormány miniszterelnök-helyettesévé, azt nyilatkozta, hogy az **RMDSZ** álláspontja változatlan, továbbra is ellenzi a verespataki bánya megnyitását. Tekintettel arra, hogy az engedélyek kibocsátásáért felelős miniszterek közül ketten éppen RMDSZ-esek, határozottan követelem, hogy nyilatkozzanak: **Markó Béla** elnök úr tavaly decemberi nyilatkozata magánvélemény volt vagy módosult az RMDSZ-nek a verespataki bányatervvel kapcsolatos álláspontja?

Nagyvárad, 2010. július 12.

Tőkés László
az Európai Parlament alelnöke

Az EP plenáris ülése

2010. július 5–9., Strasbourg

Nyolc dolog, amit megtudtunk az EP júliusi plenáris ülésén

A múlt heti, nyári szünet előtti strasbourgi ülésen a képviselők szavaztak a banki bónuszkifizetések szigorúbb szabályozásáról és az európai pénzügyi felügyeleti rendszer megalapításáról. Voksoltak a hajókon utazók jogainak bővítéséről és elfogadták az ipari szennyezőanyag-kibocsátási szabályok szigorításáról szóló jogszabályt.

Belgium átvette a stafétabotot a spanyol soros elnökségtől. Az EP a klónozott állatokból készített hús-, illetve tejtermékek betiltásáról szóló jogszabálytervezet második olvasatát is elfogadta.

A pénzügyi helyzet stabilizálása

A legutóbbi plenáris ülés egyik fő témája ismét a pénzügyi helyzet stabilizálása volt. Szerdán a parlament a pénzügyi felügyeleti rendszer átfogó reformjára szólította fel az EU-t, állásfoglalást fogadott el a banki válságkezelésről és szavazott a banki bónuszkifizetések szigorúbb szabályozásáról. A képviselők a banki szektor határon átnyúló válságkezeléséről és az európai értékpapír-piacot felügyelő hatóság szükségességéről is jelentéseket fogadtak el. Az utóbbiak a Bizottság számára tartalmazznak ajánlásokat.

Európai Külügyi Szolgálat

Erősebb közösségi szemlélet, parlamenti politikai és költségvetési elszámoltathatóság – ezeket tartják az EP által elért főbb eredményeknek az Európai Külügyi Szolgálatról folyó tárgyalásokon résztvevő képviselők, Elmar Brok (néppárti, német), Roberto Gualtieri (szocialista, olasz) és Guy Verhofstadt (liberális, belga). Állásfoglalást szavazott meg a parlament csütörtökön az Európai Külügyi Szolgálatról. Az EP ezen a területen csak véleményadó joggal bír, azonban a képviselők számos javaslata beépült az uniós jogszabályba.

SWIFT: elfogadta az EP a banki adatok átadásáról szóló egyezményt

Megszavazta az EP az USA-nak történő bankiadat-átadási egyezmény (SWIFT) új verzióját. A képviselők négy hónappal ezelőtt elutasították a korábbi szöveget, mivel úgy vélték, az nem garantálja megfelelően az európai polgárok adatainak védelmét. Az időközben a szövegbe került biztosítékok mellett a képviselők elérték, hogy a második félévben elkezdjék az európai adatfeldolgozó rendszer kiépítését. Ez feleslegessé tenné, hogy tömegesen adjanak át adatokat az Egyesült Államok hatóságainak.

Elnökségváltás

A pénzügyi piacok szabályozására irányuló legutóbbi intézkedések, az Európai Külügyi Szolgálatról történő megállapodás és a SWIFT II mind a távozó spanyol soros elnökség érdemei – mondta Spanyolország miniszterelnöke, José Luis Rodríguez Zapatero a keddi plenáris vitán. Sokan elégedettségüket hangoztatták, ugyanakkor – főként a kisebb frakciók képviselői – kritikákat is megfogalmaztak.

Belgium vette át Spanyolországtól az EU soros elnökségének kormánykerékét. Feladata lesz, hogy a 27 uniós tagállam szakminisztereinek üléseit vezesse olyan témákban, mint a gazdaság, a környezetvédelem és a közlekedés. A szerdai plenáris vitán Belgium miniszterelnöke, Yves Leterme a képviselőknek azt mondta, a belga elnökség prioritása a gazdaság erősítése és a munkanélküliség elleni küzdelem lesz. A képviselők az európai gazdaság helyreállítását és a pénzügyi piacok szabályozását hangsúlyozták.

Bővülnek a hajóval utazók jogai

2012-től a hajókon utazók hasonló jogokat élvezhetnek, mint a légiutasok, miután az EP jóváhagyta a Tanáccsal korábban egyeztetett javaslatot. Az új jogszabály rendelkezik a késésekért és járat-

törlésekért járó kártérítésekről, a balesetekért való felelősségről és a fogyatékkal élő utasoknak nyújtandó segítségről is.

Betiltanak a képviselők a klónozott állatokból készített élelmiszereket

Az EP betiltaná a klónozott állatokból készített hús-, illetve tejtermékeket. A szerdán második olvasatban megszavazott szöveg szerint a nanotechnológiával készített élelmiszereket meg kell jelölni, és speciális vizsgálatnak kell alávetni.

Ipari kibocsátás: tisztább szabályok

A képviselők elfogadták az ipari szennyezőanyag-kibocsátási szabályok szigorításáról szóló jogszabályt. Az irányelv 2016-ig jelentősen csökkentené a nitrogén-dioxid-, kén-dioxid- és porkibocsátást. A szerdán megszavazott szöveg átláthatóbb és könnyebben végrehajtható ipari kibocsátási szabályokat vezet be, és hét különböző jogszabályt von össze.

Izland EU-tagsága mellett az EP

A parlament véleményadó jelentésben támogatta Izland EU-csatlakozását. Az EP sürgette ugyanakkor az Icesave bank holland és brit betéteseinek kártérítését. A brit és holland betétesek ügyét kétoldalú meg egyezéssel kell megoldani az EP által megszavazott szöveg szerint. A jelentésben az áll, hogy bár Izland az Európai Gazdasági Térség részeként átvette az uniós jogszabályok jelentős részét, lényegi változtatásokra van szükség a pénzügyi felügyelet, valamint a bírók, ügyészek kinevezése területén.

www.europarl.europa.eu

Tőkés László az örmény delegációt fogadta

Hovik Abrahamyan és Tőkés László

Alig pár nappal azután, hogy Tőkés László európai képviselő hivatalos formában is átvette az EP-alelnökséget **Jerzy Buzek** elnökkel való találkozásán, az európai bővítéssel kapcsolatos külpolitikai feladatkörének megfelelően, kedden, július 13-án az Európai Parlament nevében magas rangú örmény küldöttséget fogadott és velük folytatott tárgyalást Brüsszelben. A **Hovik Abrahamyan** házelnök vezette delegációban – többek között – **Armen Rustamyan**, az örmény parlament külügyi bizottságának elnöke, **Vahan Ed. Hovhannesian**, az ellenzéki Örmény Forradalmi Szövetség parlamenti frakciójának vezetője és **Arman Kirakosyan** külügyminiszter-helyettes is helyet foglaltak.

Köszöntő szavaiban **Tőkés László EP alelnök** Jerzy Buzek elnöki üdvözlését adta át és utalt arra, hogy Romániában is erős erdélyi és romániai örmény közösség él és ők legalább annyira jó magyarok és románok, mint amilyen jó örmények.

A magas szintű diplomáciai tárgyalássorozatnak az Európai Unió által tavaly kezdeményezett Kelet-Európai Partnerség keretében létrehozandó **EURONEST** kölcsönöz időszertűsége. Az EU és kelet-európai, illetve dél-kaukázusi partner országai tavaly májusi prágai csúcstalálkozásukon közös nyilatkozatban irányozták elő az EURONEST ideai felállítását, **Örményország, Azerbajdzsán, Fehéroroszország, Grúzia, Moldova** és **Ukrajna** tagságával. A folyamatot azonban a diktatórikus

berendezkedésű Belorusszia, valamint az örményeket és azerieket egymással szembeállító karabakhi konfliktus, illetve területi nézeteltérés hátráltatja.

A békés rendezésnek, valamint a térség integrációjának hasonlóképpen főbenjáró akadályát képezi a tartósan feszült török-örmény viszony, mely legutóbbi, 2009 októberében, Zürichben aláírt protokoll török ratifikálásának szándékos elmulasztásában is kifejezésre jut. Az Európai Parlament saját eszközeivel, a parlamentközi kapcsolatok és a demokrácia elősegítésének által a kelet-európai, illetve az eurázsiai országok egyezsége jutásának és megbékéltetésének útján kívánja megteremteni ennek a térségnek

a biztonságát és stabilitását. Tőkés László kifejezte azt a reményét, hogy a térség akkut konfliktusainak sikerül hamarosan békés, tárgyalásos úton véget vetni. Ehhez viszont az is szükséges, hogy ezen országokban a demokrácia szabályainak megfelelő intézményrendszer épüljön ki. „Buzek elnök úr lengyel, mi pedig Romániából vagyunk, jól tudjuk, hogy térségünk problémáinak nagy része a kommunista múlt öröksége” – mondotta.

Hovik Abrahamyan válaszában kiemelte, hogy mind a média liberalizációjával mind pedig a Velencei Bizottság véleményezésével készülő új választási törvénnyel igyekeznek a demokrácia szabályainak megfelelni, a Dél-Kaukázus országait azonban egyenlő mércével kell mérni. Az örmény parlament elnöke, mint az első keresztény állam képviselője, felajánlotta: országa 2011-ben szívesen vendégül látná az EU és a vallási felekezetek közötti párbeszéd résztvevőit.

A rangos vendégek számára adott díszvendégen Tőkés László pohárköszöntőjében az Ararát hegyének példájával élt, amely a szabadulás jelképe. „Ez számunkra szimbólum is, annak reményét fejezi ki, hogy az egész térség megtalálja a kiutat”.

Brüsszel, 2010. július 13.

Örmény küldöttség

A polgári kezdeményezésről az EP-ben

A Lisszaboni Szerződés 2009. december 1-jei hatálybalépését követően, az Európai Bizottság az Európai Parlamenthez továbbította a rendes jogalkotási eljárás keretében való megvitatás és elfogadás végett az ún. **polgári kezdeményezésről szóló rendelet** szövegtervezetét. Ennek megfelelően az EP Kulturális és Oktatásügyi Bizottsága (CULT) 2010. július 14-i, mai ülésén napirendjére tűzte a kérdést.

A polgári kezdeményezés intézményének bevezetése által a Lisszaboni Szerződés a képviseli demokrácia mellett a **részvételi demokrácia** új dimenziójával gazdagítja az Európai Unió demokratikus rendszerét. Elismerve az **uniós polgári státust**, elismeri minden polgár azon jogát, hogy közvetlen módon vegyen részt az Unió demokratikus folyamataiban. A Szerződés erre vonatkozó előírása értelmében ugyanis egymillió európai polgár kezdeményezheti, hogy az Európai Bizottság önálló jogalkotási indítványokat tegyen.

A rendelet tervezetének előadója, **Róza Gräfin Von Thun Und Hohenstein** néppárti képviselőasszony előterjesztésében – egyebek mellett – azt hangsúlyozta, hogy a

polgári kezdeményezés demokratikus eszközének a bevezetése egyik legfőbb újítás az Unió életében. Célja az, hogy több jogot nyerjenek a polgárok, és aktív részvételükkel hozzájáruljanak az európai integráció kiteljesedéséhez.

A vita résztvevői egybehangzóan támogatásukról biztosították a javaslattervezetet. Formai és tartalmi természetű hozzászólásaikban egyfelől a kezdeményezés szigorú feltételeinek az enyhítését, másfelől a jogalkotási indítványok tárgykörének az igényes körülhatárolását, illetve minőségének a biztosítását ítélték fontosnak.

Doris Pack bizottsági elnök – meglepő módon, de megalapozott elővigyázatossággal – szkeptikusan nyilatkozott a polgári kezdeményezés meghonosításáról. Annak a félelemnek adott kifejezést, hogy az EU nehogy olyan rendkívüli igényeket és elvárásokat támasszon, melyeknek utóbb nem lesz képes megfelelni.

Milan Zver szlovén néppárti képviselő az Unióban felhalmozódó demokrácia-deficit csökkentése szempontjából tartotta fontosnak a polgári kezdeményezés bevezetését.

Felszólalásához kapcsolódva **Tő-**

kés László erdélyi képviselő szintén az európai demokrácia megerősítésére helyezte a hangsúlyt. Szemléltetésképpen a cíanalapú bányászati tilalmát elsöprő többséggel kimondó EP-határozat esetét hozta fel, melynek érvényesítését utóbb az Európai Bizottság környezetvédelmi biztosa külön nyilatkozatban utasította vissza. Az Unióban – kiváltképpen a Lisszaboni Szerződés hatályba lépése nyomán – joggal volna elvárható a demokráciának az a foka, hogy a Bizottság ne bírálja felül a Parlamentet – jelentette ki Tőkés László.

A mai első eszmeccserét követően a nyári szünet után, szeptember elején kerül újból a CULT-bizottság napirendjére a törvénykezdeményezés. Végigjárva a törvényelőkészítés megszabott állomásait, végszavazásra várhatólag késő ősszel fog sor kerülni.

Külön is említésre érdemes, hogy az alulról jövő – európai – demokratikus kezdeményezés új intézménye a nemzeti kisebbségek, illetve a határon túli magyar közösségek érdekeinek érvényesítése vonatkozásában is hasznos eszköznek bizonyulhat.

Brüsszel, 2010. július 14.

„Mindannyian Isten gyermekei vagyunk”

„Mindannyian Isten gyermekei vagyunk és ebben a szellemben kell tanácskoznunk” – jelentette ki **Jerzy Buzek**, az Európai Parlament elnöke ma, Brüsszelben az európai Vallási Vezetők Találkozóján.

2010. július 19-én az Európai Bizottság, az Európai Parlament és az Európa Tanács elnökei – **José Manuel Barroso**, **Jerzy Buzek** és **Herman Van Rompuy** –

valamint közvetlen munkatársaik, köztük **Tőkés László**, az EP egyházakkal való kapcsolattartásért felelős alelnöke, a szegénység és társadalmi kirekesztettség elleni hatékony küzdelemről egyeztettek Brüsszelben kontinensünk vallási vezetőivel. Hozzávetőleg húsz magas rangú keresztény, zsidó, muzulmán, illetőleg szik és hindu vallási vezető fogadta el José Manuel Barroso elnök meghívását az egyeztető tárgyalásra.

Mint ismeretes, 2009. december 1-jén életbe lépett a **Lisszaboni Szerződés**, amelyben – az intézményes reformokon túlmenően – az EU

Jerzy Buzek, José Manuel Barroso és Herman Van Rompuy

► elismeri az egyházak önazonosságát és autonómiáját, valamint Európa történetében, illetve a társadalmi életben betöltött sajátosan fontos szerepüket. Az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikkelye előírja, hogy az Unió intézményei „nyílt, átlátható és rendszeres párbeszédet” tartsanak fenn az európai egyházakkal és egyházi szervezetekkel. A kelet-szerződés ezen kitétele új minőséget kölcsönöz az uniós-egyházi párbeszédnek, hiszen mind ez ideig jobbra az európai vezetők személyes nyitottságán és jóindulatán múlt a kapcsolattartás.

José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke hangsúlyozta: „Sokmillió európai polgár él társadalmi kirekesztettségben, holott Európa a világ egyik legtehetősebb régiója.” Leginkább az idősebb, illetve a fiatal korosztályok érintettek ebben a tekintetben – mondotta, majd kijelentette: „Az egyházak és a vallási közösségek fontos társadalmi szolgálatot végeznek tagállamainkban. Ha le akarjuk küzdeni a szegénységet, elengedhetetlenül fontos nagy múltú és széles körű tapasztalataikra építenünk.”

Jerzy Buzek EP-elnök felvezetőjében bemutatta az Európai Parlament vallási és egyházi ügyekkel megbízott alelnökét, Tőkés László erdélyi képviselőt, akit a diktatúrák elleni küzdelem, illetve tágabb értelemben az emberi jogokért való következetes kiállás élharcosaként jellemezte. Az ő példájából, egyházának a Ceaușescu-rezsim megbuktatásában vállalt szerepéből, valamint több más, hasonló esetből is kitűnik, hogy az egyházak társadalmi szerepvállalása minő fontossággal bír – mondotta, majd így folytatta: „Világiaknak és egyháziaknak valamennyi – helyi, országos és európai – szinten együtt kell működniük, hogy véget vethessünk a szegénységnek és a társadalmi kirekesztettségnek. Elsőbbségi célkitűzésünk, hogy helyreállítsuk a társadalmi és gazdasági biztonságot. Az egyházaknak ebben döntő szerepük lehet, hiszen a közösségek és egyének életében végzendő szociális munka terén hatalmas tapasztalatra tettek szert. Tapasztalattuk és tudásuk talán sohasem volt értékesebb, mint a jelenlegi válsághelyzetben.” Buzek elnök ugyanakkor bejelentette, hogy

Tőkés László alelnök köszöntő beszéde

idén szeptemberben, az Európai Parlamentben kezdeményezésére e témakörben konferenciát szerveznek, amelyre konkrét javaslatokat vár. „Mindannyian Isten gyermekei vagyunk” – zárta beszédét a lengyel – protestáns – elnök.

Herman Van Rompuy, az Európai Unió elnöke arra hívta fel a figyelmet, hogy amikor szegénységről beszélünk, akkor nem struktúrákról, hanem emberekről van szó, akik mindezt közösségben élik meg, következképpen emberközpontúan és közösségben kell gondolkoznunk – mégpedig a legfontosabb transzcendentális elemre, „a szeretetre” alapozva.

Ehhez kapcsolódva **Erdő Péter** bíboros, az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsának elnöke a szereztebből fakadó átfogó cselekvési stratégia megalkotását sürgette, és rámutatott: nem a szegényeket, hanem a szegénységet kell legyőznünk.

Tudnivaló, hogy az **Európai Vallási Vezetők Csúcsértekezletére** ez alkalommal immár hatodik sor, Brüsszelben. Idén, A Szegénység és a Társadalmi Kirekesztés Elleni Küzdelem Európai Évében – 2010 a **Szegénység Elleni Európai Platform** létrehozása céljából az EU-intézmények széles körű párbeszédbe kezdtek, melybe az ebben leginkább illetékes egyházakat, illetve vallási közösségeket is bevonták. A körvonalazódó **stratégia alapelemei:** emelni kell a foglalkoztatás szintjét,

konkrét célokat szükséges kitűzni a készségek elsajátítását ösztönző és a szegénység elleni küzdelmet elősegítő ún. „inkluzív növekedés” területén, biztosítani kell a gazdasági, társadalmi és területi kohéziót azáltal, hogy segítjük a szegénységben és társadalmi kirekesztettségben élőket, és képessé kell tenni őket arra, hogy aktív társadalmi szerepet játszanak. A konkrét célkitűzések között szerepel, hogy az **EU 2020-as Stratégiája** keretében 20 millióval csökkenjen a nélkülözésnek kitett lakosok száma; az iskolából kimaradók arányát 10% alá kell levinni, és el kell érni, hogy az ifjú nemzedék legalább 40%-a részesüljön felsőoktatási képzésben.

A jelen lévő, 14 tagállamból – Franciaország, Egyesült Királyság, Németország, Belgium, Olaszország, Hollandia, Görögország, Románia, Bulgária, Ciprus, Magyarország, Szlovákia, Lengyelország és Dánia – érkező egyházi vezetők támogatásukról biztosították az *Európa 2020 Stratégia* társadalmi és oktatási célkitűzéseit. Javasolták, hogy az európai intézmények erősítsék meg kapcsolatos stratégiáikat, különösen a munkapiaci lehetőségek, a célirányosabb tagállami szociális szolgáltatások és az oktatási-képzési esélyegyenlőség terén. Az egyházi képviselők hangsúlyozták, hogy továbbra is elkötelezettek a szociális kohézió, a szolidaritás és az európai civil elkötelezettség erősítése érdekében. Kiemelték, hogy a je-

Az európai Vallási Vezetők Találkozója

lenlegi nemzetközi válság csak úgy győzhető le, hogyha az ember és a társadalmi igazságosság marad az európai politika figyelmének középpontjában.

A magas rangú vallási vezetők valamennyien szóhoz jutottak a tanácskozáson, illetve a találkozót záró munkaebéden. A felszólalók között szerepeltek – többek között – **Christopher Hill** anglikán püspök, a canterbury érsek képviselője, **Bernhard Fellberg**, a Német Protestáns Egyház (EKD) küldöttje, **Emmanuel** franciaországi metropolita, az Európai Egyházak Konferenciájának (CEC) elnöke, **II. Ieronymos**, Görögország érseke, **Adrianus van Luyn** rotterdami püspök, az Európai Közösség Püspöki Konferenciája Tanácsának (COMECE) elnöke, valamint a **zsidó** és a **muzulmán** vallási közösségek képviselői. Első ízben vettek részt a találkozón a **hindu** és a **szik** közösségek vezetői, akik szintén építő módon szóltak hozzá a közös „európai projekthez”.

A tanácskozást sajtótájékoztató követte, melyen a három európai elnök foglalta össze a csúcstalálkozó tanulságait és következtetéseit. Tőkés László alelnök külön és kiemelten hívta fel a figyelmet a **volt vasfüggöny túldolalán élők** nyomorúságos helyzetére, mely nem csupán a jelenlegi általános gazdasági válságnak tulajdonítható, hanem egyben a kommunista korszak egyenes következménye és öröksége. Erdélyi képviselőnk Európa fokozott mértékű szolidaritását kérte a volt szovjet tömb országainak „szegényei és ki-rekesztettjei” iránt – köztük is különösképpen az elnyomatást szenvedő

dő **nemzeti kisebbségek**, valamint a mélynyomorban élő **cigányság** védelmében.

Az **MTI**-nek adott nyilatkozatában a volt királyhágómelléki püspök – kérdésre válaszolva – a keleti **kommunista ateizmus**, ezzel párhuzamosan pedig a **nyugati szekularizmus** és **vulgáris materializmus** egymást erősítő romboló hatására mutatott rá, mely súlyos értékválságot idéz elő az egész kontinensen. „Ár ellen úszva”, az egyházaknak ezen sokrétű – emberi és erkölcsi – válság leküzdésére kell szövetkezniük.

A csúcstalálkozó befejezéseken sorra kerülő munkaebéden gyakorlatilag tovább folytatódott a reggel elkezdődött felszólalások sora. Tőkés László alelnök köszöntő beszédében az uniós–egyházi párbeszéd hagyományának kialakulására tekintett vissza, felidézve **Jaques**

Delors volt Európai Bizottsági elnök '80-as évekbeli kezdeményezését a tudományos, a kulturális és a vallási élet képviselőivel való párbeszéd beindítására. Akkor, a kommunizmus bukásának történelmi pillanatában nyílt meg a lehetőség „öreg kontinensünk” újraegyesítésére, és az egyesülés útjának jelentette újabb fontos állomását **Manuel Barroso** bizottsági elnök hagyományteremtő kezdeményezése a vallási vezetők csúcstalálkozójának megalapítására – hangsúlyozta Tőkés László, ugyanakkor javaslatot téve arra, hogy az Európai Parlament Elnöki Hivatala mellett **önálló hivatal** alakuljon az egyházakkal fenntartott kapcsolatok és párbeszéd **intézményesítése** céljából.

A munkaebéd során az egyházi képviselők mellett az Európai Bizottság több meghívott biztosa is felszólalt, nevezetesen **Vivienne Redding**, **Antonio Taiani**, **Maros Sefcovic** és **Andor László** EB-tárcavezetők.

Záróösszegzésében Jerzy Buzek elnök az együttműködés rövid-, közép- és hosszútávú feladatait vázolta. Herman Van Rompuy a nap legfontosabb eredményének magát a találkozó létrejöttét nevezte. José Manuel Barroso – frappáns módon – „**az Államot**” és „**a Piacot**” két olyan „istennek” – bálványoknak – nevezte, melyeket Európa nem követhet.

Az Európai Vallások Vezetőinek 6. Találkozóját reprezentatív „**családi fotó**” örökítette meg.

Brüsszel, 2010. július 19.

Csoportkép: a csúcsertekezlet résztvevői

Közép-Európa igazi közepe Tusványos szellemisége

A XXI. Bálványosi Nyári Szabadegyetemen és Diáktábor záróelőadásai

A tusnádfürdői táborban (Tusványos) július 24-én, szombaton délelőtt Orbán Viktor miniszterelnök, Tőkés László, az Európai Parlament alelnöke és Traian Băsescu román államfő egyaránt előadást tartott.

Németh Zsolt külügyi államtitkár a köszöntőjében megállapította: Közép-Európa előtt nagy jövő áll, kérdés, hogy képesek leszünk-e kihasználni a lehetőségeket. Fel kell ismerni: Közép-Európa igazi közepe nem Magyarország és Románia, hanem Tusványos, vagyis annak szellemisége, amely alapján a két ország kapcsolatai újjáépülhetnek – mondta Németh Zsolt. A nyaranta Erdélyben megrendezésre kerülő nyári szabadegyetem és diáktábort Tusványosként is emlegetik, utalva arra, hogy a rendezvénysorozat Bálványoson kezdődött, majd átköltözött Tusnádfürdőre.

Tőkés: Bontsuk le a mentális vasfüggőnyt

Tőkés László beszédét az árvízkárosultak iránti együttérzésének kifejezésével indította, majd metaforikusan Romániát és Magyarországot is katasztrófa sújtotta, azaz a kommunizmus nyomait viselő területnek nevezte. Hasonlata szerint a két országot ugyanúgy újjá kell építeni a posztkommunista idők után, mint az árvíz által lerombolt területeket.

Kiemelte, hogy a két ország rövid felemelkedés utáni hanyatlásból csak akkor lábalhat ki, és kerülhet vissza Európa középsébe, ha a fejünkben lévő mentális vasfüggőnyt is leromboljuk; ennek elérésére autonóm gondolkodású személyiségekre van szükség. A tusványosi folyamat is erről szól, a rendszerváltozást viszi tovább már több mint húsz éve. Idei mottója – Nyílt lapokkal! – Tőkés beszédében elsősorban az autonómia fényében nyert értelmet: az autonómiatörekvés nem jelent területi elszakadást, mint ahogyan azt a román nacionalisták gondolják. „Mi nem akarjuk elvenni Erdélyt, és nem vagyunk hamiskártyások” – szögezte le.

Tőkés kifejezte „a mi államelnökünk” iránti megbecsülését, és

A zárónap előadói

megköszönte a PD-L támogatását EP-alelnökké váló választásában. „Nem Frundával tartok, hanem Băsescuval” – mondta a sokat vitatott ANI-törvény kapcsán. Orbán Viktornak a „szavazófülkékben végbe ment forradalomért”, a kétharmados győzelemért gratulált, és kiemelte, Romániának soha nem volt ilyen jó kapcsolata Magyarországgal. Az EP-alelnök szerint a két ország viszonyában arra kell figyelni, ami összekapcsolja őket: az érdekegyeztetésre, például a közös agrárpolitika, a határmenti vidékek együttes fejlesztése vagy a környezetvédelem, különös tekintettel a ciánkérdésre. Ugyanakkor kiemelte, ő a határon túli románok sorsát is szívügyének tartja, nem akarja, hogy a Moldovai Köztársaság „a hátsó kapun jöjjön Európába”. A nemzet- és kisebbségpolitika terén is megegyezésre kell jutni, a nacionalizmusnak ugyanúgy meg kell buknia, mint a kommunizmusnak.

Tőkés utalt a délszláv és koszovói rendezési tervekre, amellyel mind a román, mind a magyar külpolitika foglalkozott, és amely biztató eredményeket ígér a romániai magyar autonómiatörekvésekre nézve is. Külön kiemelte az Ahtisaari-tervet, amely az önállósult Koszovóban kisebbségekbe került szerbeknek is autonómiát írt elő.

Az EP-alelnök utalt arra, hogy a román államelnök által megrendelt szakértői jelentés föderalizmust, aszimmetrikus regionalizmust java-

sol az országban; ezt természetesen a magyar politikusok is támogatják, mert az nagyobb önállóságot adna a romániai magyaroknak.

„Békés kisebbség vagyunk”, szögezte le Tőkés, ilyen értelemben is elválasztva az itteni helyzetet a délszlávokétól. Az eurotranszilvanizmus jegyében el tudjuk képzelni Erdély regionális önállóságát, ugyanakkor ebben a keretben képzelik el Székelyföld területi autonómiáját is, mondta az EMNT-elnök. „Románia ezer százalékos szuverenitásának elismerése mellett” szeretnénk nagyobb önrendelkezést, európai jogrend szerint – tette hozzá.

Orbán: Mi lesz a magyarokkal a XXI. században?

A nyugati típusú kapitalizmus került válságba, az a felfogás, hogy a kapitalizmus majd elhozza a jólétet, az állam pedig tartsa távol magát a gazdaságtól – fejtette ki szombaton Tusnádfürdőn Orbán Viktor. Az ugyanitt előadó román elnök szerint a román-magyar megbékélés a közép-európai térség egyik fő pillére.

A miniszterelnök a 21. Bálványosi Szabadegyetem és Diáktábor (Tusványos) pódiumán tartott előadásában beszélt a magyarok általános helyzetéről, jövőjéről. Mi lesz a magyarokkal a XXI. század következő éveiben? – tette fel a kérdést, amelyre szerinte a magyarázatot az évszázad első évtizedében végbe ment tektonikus változásokban kell keresni. A világból jövő aggasztó

► hírek közvetlenül is szólnak rólunk, magyarokról, arról, hogy lesz-e munkánk, hogy versenyképesek leszünk-e – mondta.

Valójában a nyugati típusú kapitalizmus került válságba az elmúlt évtizedben – hangsúlyozta a miniszterelnök. Mint mondta, annak a rendszernek a válságáról van szó, amelyben a spekulatív értékmegosztások előnybe kerültek a munkával szemben. Az a felfogás, miszerint a kapitalizmus majd elhozza a jólétet, az állam pedig tartsa távol magát a gazdaságtól, csődbe sodorta ezt a rendszert. Ezek a gazdasági elméletek jól mutattak a gazdasági tankönyvekben – állapította meg Orbán, hozzátéve: márpedig a sikeres kapitalizmushoz nem csupán szabad és hatékony piacra van szükség, hanem morális alapokra is.

Szerinte a kapitalizmus eltávolodott az erkölcsi értékektől, saját korábbi morális kötőanyagát is elvesztette. A hasznos korlátok

helyébe a gátlástalanság lépett. A nyugati társadalmak most amolyan „szívinfarktust” kaptak, ezután át kell gondolniuk, hogyan épülhetnek fel. Most bizonyos erkölcsi értékek rehabilitálására van szükség – hangoztatta a kormányfő. Magyarországon kétharmados forradalom történt – szögezte le az előadó. „Egy korszaknak véget vetettünk” – mondta –, ez volt az a korszak, amikor a rendes, becsületes emberek állandó vesztesékké váltak. Olyan berendezkedést akarunk felépíteni Magyarországon, amelyben a tisztességes, becsületes ember jobban jár, mint az, aki nem tartja be a törvényeket – mondta Orbán. A spekulánsok eddigi húsz évével szemben a becsületes, törvénytisztelő emberek országát akarjuk felépíteni – hangsúlyozta.

Bănescu: A konszolidáció alappillére a román–magyar megbékélés

A román–magyar megbékélés a

közép-európai térség egyik fő pillére – jelentette ki szombaton Tusnádfürdőn Traian Bănescu. A román államfő – aki Orbán Viktorral együtt tartott előadást a tusványosi táborban – Közép-Európa jelentőségéről szólva kifejtette: a legfontosabb egy adott térség belső egyensúlya, illetve a két vagy több térség közötti egyensúly. Közép-Európa olyan térség, amely konszolidálódik, és a román–magyar megbékélés az egyik alappillér. Különösen fontos ez a két ország területén élő magyar, illetve román kisebbség szempontjából – mondta. Úgy vélte: nagy hiba lenne azt hinni, hogy a közép-európai térséget csak földrajzi alapokra vagy a történelem elemeire lehet építeni. Csakis kölcsönösen elfogadott értékekre lehet alapozni e térség jövőjét – szögezte le Bănescu.

Sajtóösszefoglaló, forrás: MTI, Transindex, erdely.ma, MNO

Közép-Európa – Európa közepe?

Tőkés László beszéde a XXI. Bálványosi Nyári Szabadegyetemen és Diáktáborban, Tusnádfürdőn

Szeretettel üdvözlöm Traian Bănescu elnök urat, Orbán Viktor miniszterelnök urat, valamint Albert Tibor polgármester urat, aki történetesen a Magyar Polgári Párt színeiben vezeti Tusnádfürdőt.

Hölgyeim és Uraim, kedves Testvéreim! Az árvízi helyzetben lévők iránti együttérzésem kifejezésével kezdem beszédemet. Erről az jutott eszembe, hogy Krisztus Urunk lecsendesítette a háborgó tengert. Előbb Magyarországon, majd Lengyelországban, Szlovákiában, utóbb

pedig Romániában tört ránk az árvíz, és természetes szolidaritással siettünk a bajba jutottak, a katasztrófa sújtotta területeken élők segítségére. Mi magunk, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és szövetségesei is ezt tettük. Tehát hadd bővítsen ezt az árvízi helyzetet metaforává: a katasztrófa sújtotta területekhez hasonlóan a kommunizmus sújtotta országokban élünk. Elismerésemet szeretném kifejezni Bănescu elnök úrnak, hogy a Tismăneanu-jelentés megrendelése által éppen Románia

csatlakozását megelőzően rámutatott a kommunizmus bűneire – becsületére válják. A kommunizmust és a posztkommunizmust nyögjük immár húsz esztendeje, rendbe kell tennünk országainkat, mint árvíz-sújtotta településeket, meg kell találnunk a kiutat katasztrófa sújtotta helyzetünkből, meg kell találnunk a felemelkedés és a társadalmi gyógyulás útját; ezen fáradozunk mindannyian. A címben azt olvassuk, hogy Európa közepe. Sajnos, mi még Európa peremén vagyunk, sőt, rövid ideig tartó felemelkedés után visszavetett bennünket a posztkommunizmus Európa perifériájára. Tapasztalhattam tegnap, Hargita és Kovászna megye útjain haladva, hogy milyen útviszonyok vannak még most is, húsz év után, de azt is láthatjuk, hogy az Albert Tibor által vezetett Tusnádfürdő fejlődésnek indult. A leszakadás állapotából kerülünk vissza Európa közepébe! – mondom a címben megfogalmazott célnak és eszménynek megfelelően. Ehhez az szükséges, hogy húsz évvel a vasfüggöny lebontása után azt a mentális vasfüggönnyt is lebontsuk, amely el-

Tőkés László tusványosi felszólalása

választja Nyugatot és Keletet, ami nagy mértékben a mi elménkben húzódik, és miután lebontottuk ezt a mentális vasfüggönyt, folytassuk a rendszerváltozást, hiszen erre sarkall bennünket a huszadik évforduló. Ezt próbáljuk cselekedni, közösen keresvén az utat, erről szól a tusványosi, bálványosi folyamat, mely huszadik évfordulóján, íme, szintén túlhaladtá vált. Gratulálok Orbán Viktor miniszterelnök úrnak: húsz év után Tusványos újból kormányon van! A rendszerváltozás folyamatának meghatározó vonatkozása az, hogy Románia és Magyarország újból Európában van – ezt így foglalhatnám össze: együtt Európában.

„Mikor fogunk már összefogni?” – kérdezi Ady Endre. „Mikor mondunk már egy nagyot, / Mi, elnyomottak, összetörtek, / Magyarok és nem-magyarok?” – ki ne ismerné ezeket a verssorokat? Igen, együtt Európában, autonóm gondolkodású politikusok, autonóm személyiségek, autonóm szellemiségű tusanádfürdői tábor és szabadegyetem – nyílt kártyákkal. Annak idején, '89-ben a Szekuritátét az zavarta meg, hogy én mindig nyíltan kimondtam a véleményemet, ők pedig folyton azt hitték, hogy mindenki hazudik. De a román nacionalisták is abban tévednek, hogy azt hiszik, mi még mindig el akarjuk venni Erdélyt és csak áztatjuk őket – közben ez eszünk ágában sincs, ezért nyílt kártyákkal játszunk, nyíltan megmondhatjuk azt, amit meg akarunk osztani egymással. Nem vagyunk hamiskártyások. Ebben a szellemben mondjuk azt, hogy folytassuk a rendszerváltozást. Gratulálok a rendszerváltozás terén elért eredményekhez. Gratulálok Orbán Viktornak – a vendéggel kezdem, utána Traian Băsescu elnök úrral folytatom. Gratulálok azért, hogy kétharmados győzelmet arattak, és valóságos forradalom ment végbe a szavazófülkékben. Belekezdhettek az alkotmánymódosítás munkájába, elkezdték az elszámoltatást, a korrupcióellenes harcot, európai szellemben, meghozták a banktörvényt, a gazdasági önrendelkezés kivívása érdekében. Az IMF-nek megköszönte Orbán Viktor, hogy támogatást nyújtott a bajban, de ugyanakkor az ország szuverenitásából nem enged. Mert ahol nincs önrendelkezés, ott nincs szuverenitás. Bevezették a

Tusványosi hallgatóság

nemzeti együttműködés rendszerét, és hadd tegyem hozzá rögtön: közép-európai együttműködésben gondolkoznak. Nemrég újjáéledt a visegrádi négyek együttműködése, nem könnyű partnerekkel, mint például Szlovákia. Nagyon nagy előrelépés ez. De íme itt van Romániában Orbán Viktor és Németh Zsolt, hogy most csak őket említsem, és Romániával soha nem volt ilyen jó viszonya Magyarországnak, mint éppen most. Emlékezzünk vissza, tíz évvel ezelőtt Nástase úr csak Vásárhelyen volt hajlandó találkozni Orbán Viktorral, s a státustörvényt is sokallották, most pedig egyszerre adják meg a román és a magyar állampolgárságot a határon túlra szakadottaknak.

Őszinte elismerésemet fejezem ki Traian Băsescu elnök úrnak, a mi államelnökünknek, aki a kommunizmus-ellenes harcban, mint már említettem az előbb, oly fontos eredményeket könyvelhet el. Az a párt, amelyből ő is vétetett, most az Európai Néppárt megbecsült tagja, és Orbán Viktor miniszterelnök úr pártjával együtt erősítik Európa legnagyobb politikai erejét, a kereszténydemokrata gyökerű Néppártot. És tudják meg, hogy én nem Frundával tartok, hanem Băsescuval a feddhetetlenségi ügynökség ügyében és a kommunista rendszerbe visszavezethető korrupció elleni harcban. Mi, magyarok szerintem tapsunkkal fejezhetjük ki, hogy az elszámoltatás hívei vagyunk, és ellenezzük a kommunista gyökerű korrupció minden formáját.

Nos, nem akarom túlzásba vinni az elismerő szavakat, az érdekegyesítéssel folytatom. Íme, szomszédos testvérnépként, Ady Endre szellemében, a Néppárt keretében, a közös érdekérvényesítésre helyezem a hangsúlyt, ez jelentheti a rendszerváltozás érdemi folytatását két posztkommunista országban itt, Európa közepén. Azt nézzük, ami összekapcsol bennünket, először is a román és a magyar érdekek közös képviselőjét valósíthatjuk meg európai-nemzetközi szinten a román-magyar, magyar-román megbékélés jegyében. Erre utal a határon túli románok és magyarok iránti különleges gondoskodás. Nekünk is szívügyünk a moldovai románok ügye, a Timoc-völgyi szerbiai románok vagy az ukrainai románok jövője. Mintegy 23–25 millió román sorsáról van szó Európában. De ugyanígy mondhatom, Antall József szellemében, hogy 13–15 millió magyar sorsáról, jövőjéről van szó a Kárpát-medencében, közép-európai térségünkben. Szívügyünk, hogy együtt és egységesen képviseljük a magyar nemzet és a román nemzet ügyét. Közös ügynek számít a közös agrárpolitika, a Duna-stratégia vagy a határ menti régiók fejlesztése, de soroljuk ide a bővítési politikát is: nekünk is fontos, hogy Moldova ne a hátsó kapun jöjjön be Európába – aminek elősegítésével bírálják Băsescu elnök urat –, hanem egyenes úton jöjjön. Az Európai Parlament alelnökeként – Jerzy Buzek elnök úrral nemrégem találkoztam – történetesen reám

▶ osztották a kelet-európai partnerséghez csatlakozó országokkal való kapcsolattartás ügyét. Különösképpen szívemen viselem ezen belül Moldova Köztársaság kérdését. Aztán közös ügyünk, hogy ne a megszorítások politikáját folytassuk, hanem szociális téren is rendszerváltozás történiék. Az emberek miért nem lelkesednek Európáért? Miért nem lelkesednek a rendszerváltozásért? Vannak, akik viszszaírják Ceauşescu vagy Kádár János rendszerét. Mert nem tart lépést a gazdasági-szociális rendszerváltozás az ideológiai rendszerváltozással. Ezért nagyon fontos, hogy azt a példát kövessük, amit az előbb említett banktörvény

„... rövid ideig tartó felemelkedés után visszavetett bennünket a posztkommunizmus Európa perifériájára...”

is megtestesít. És hiszem azt, hogy önállósodnak perifériára szorult országaink, és elfoglalják helyüket ezen a téren is a szegénység és a ki-rekesztettség elleni európai eszterendőben, hogy mi mindannyian elfoglaljuk méltó helyünket Európában. Aztán ott van a környezetvédelem ügye: azonos vízgyűjtő területen vagyunk, ez a Duna–Tisza vidéke. Ott van a ciánalapú bányászat kérdése: példás román–magyar összefogás alakult ki ezen a téren, még ha nem is teljes az összefogás, még ha nem is tudtuk rendezni ezt a kérdést közös akarattal – de mélyebben nem akarok belemenni, mert tiszteletben tartom mindenkinek az álláspontját ezen a téren, a magyar és a román álláspontot egyaránt. Aztán végül, de nem utolsósorban itt van a nemzetpolitika és a kisebbségpolitika. Lehetetlen, hogy a kommunizmus megbukott, de a nacionalizmus nem bukott meg. A nacionalizmusnak, a nacionalkommunizmusnak is meg kell buknia.

Hölgyeim és Uraim! Szükség van a nemzetpolitikai és kisebbségpolitikai rendszerváltozásra itt, ahol anynyi nációnál él együtt, és ahol kilencven éve – ahogy Ady Endre írta – „kalitkás seregély-fiók” a Kárpát-medence, a Duna mente sok-sok kisebbség-nagyobb népe. Ezen a téren én a délszláv rendezési tervekre utalok vissza, ezzel sokat foglalkozott mind

a magyar, mind a román külpolitika. Az Ahtisaari-tervre gondolok, hogy ne említsem a daytoni egyezményt vagy a Carrington-tervet, amelyek mind azon alapulnak, hogy önállóságot, önrendelkezést, autonómiát biztosítsanak a délszláv térség nációnak, a makedónoknak, az albánoknak és a koszovóiaknak, természetesen. Nos, az autonómiák ezen rendszere biztató eredményeket

ígér, habár még távol állunk attól, hogy elérjük volna azt, amit az európai rendezési tervek célul tűztek ki. Ezzel kapcsolatban külön kihangsúlyoznám az Ahtisaari-tervnek azt a megvalósítását, hogy Észak-Koszovóban a szerbeknek autonómiát biztosítottak, és ez az egyik pillére a koszovói ren-

dezésnek. De hadd idézzem 2005-ből Traian Băsescu elnök úr kijelentését, ha tévednék, akkor helyesbíteni fog engem. Akkor azt mondta, hogy a koszovói rendezésnek az útja az autonómia megadása és nem területi elszakadás. Hadd tegyem hozzá, hogy ugyanakkor azt is mondta, hogy ez nem lehet precedens, tehát a koszovói helyzet nem azonos a székelyföldi helyzettel, ez az ő álláspontja. Nos, folytathatom az egészet azzal, hogy Băsescu elnök úr szintén meghirdette – még régebben, mint Orbán miniszterelnök úr – a román alkotmánymódosítás tervét, és ennek keretében egy bizottságot is kiküldött, amelynek az a feladata, hogy elkészítse Románia állami berendezkedésének a modelljét (ezen bizottság munkájával kapcsolatban nem bocsátkozom részletekbe). A bizottság egy föderális államberendezkedést, egy szimmetrikus regionalizmuson alapuló berendezkedést, egy aszimmetrikus regionalizmuson alapuló berendezkedést és egy megyerendszeren alapuló berendezkedést ajánlott figyelmébe a megrendelőnek, az államelnöknek. Nem akarok állást foglalni egyik mellett sem, de nyilvánvalóan azon berendezkedés pártján állunk mi, magyarok, amely autonómiát, nagyobb fokú önállóságot biztosítana a romániai magyaroknak. Ebben a szellemben visszautalok arra a 2008-

ban született levelünkre, amelyet a Kárpát-medencei Magyar Autonómia Tanács nevében írtunk, ennek Toró T. Tibor volt a megfogalmazója. Az akkor Bukarestben megrendezett NATO-csúcstalálkozón intéztük a levelet a NATO-tagországokhoz, és azt a véleményünket fejeztük ki benne, hogy a térség stabilitása és biztonsága szempontjából a leghelyesebb volna többek között a Gross-féle jelentés, illetve az ezen alapuló Európa tanácsi határozat érvényesítése. Amíg nem rendezzük a Kárpát-medencei magyar kisebbségi közösségek helyzetét, addig ez biztonsági és stabilitásbeli kockázatot jelent. Természetesen mi békés nép, békés kisebbség vagyunk, a magyarság – hála Istennek – nem hasonlítható ebből a szempontból sem a délszláv térség egymással hadakozó népeivel, mi békés úton harcolunk a magyarság kulturális és személyi elvű, valamint területi autonómiájáért szerte a Kárpát-medencében, egy kiterjedt autonómia-rendszer jegyében.

Hölgyeim és Uraim! Mindenekelőtt, az euro-transzszilvanizmus jegyében, Erdélynek egy olyan fajta regionális önállóságát tudjuk elképzelni, mint mondjuk Moldova vagy Havasalföld önállósága, az asszimmetrikus regionalizmus szellemében, de el tudjuk képzelni mondjuk a Bánság, Dobrudza vagy különféle romániai területek közigazgatási önállóságát, a Székelyföld területi autonómiáját is ebben a keretben látjuk megvalósíthatónak, és így gondolunk Partiumra is.

És végül azt mondom, hogy ne csak beszéljünk az autonómiáról, hanem cselekedjünk is. A párbeszédet tovább kell folytatni ebben a tárgyban. Köszönjük, hogy a Magyar Országgyűlésnek a nemzeti összetartozásról szóló törvénye kimondja, hogy támogatják a határon túli magyarok autonómia-törekvéseit – erre kérjük Băsescu elnök urat is. Románia szuverenitásának az ezer százalékos tiszteletben tartása mellett szeretnénk, hogyha mi, magyarok nagyobb beleszólást nyernénk a saját ügyeinkbe – ez egy demokratikus önrendelkezési jog Európa minden népe számára, erre tart igényt a magyarság.

Köszönöm a figyelmüket, Isten áldja meg önöket!

Tőkés László támadások keresztüzében

Tőkés László, az Európai Parlament alelnöke július végi nagyváradi sajtótájékoztatóján röviden reagált a közelmúltban a román politikum és a sajtó részéről őt ért vádakra. Mint ismeretes, Tőkés László a 21. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor alkalmával Székelyföld területi autonómiájának kivívását párhuzamba állította Koszovó függetlenségének kivívásával, illetve az autonómia elérése kapcsán a politikai eszköztár részeként a tömegdemonstrációt is említette, amely eszközzel nemrégiben a katalánok éltek. A román politikum testületileg hördült fel a némiképp torzított sajtóhíradásokat olvasva, nemzetárulást és erőszakra való felbujtást emlegetve.

Tőkés László ennek kapcsán megjegyezte: sajnálatos, hogy majdnem huszonegy évvel a rendszerváltozás után még mindig élnek a nacionálkommunista reflexek, és az autonómiáról mint működő európai gyakorlatról való szabad véleménynyilvánítás jogát, illetve a gyülekezés alkotmányban is rögzített jogát elvitatva Európa- és demokráciaellenes megnyilatkozásokra ragadtatják magukat a román politikusok – ellenzéki oldalról többek között arra is felhasználva az ügyet, hogy a kormányzó demokrata-liberálisokon, illetve **Traian Băsescu** államfőn üssenek. Még sajnálatosabbnak tartja, hangsúlyozta az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke, hogy egyes RMDSZ-es politikusok is elhatárolódsít játszanak, némelyek egyenesen populistának bélyegezve az autonómia-küzdelemről mondotakat. Az erdélyi képviselő idézte **Markó Béla** romániai miniszterelnök-helyettes szavait, melyek értelmében az RMDSZ parlamentáris eszközökkel küzd a magyar közösség érdekében – ám e kettő nem zárja ki egymást, hívta fel a figyelmet Tőkés László. A közakarát kifejezésére szolgáló tömeggyűlés alkotmányos jog, egyben legitim európai gyakorlat, jelentette ki a püspök ismételten, és újságírói kérdésre azt is tisztázta: semmilyen erőszakos megnyilvánulásra nem buzdított, példaként emlegetve megannyi békés tiltakozó, vagy épp jogainkért síkraszálló

Élő kapcsolás az Olt partjáról

nagygyűlést és felvonulást az elmúlt több mint két évtizedből.

A sajtótájékoztató másik fajsúlyos témája az egyházi átvilágítás kérdése volt. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület (KRE) leköszönt püspöke elvi alapon beszélt az egyházkerületen belül folyó átvilágításról és következményeiről vagy épp következménytelenségéről. Nem követhetjük a posztkommunista román modellt, mutatott rá Tőkés László, példaként a kommunizmus bűneiről szóló Tismăneanu-jelentést hozva, amelyet a román államfő ugyan ismertetett a parlament előtt, ellenben a jelentés megszületése és elfogadása semmilyen jogi következménnyel nem járt.

A volt egyházi elöljáró emlékeztetett: 2010. július 21-i Nyilatkozatában „önkéntes visszalépésre” szólította fel azokat az egyházmegyei tisztségekre jelöltek, akiknek jelölését a Királyhágómelléki Református Egyházkerület törvényerejű Választási Szabályzata kizárja, ám az elvszerű felszólítás sokaknál süket fülekre talált. „Kilenc egyházmegyénk területén több olyan lelkes és világi személy is **jelölést nyert és fogadott el** – esperesi, missziói előadói, ifjúsági előadói, egyházmegyei tanácsosi és egyházkerületi közgyűlési képviselői, illetve presbiteri főjegyzői és jogtanácsosi tisztségekre –, akikre nézve a Választási Szabályzat 2. szakaszának 3. és 4. bekezdései világosan kimondják és meghatározzák, hogy: »**Egyházi tisztségekre nem jelölhetők**«” – áll Tőkés László ma kiadott Nyilatkozatában.

Így többek között elsőrenden a volt titkosszolgálati besúgók, továbbá a „napjainkban nyilvánvalóan egyházunk kárára” eljárók, a korábban „tisztségéről önkényesen és elfogadhatatlan módon lemondott” személyek, valamint, „a szektás irányt képviselő egyháztagok” jelöltetése ellen emelt kifogást Tőkés László, aki ugyanakkor közzétett két olyan listát is, amelyek egyrészt a Szekuritáte Irattárát Tanulmányozó Országos Bizottság (CNSAS) igazolása szerint a Szekuritáteval együttműködő, másfelől a legutóbb besúgóként azonosított egyházi személyek névsorát tartalmazza.

Nyilatkozatában az EP-alelnök **Pap Géza**t, az Erdélyi Református Egyházkerület püspökét idézi: „Bűnbánat nélkül nincs új élet. Ha le akarunk zárni egy korszakot, nem lehet úgy tenni, mintha semmi sem történt volna a múltban... A kommunista titkosszolgálatval való együttműködés bűnnek minősül... Nem rendeztük el, nem néztünk szembe vele, ezért a múltunk ma is kísért” – írta az erdélyi püspök közgyűlési jelentésében.

Tőkés László nyilatkozata végén így fogalmaz: „a Ceaușescu-rezsim bukását követő két évtizedünk bajainak nagy része az ateista kommunizmusból fakad. A diktátor-házaspárt a minap kihantolták – örökségét azonban sohasem sikerült eltemetnünk. Végre szabadulnunk kell viszályzó múltunk kísérteteitől.”

Nagyvárad, 2010. július 30.

KOSZOVÓPÁNIK

Az alábbiak pontosabb megértése miatt kénytelen vagyok a Tusványos Press hűséges olvasóinak bevallani: egy másik galaxisban Tőkés László EP-alelnök sajtófőnökeként is tevékenykedek. Ebben a minőségemben elég sokszor hívnak ismeretlen telefonszámról, és munkahelyi kötelességem lehetőleg az összeset fel is venni.

Alapjáraton ezzel nincs semmi gondom, szívesen beszélgetek az általam ismert nyelveken bárkivel, az általam nem ismert nyelveken is meghallgatom a hívó felet, az interetnikus kommunikáció rajtam ne múljon.

Tusványosra ellenben a TP redaktoraként érkezem, tábori főkommunikátorként, tehát én is minden este reggel fekszem le, akárcsak a t. Táborozó, azzal a különbséggel, hogy én reggelig egy vagy több monitorra bámulok, és nem a szebbik nemre két riszálás közben.

Épp ezért péntek reggel nagyon, de nagyon rosszul esett, hogy ama másik galaxis durván rátört első és egyetlen, igencsak kurtára szabott álmomra. Egyáltalán nem díjaztam, hogy a térorfoszlányokon átszűrőmördő ismeretlen sajtósok három óra alvás után Koszovóról kérdeznak, pontosabban akarják kérdezni Tőkés László EP-képviselőt moströgtöndeazonnal.

Első feltevésemet, hogy tudtomon kívül az EMNT elnökét a független Koszovó új elnökévé választották volna, cáfolta a tizenegyedik telefonáló hölgy, aki Markó Bélát is emlegette, illetve az EMEF-et. Emlékeztem arra (ez a sajtófőnöki munka legkellemetlenebb része, álmodból felköltve is tudnod kell, ki mikor mit mondott), hogy a Tőkés László EMEF-társelnök csütörtökön említette Koszovót, pontosabban úgy fogalmazott: hogy ha Koszovó kivívta a függetlenségét, akkor mi miért ne vívhatnánk ki Székelyföld autonómiáját?

Ez a tétel számtalanszor elhangzott, még az Európai Parlamentben is, szóval nem értettem, hogy a huszonötödik médiacápa miért akar moströgtöndeazonnal tisztázni, ezért nagyot sóhajtván bekapcsoltam a még meleg laptopot, és kiléptem a tusványosi mikrokozmoszból. Ekkor derült ki számomra, hogy Tőkés László Koszovó függetlenségére vonatkozó utalása szerencsés nemzetközi kontextusban hangzott el, hiszen épp aznap adták hírül: az ENSZ Hágai Nemzetközi Bíróságának nem kötelező érvényű állásfoglalása szerint Koszovó 2008-as egyoldalúan kikiáltott függetlensége nem ellentétes a nemzetközi joggal.

Hát ettől pipult be a román média, ettől habzott a riporterek szája, emiatt érezte kötelességének minden rendű és rangú politikus, hogy bermudában védje az ősi román földet, napszemüvegét levetve hörögjön az egységes és oszthatatlan román nemzetállam miatt.

Tőkés László „Koszovózása” egész nap a tekintélyesebb román hírügynökségek vezető híre volt, számtalan kommentelő mindenféle szűrés nélkül javasolt kötelet, golyót a volt temesvári lekipásztornak; a román hírtelevíziók producerei pedig egymás adásidejét pocskolták sunyi húzásokkal az élőbe kapcsolt erdélyi képviselő miatt.

Tőkés László a tűző napon állva nyugodtan válaszolgatott a buta és előítéletekkel terhelt kérdésekre, olyan evidenciákra világított ismételten rá, amit egy, a nacionálkommunizmus kereteiből kitekintő racionális lény erőfeszítés nélkül megért.

Riadalmuk elfedéseképpen a két vezető hírtelevízió szerkesztői az előzetesen egyeztetettkel ellentétben „becsempészték” kérdezőnek Gheorghe Funar (Realitatea TV) és Corneliu-Vadim Tudort (Antena 3). Tőkés László ekkor lazán kilépett a kameratűzből, az urakkal nem óhajtott diskurálni.

Funar és CV Tudor. Hát ezért kár volt engem felkölteni, mondom. Ha ennyit értenek meg a Hágai Bíróság állásfoglalásából, akkor, bizony, még sokat kell gyúrni, hogy az egyesülő Európát a maga történelmével, eszméivel és aktualitásával megéljék.

Addig Románia látható része magamagát teszi nevetségessé. Nyomják a pánikgombot élőben, mint a kommunisták 1989 decemberében.

Demeter Szilárd, tusvanyos.ro

Beszámoló

2010. július 20–25-én zajlott Erdélyben (Románia) a **Bálványosi Nyári Szabadegyetem**. A nyári szabadegyetem, amelyet az idén 21. alkalommal szerveztek meg, a régió egyik legnépszerűbb rendezvénye. Célja, hogy összegyűjtsön embereket az egész Kárpát-medencéből, és együtt dolgozzanak, véleményt cseréljenek, megvitassanak társadalmi, művelődési és politikai kérdéseket, a nemzeti és az európai integrációra összpontosítva.

Az előadások és az ezekhez kapcsolódó viták széles skáláját kínáló rendezvény a „**Közép-Európa – Európa közepe?**” című fórummal zárult, amelynek vendége volt **Orbán Viktor**, Magyarország miniszterelnöke, **Traian Băsescu** román államelnök és **Tőkés László**, az Európai Parlament alelnöke. A **Németh Zsolt**, a magyar Külügyminisztérium parlamenti államtitkára által moderált fórum felszólalói azt hangsúlyozták, hogy a román–magyar kétoldalú együttműködés erősítése egy erős Európai Unióban mindkét tagállam közös érdeke. A beszélők egyetértettek abban, hogy ebben a folyamatban nélkülözhetetlen a két ország és nemzet megbékélése, annak érdekében, hogy Brüsszel támogatásával versenyképes, önellátó és egészséges közép-európai régió épülhessen fel.

Több előadás, köztük a záró rendezvény szólt erős régiók kialakításáról egy erős Közép-Európában. A téma kapcsán Tőkés EP-alelnök szóba hozta **Erdély autonómiáját** mint a régióban élő, a székelyföld összlakosságának 80%-át elérő magyar közösség önkormányzásának legmegfelelőbb formáját. Már eddig is számos alkalommal határozottan kiállt – különböző országos és európai fórumokon – az állam nemzeti integritását tiszteletben tartása melletti kulturális és területi autonómia érdekében. **Koszovó** példájától ihletetten, ez alkalommal kijelentette, hogy ugyanúgy, ahogy a koszovói albán közösségnek sikerült kinyilvánítania függetlenségét Szerbiától, a méretében is hasonló Székelyföldnek folytatnia kellene a harcot az országon belüli területi autonómiáért. Ugyancsak megemlítette **katalánok**

esetét, akik nemrég éltek demokratikus jogokkal, hogy békés utcai tüntetéseken követeljék autonómiájukat. Felvázolva ezeket a párhuzamokat, Tőkés László kijelentette, hogy teljes mértékben támogatja, hogy a székelyek ilyen békés, alkotmányos és demokratikus eszközökkel adjanak hangot követeléseiknek, a régió stabilitásának és biztonságának megerősítése, ugyanakkor a felendülés és a fejlődés érdekében.

A román sajtó és a különböző politikai pártok számos váddal és félrevezető és hamis értelmezéssel reagáltak Tőkés László kijelentéseire. Állításaik szerint Tőkés arra biztatta az erdélyi magyar közösséget, hogy az erőszakos nacionalizmus jegyében vonuljanak az utcára és tüntessenek az autonómiáért, ahogy a koszovóiak is tették függetlenségük kivívásáért. Az ország valamennyi nagy politikai pártjának vezetői nyilvánosan elítélték és szélsőséges nacionalistaként bélyegezték meg az EP-alelnököt.

Titus Corlăţean, a Szociáldemokrata Párt (PSD) alelnöke bejelentette, pártja kezdeményezni fogja az Európai Parlamentben Tőkés visszahívását az alelnöki tisztségből, mert megbízása „nemcsak Romániára, hanem egész Európára veszélyt jelent”. Azt mondta, az EP-alelnök „szeparatista” nyilatkozata „egyértelműen durva támadás a román államiság ellen, hiszen erőszakos cselekményekre bujtogatja” a romániai magyarokat. Corlăţean ennél tovább is ment, bírálván Traian Băsescu államfőt és az őt támogató, ENP-tag Demokrata-Liberális Pártot (PDL) is, amiért támogatták Tőkés alelnökké választását. Corlăţean leszögezte:

Románia egységes, oszthatatlan és szuverén nemzetállam, tehát sem az autonómiát, sem a függetlenséget nem lehet demokratikus eszközökkel megvalósítani.

Mihai Voicu, a **Nemzeti Liberális Párt** (PNL) szóvivője szerint Tőkés kijelentései törvénytelenek és alkotmányellenesek, ezért elvárja, hogy a Demokrata Liberális Párt (PDL) megvonja politikai támogatását az EP alelnökétől. Ennél is tovább ment **Horea Uioareanu** kolozsvári liberális képviselő, aki hazaárulással vádolta Tőkést az autonómia követelése miatt. **Marius Nicoară** liberális szenátor a Nemzetvédelmi Tanács (CSAT) azonnali összehívását követelte az államelnöktől, szerinte a veszélyt jelentő ügy NVT-beli megvitatása teljes mértékben indokolt lépés lenne. Ugyanebben az összefüggésben a Liberális Párt kérte, hogy az állami hatóságok vonják vissza Tőkés Lászlótól a Románia Csillaga Érdemrendet, amellyel 2009-ben tüntették ki.

Bogdan Diaconu, a **Konzervatív Párt** (PC) alelnöke azt állította, hogy Tőkés EP-alelnök nyilvánosan javasolta, hogy Európa „a hunok és vezérük, Attila példáját követve bomoljon törzsekre, nyíltan támadva ezzel Románia szuverenitását és területi egységét”. „A nagy és egységes Európát Koszovó-szerű kis etnikai zárványokra kellene bontani; ezt a modellt ajánlja Tőkés Spanyolországnak is. Ennek eléréseért a nemzeti kisebbségeknek utcára kellene vonulniuk, az erőszakos nacionalizmus jeleként – mondta Diaconu –; úgy látszik, a boszniai háborúk iránt nosztalgizáló Tőkés szerint ez a legmegfelelőbb megoldás.”

A Szociáldemokrata Párt (PSD) színeiben bejutott EP-képviselő **Corina Creţu** bejelentette, ősszel hivatalosan kérni fogja az EP-től Tőkés László elmozdítását az alelnöki tisztségből, mivel kijelentéseivel „nyílt támadást intézett Románia területi egység ellen”.

Válaszként a fenti, a sajtóban megjelentenek csak kis hányadát ismertető támadásokra Tőkés László határozottan tisztázta, hogy a Székelyföld nem függetlenségért, hanem autonómiáért küzd. Sajnálatos, hogy több mint húsz évvel a romániai rendszerváltozás után sem a hiteles tájékoztatást szolgálni hivatott média, sem a politikai elit nagy része nem volt képes meghaladni a sajátos romániai nacionálkommunizmusban gyökerező **magyarellenes mentalitását**. A politikai ellenállás és a nemzeti közösségek elnyomása továbbra is megakadályozzák a fejlődést és a különböző közösségek békés egymás mellett élését országunkban.

Európa nagy kulturális, etnikai és nyelvi változatosságú régiókból áll. Ennélfogva Európa érdeke és felelőssége, hogy a lehető legjobban hasznosítsa ezt a változatosságot a **szubszidiaritás** szellemében, azaz úgy, hogy a döntések az állampolgárhoz a lehető legközelebb szülessenek. Amint **Katalónia** példája is mutatja a spanyol államon belül, az önkormányzás jobb adminisztrációt eredményez, és lehetővé teszi a kisebbségi és nyelvi jogok védelmét, az olyan európai értékek tiszteletben tartásával, mint a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok betartása. Ugyanígy több másik EU-tagállam, például Belgium, Olaszország, Finnország és biztosítja területén az autonómia demokratikus fejlődését, életképes mintaként szolgálván a romániai magyarságnak.

Mindezeket figyelembe véve, egyértelmű, hogy a Tőkés László elleni elfogult támadások és vádaskodások minden valós alapot nélkülöznek, és nem tekinthetők egyébnek, mint a még mindig élő – hagyományos – **román nacionalizmus** és a Ceauşescu-rezsimtől örökölt **nacionálkommunizmus** goromba megnyilvánulásának.

Brüsszel, 2010. szeptember 12.

A téma érdekfeszítő

Nyilatkozat

Az Európai Parlamentben **Corina Crețu** szocialista EP-képviselő nemrégiben a strasbourgi plenárison EP-alelnöki tisztségéből való leváltásomat javasolta, mondván: „etnikai alapú szeparatizmus ádáz szorgalmazójaként és a vizály szítójaként” felerősítettem szélsőséges és sovén üzeneteimet, az etnikai alapú területi autonómia kivívása érdekében pedig utcai megmozdulásra buzdítottam az embereket. Mondja ezt egy olyan képviselő – Ion Iliescu ex-államfő volt tanácsadója –, akinek pártja az új kezdet hajnalán, 1990-ben, bányászokkal verette a békés bukaresti tüntetőket.

Ehhez kapcsolódik, hogy a **Cotidianul** című napilap 2010. szeptember 13-i számában hol Szekuritítés ügynöknek, hol idegen hatalmak kiszolgálójának vagyok feltüntetve, immáron sokadára „leplezve le” „sötét múltamat”. Ami viszont még elszomorítóbb, az az, hogy húsz évvel a temesvári forradalom után **Nicolae Ceaușescu** és a főszekusok képezik a „hiteles forrást” egy román országos napilap számára.

Két évtizede folyik a „demolarea lui László Tőkés” (am. „T. L. lebontása”) elnevezésű akció. Éppen ezért nem ér meglepetésként, hogy a nacionál-posztkommunista nómenklatúra újból és újból előveszi a rég lerágott csontot, valahányszor úgy érzékeli – mint egykor Ceaușescu, hogy útjában állok.

Kezdve **Vadim Tudortól**, a tusnádfürdői „**Koszovó-pánikon**” át az **ENSZ**-afférig, valamint a szocialista Crețu képviselőasszony plénumbéli

felszólalásáig, amelyben alelnökségemről való leváltásomat követelte, valamennyi hasonló akció révén hitetelenítésemre játszanak. Kényelmetlen politikusnak számítok, mivel: ad 1. nem követelek pártutasításokat, hanem mindig az igazság mellett állok ki; ad 2. Románia, és nem Bukarest érdekeit tartom szem előtt az Európai Parlamentben.

Szemléltetésképpen hadd idézzük fel az ún. **ciánügyet**. Nem hiszem, hogy élne Romániában olyan józan szemléletű, becsületes állampolgár, aki kihalt, „holdbéli” ciános tájra vágyna a természetvédelmi terület és épített örökségünk helyében. Egyes politikai körök viszont inkább unokáink jövőjét is feláldoznák némi pénzmagért cserébe.

Amíg az erdélyi magyarság – akik mandátumot adtak számomra ügyeik képviselésére az EP-ben –, illetve a Kárpát-medencei magyarság – akiknek képviselői az alelnöki tisztségre javasoltak – bízik bennem, teljes meggyőződéssel viszem tovább közös dolgainkat.

Románia és benne **Erdély** érdemi európai integrációja a közös jövőnk. Ehhez nem fér kétség. Ebben a jövőképben pedig nincs helye a múlt embereinek, a kommunista nómenklatúra átmentődött relikviáinak, valamint örököseinek, akik az elmúlt húsz évben szétlopták és tönkretették országunkat.

Joseph Daul frappáns megjegyzését – miszerint „az európaiak több Európát akarnak” – magunkra alkalmazva: mi, erdélyiek, illetve Románia állampolgárai is „több Európát” aka-

runk. Több Európát, és ezzel együtt: több demokráciát, több európai értéket, több autonómiát – a társadalmi élet minden szintjén. Ezzel szemben viszont a 20. század zárványai, a posztkommunista politikai és gazdasági elit nem akar „több Európát”. Ez a lényeges különbség köztünk és közöttük. Reméljük, hogy nem lesz erejük megfordítani a folyamatokat. Elegünk van már a visszarendezésből. Helybenfutással soha nem érünk célba.

Az előbbiekhöz kapcsolódik még az, a magyar részről érkező alantas **lejáratai sorozat**, mely – sajnálatos – magánéleti válságomból próbál politikai tőkét kovácsolni ellenem, durván belegázolva féltve szeretett Családomba. Egyházi viszonylatban a debreceni **Dorkas**-szervezethez átigazolt, hódmezővásárhelyi, majd debreceni parókusi állásokra pályázó **Balogh Barnabás**, valamint – volt? – kollaboráns testvérbátyja, **Balogh Béla** kolozsvári ex-lelkész folytatnak ádáz propaganda-hadjáratot személyem ellen idehaza és külföldön. A bihari közélet síkján **Szabó Ödön** és **Biró Rozália** RMDSZ-tisztségviselők „élcelődése” és aknamunkája érdemel említést. Titkosszolgálati dimenzióban a volt **gencsi lelkész** jeleskedik a nemtelen befektető munkában. Mindezeket azonban messze felülmúlja, hogy a magát nemzetinek nevező oldal képviselőjeként **Szász Jenő** MPP-elnök vélelmezett magánéleti „botránykrónikámmal” házal Székelyföldön és budapesti kormánykörökben, abban a tévhitben élve, hogy – remélt – diszkreditálással sikerülnie fog hátrányos helyzetbe taszítania az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanácsot. Ez az eljárás nem csupán reá nézve szégyenteljes, hanem – sajnálatos módon – az általa kisajátítani akart **Magyar Polgári Párt** tisztességes és elvhű tagjaira is visszaüt. Márpedig ők ennél többet érdemelnek.

Íme: ilyen rövid az út Corina Crețutól – Szász Jenőig. Nemhiába mondják: a becsületnek nincs nemzetisége.

Nagyvárad, 2010. szeptember 27.

Tőkés László újságírók keresztüztüében

Tőkés László

LEVÉL JERZY BUZEKNEK

Igen Tisztelt Elnök úr!

Az Európai Parlament 2010. szeptember 6-i plenáris ülésén, Strasbourgban **Corina Crețu** szocialista EP-képviselő, a Fejlesztési Bizottság (DEVE) alelnöke megengedhetetlenül durva, személyeskedő támadást intézett ellenem, aki történetesen az EP egyik alelnöke vagyok (mellékelem a képviselőnő román eredetiben elhangzott felszólalását).

Corina Crețu minősíthetetlen fellépése a posztkommunista romániai **Szociáldemokrata Párt** (PSD) azon, az idén nyáron közzétett szándékának felel meg, hogy az EP őszi ülészakának kezdetén akciót indítson az alelnöki tisztségemből való eltávolításomra. Felszólalásában ugyanezt indítványozta a román szocialista képviselőnő. A román sajtóból az is értésünkre jutott, hogy hasonló értelmű levéllel kereste meg Önt **Daniel Constantin**, a romániai **Konzervatív Párt** (PC) elnöke.

Olyan, meg nem erősített hírek is terjednek Romániában, hogy a néppárti **Demokrata Liberális Párt** (PDL) egyes európai parlamenti képviselői szintén panaszt tettek ellenem amiatt, hogy a **romániai magyarság autonómiája** mellett emeltem fel a szavam. A megszorított román nacionalista-soviniszta támadások tárgyában hadd mellékeljek Önnek, Elnök úr egy **összefoglaló tájékoztatást**, melyből kitűnik, hogy a bennük foglalt vádaskodásoknak semmi valós alapjuk nincsen.

Hasonlóképpen hadd emlékeztessem Önt arra a **durva magyarelles támadásra**, melyet az EP 2010. június 15-i plénumán – alelnökké való megválasztásom napján – **Corneliu Vadim Tudor** frakción kívüli képviselő indított ellenem. Akkor az Elnök úr a **Nagy-Románia Párt** (PRM) eme szélsőséges nacionalista képviselőjétől meg is vonta a szót (beszédét mellékelem). Becsületek megvédése, illetve a hiteles tájékoztatása céljából írom ezt a levelet. A leírottakkal kapcsolatos – esetleges – kérdések megválaszolására szívesen a rendelkezésére állok.

Fogadja őszinte tiszteletem és nagybecsülésöm kifejezését:

Brüsszel, 2010. szeptember 12.

Tőkés László
EP-alelnök

Jerzy Buzek támogatja Tőkés Lászlót

Jerzy Buzek levélben biztosította **Tőkés Lászlót** támogatásáról. Az Európai Parlament elnöke levelében úgy fogalmaz: „Bizonyos vagyok abban, hogy Ön mindig a legmessze-menőbb tiszteletet tanúsítja közös európai értékeink – a demokrácia, a jogállamiság, az emberi méltóság és az alapvető jogok – iránt. Szeretném megragadni ezt az alkalmat, hogy teljes bizalmamról biztosítsam Önt az Európai Parlament alelnöki tisztségében.”

Az egyetlen közvetlenül választott európai testület vezetője 2010. november 18-án keltezett levelét válaszként írta az erdélyi EP-alelnöknek a sorozatos román támadásokat szóvá tevő és tisztázó írásbeli megkeresésére.

Mint ismeretes, az idei **Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diák-táborban** tett autonomista kijelentései miatt Tőkés Lászlót a nyáron az egész román politikum, illetve a központi román sajtó is kitámadta. Az ún. „Koszovó-pánik” őszel sem csitult, majdnem az összes román párt részéről érkeztek „feljelentő” levelek **Jerzy Buzek**, az EP elnöke számára. **Corina Crețu** szociáldemokrata EP-képviselő pedig a Strasbourgban, plenáris ülésen Tőkés László EP-alelnöki tisztségéből való leváltását szorgalmazta, mondván, hogy az erdélyi képviselő „az etnikai alapú szeparatizmus ádáz szorgalmazója-ként és a viszály szítójaként” felerősítette a szélsőséges és sovén üzeneteit, az etnikai alapú területi autonómia kivívása érdekében pedig utcai megmozdulásra buzdította az embereket.

Ennek kapcsán kiadott Nyilatkozatában az erdélyi magyarok európai képviselője úgy fogalmazott: „**Románia** és benne **Erdély** érdemi európai integrációja a közös jövőnk. Ehhez nem fér kétség. Ebben a jövőképből pedig nincs helye a múlt embereinek, a kommunista nőmeneklatúra átmentődött relikviáinak, valamint örököseinek, akik az elmúlt húsz évben szétlopták és tönkretették országunkat.” Hozzá-

tette: „**Joseph Daul** frappáns megjegyzését – miszerint »az európaiak több Európát akarnak« – magunkra alkalmazva: mi, erdélyiek, illetve Románia állampolgárai is »több Európát« akarunk. Több Európát, és ezzel együtt: több demokráciát, több európai értéket, több autonómiát – a társadalmi élet minden szintjén. Ezzel szemben viszont a 20. század zárványai, a posztkommunista politikai és gazdasági elit nem akar »több Európát«. Ez a lényeges külön-

ség köztünk és közöttük. Reméljük, hogy nem lesz erejük megfordítani a folyamatokat. Elegünk van már a visszarendeződésből. Helybenfutással soha nem érünk célba.”

Nagyvárad, 2010. november 26.

„... rövid ideig tartó felemelkedés után visszavetett bennünket a poszt-kommunizmus Európa periferiájára...”

„...az autonómia elsősorban rajtunk áll vagy bukik ...”

Interjú Tőkés Lászlóval, az EP alelnökével, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnökével

– Orbán Viktor miniszterelnök úr és Traian Băsescu elnök úr tusványosi beszédét figyelembe véve, mi a véleménye, milyen fordulatok várhatóak a román–magyar diplomáciai kapcsolatokban?

– Amiképpen a nemzet miniszterelnöke, Orbán Viktor fogalmazott: „a magyar–román kapcsolatok barátiak és őszinték, mert érdekeken alapulnak”. Ez az iróniától sem mentes realizmus lehet a kiindulópontja a két ország és a két nép közötti további együttműködésnek. Nagyon leegyszerűsítve a kérdést: a posztkommunista országoknak össze kell fogniuk. Közép- és Kelet-Európának egy régióként kell megfogalmaznia a céljait, mert csak így tudjuk érvényesíteni sajátos érdekeinket az egyesülő Európában, ha nem akarunk másod- vagy harmadrangú európaiak maradni. Ezenkívül rengeteg – jelenünket és jövőnket alapjaiban meghatározó – közös ügye van a két országnak: kezdve a közös vízgyűjtőterület kérdésétől a Duna-stratégián át az energiapolitikáig stb.

Mindemellett arról se feledkezzünk meg, hogy a románok és a magyarok viszonya történelmileg terhelt, és ezeket a feszültségeket az elhallgatással csak súlyosbítanánk. Ideig-óráig el lehet odázni a problémákat, de ez előbb-utóbb visszaüt. Nyílt párbeszéd szükséges. Ez, persze, konfliktusokkal, sértődésekkel jár, a szélsőséges nacionalisták mindkét oldalról támadásba lendülnek, gyűlölködnek, „árulóznak” – de ez sem tántoríthat vissza: el kell kezdenünk, ki kell beszélnünk sérelmeinket. „Trianon gyógyítása” a magyar nemzet ügyében elkezdődött, a XX. század 2010. június 4-én számunkra végre befejeződött. Éppen ideje, hogy a románok is elkezdjék ezt az új „időszámítást”.

Harmadrészt, és számunkra minden bizonnyal ez a legfontosabb: az erdélyi magyar közösség ügye önmagában is kedvező rendezést követel. Példának okáért: jár nekünk az állami magyar nyelvű egyetem. A közösségi megmaradás záloga a többszámú magyar területek autonómiá-

Tőkés László

ja, kiemelten belső anyaországunk, Székelyföld autonómiája, továbbá a személyi elvű és kulturális autonómia mindnyájunk számára. A Magyar Országgyűlés ebben a vonatkozásban is elkötelezte magát, hiszen a 2010. június 4-i, a nemzeti összetartozásról szóló törvényben kimondják az elszakadt nemzetrészek autonómia-igényének támogatását. Vagyis a külpolitika és a nemzetpolitika esetünkben összeér. Ám ugyancsak Orbán Viktor miniszterelnököt idézve: „Józan agy, forró szív, hidegvér. Ha ez egyben van, csak akkor lehet jó politikát csinálni.”

– Milyen szerepet vállal Ön és az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács a román–magyar kapcsolatok javításában? Számít-e ebben a munkában más romániai magyar szervezet segítségére?

– Talán nem véletlen, hogy az Európai Parlament alelnöki tisztségébe a román néppárti EP-képviselők is támogatottak. Ezenképpen erdélyi magyarként, magyarországi képviselők javaslatára az EP legnagyobb parlamenti frakciója – az Európai Néppárt – romániai képviselőként javasolt ebbe a tisztségbe. Óriási lehetőség és felelősség egyszerre a magyar és román érdekekért, ezzel együtt pedig a román–magyar megbékélésen munkálkodni. Ezt az alelnökválasztás alkalmával tartott rövid felszólalásomban vállaltam is. Ebben a legnagyobb akadályt az jelenti, hogy az európai politika mai napig a különböző belpolitikák foglya. De-

mokrata-liberális kollégáim addig nem mozdulnak, amíg Bukarest zöld utat nem ad nekik, de az RMDSZ-es képviselőtársaim is hasonló helyzetben vannak.

Akárhogyan is legyen, azt ellenben nem tudom vállalni, hogy az igazság kimondása helyett helyzetkövető, konjunktúra-politikusként inkább az elhallgatást válasszam. „Temesvár szelleme” kötelez.

Nekünk helyzetteremtő politikázást kell folytatnunk mind Európában, mind a Kárpát-medencében, és ehhez kell megnyernünk a románokat is. Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács ezen elv alapján szerveződött, és mindenkire számítunk, aki hasonlóképpen gondolkodik.

– Elemzők szerint a román elnök mind beszédében, mind a kérdésekre adott válaszaiban rejtőzködő magatartást tanúsított a székelyföldi autonómia vonatkozásában. Az EP alelnökeként hogy érzi, az erdélyi, székelyföldi autonómia-törekvések tekintetében sikerül megváltoztatnia Băsescu elnök és a román kormánypárt állásfoglalását?

– A román politikusok, tetszik, nem tetszik, példaértékűen viselkednek ebben a kérdésben: ha a román nemzet érdekeit látják sérülni, akkor pártállástól, ideológiától függetlenül zárják a soraikat. Előbb románok, s csak utána demokráta vagy liberálisok stb. Traian Băsescu államfő viszont – minden hibájával együtt – karizmatikus vezető, remek

▶ taktikai és stratégiai képességekkel rendelkezik (emlékszünk még rá, hogy 2007-ben az ellenében összefogott egész román politikai osztályt legyőzte). Nem hiszem, hogy jószántából lemondana a nemzetállami terveiről. Éppen ezért, meg kell győznünk a románokat arról, hogy a mi autonómiánk nem ellenükben szerveződik, hanem Románia fejlődése és jóléte szempontjából is fontos. Ha jól érezzük magunkat a szülőföldünkön, akkor szívesebben is dolgozunk, illetve fektetünk be, hiszen a hosszú távú elképzeléseinket nem veszélyezteti a nacionálkommunista örökség. És talán a lojalitásunkat sem kell román állami fegyveres testületekkel kikényszeríteni. Mindazonáltal látni kell, hogy az autonómia elsősorban rajtunk áll vagy bukik. Ha szétartó politikai játékokat űzünk, ha a nemzetpolitikát a pártpolitikai érdekek alá rendeljük, akkor nem a románokat kell majd hibáztatnunk, ha mégse lesz autonómiánk. A Nemzeti Együttműködés Rendszerének kiépítése számunkra, határon túliak számára is történelmi esélyt jelenthet.

– Lát esélyt arra, hogy az elkövetkező négy évben, a következő román elnökválasztásokig valamilyen típusú, szintű autonómia megvalósuljon Erdélyben vagy Székelyföldön?

– Amint az előbb is mondtam: ez rajtunk is múlik. Már rendelkezünk olyan eszközökkel – többek között az önkormányzatainkban –, amelyekkel okosan élve megtehetjük a következő lépést az önrendelkezés felé. Senki nem gátol bennünket abban, hogy kulturális intézménye-

inket hálózatba szervezzük, hogy a kulturális autonómia alappilléreit mi magunk felépítsük. Vagy ki tiltja meg, hogy térségfejlesztési stratégiákat alkossunk és ezeket összehangoljuk? Az autonómia nem cél, hanem eszköz erdélyi magyar közösségünk megmaradása és fejlődése érdekében. Mindez azonban üres politikai szólam marad, ha nem készítünk cselekvési terveket, ha csak beszélünk, és nem cselekszünk. Tehát az lenne a kívánatos, hogy mindenki belássa: önös érdekeinél, hiúságánál vagy szakmai egyoldalúságánál a közösség érdeke előbbre való. Hogy a román nagypolitika mihez kezd az elkövetkező négy évben a decentralizáció és regionalizáció politikai divatszavainak az örve alatt, azt nehéz megjósolni. Az viszont világos, hogy Bukarest is felmérte: a túlközpontosított állam működésképtelen és nincs jövője. Túl sokba kerül, nem elég hatékony, és versenyhátrányt jelent az Európai Unióban.

– Az Európai Parlament nagy többséggel elfogadta azt a határozati állásfoglalási indítványt, amelyet a cianidos bányászati technológiák alkalmazásának tilalmáról nyújtottak be Áder Jánossal közösen. Hogyan értékeli az indítvány sikerét? Az állásfoglalás milyen hatást fog gyakorolni a verespatki bányaberuházásra?

– 488 igen, 48 nem – számszerűségét tekintve így alakult a parlamenti szavazás. Ez óriási siker. A baj csak az, hogy az Európai Bizottság illetékes tárcavezetője, Janez Potocnik biztos legutóbb kijelentette, hogy az EU nem tervezi a cianidos bányászat betiltását, mivel ennek a technológi-

ának egyelőre nincs alternatívája. A mi álláspontunk ellenben az, hogy egyfelől semmiféle gazdasági érdek nem lehet feljebbvaló közös értékinél, az RMGC aranydollárjaiból épült Mammón-templom még csak egy kis kápolnát sem helyettesíthet. Másfelől a környezeti kockázat is túlságosan nagy. Nem akarunk még egy tiszai ciánszennyezést.

– Az Ön véleménye szerint a tusványosi rendezvény húsz éves sikerének mi a titka, továbbá milyennek kell lennie, milyen szerepet kell betöltenie a jövőben?

– A Bálványosi Szabadegyetem és Diáktábor sikerének a titka: a párbeszéd. Idén a 21. alkalommal szervezték meg, vagyis több mint két évtizede minden évben rendszeresen egy asztalhoz ülnek magyar és román szakemberek, politikusok, közéleti személyiségek, és párbeszédet folytatnak. Megvitatják közös dolgaikat. És ez dolgok természetes rendje, ezért érezzük mindig frissnek a ma már „Tusványosnak” becézett tábort. Az élet alaptörvénye: a szüntelen újulás. Az életből táplálkozó – tehát nem mesterségesen konstruált – találkozó értelemszerűen mindig valami újat hoznak, és ez már önmagában is a folytatás, az újulás záloga.

A bálványosi folyamat másik titka, hogy nem merül ki üres vitákban, nem csak fecsegünk a média kedvéért, hanem érdemi ötletek és gondolatok forrása. Viccesen úgy is fogalmazhatunk, hogy már második alkalommal került kormányra Tusványos, sőt, egy EP-alelnököt adott – személyemben. De féltetéve a tréfát: az észak-erdélyi autópálya, a státustörvény, a magyar forrásokból felépített és immár akkreditált magánegyetemeink mind Tusványoson fogantak. A Bálványosi Szabadegyetem a helyzetteremtő politizálás akadémiaja.

A tábor harmadik erénye az, hogy telephelyén és sátoiraiban kezdettől fogva a nemzeti összetartozás érzését éljük meg. Békés küzdelmünk „hadiszállásának” szervező- és rendezőelve a maga egyszerűségében és tömörségében ekképpen fogalmazható meg: egy a nemzet.

Ez a legfőbb alapelvünk, és ez a jövőben sem fog megváltozni.

Régió magazin,
2010. augusztus

Tőkés László augusztusi eseménynaptára

Honvéd-emlékmű Rétyen

Augusztus 1. • Balatonfenyves: Magyar Református Egyházak Egyetemes Zsinatának rendes évi ülése

Megalakulásának 15. évfordulója alkalmából, az istentiszteleti záró-ünnepségen beszédet mondott Tőkés László, mint az alapítók egyike, dr. Erdélyi Géza elnök pedig elismerő okleveleket adott át a Zsinat munkájában kitűnő egyházi embereknek

Augusztus 2–5. • Pápa: Magyar Református Lelkészegyesületi Szövetség nyári konferenciája és közgyűlése

A rendezvény meghívottjaként Tőkés László az Egyetemes Zsinat áldatlan helyzetéről és a magyar református egyházpolitikai viszonyokról tartott előadást

Augusztus 6. • Budapest: Schmitt Pál államelnök beiktatása a Sándor Palotában. A határon túli magyarság képviselőjeként Tőkés László is részt vett az ünnepségen

Augusztus 11. • Nagyvárad: A IX. Kárpát-Medencei Nyári Egye-

tem megnyitója – Tőkés László, a PKE elnökének és János-Szatmári Szabolcs rektor részvételével

Augusztus 17. • Nagyvárad: Sajtóértekezlet – Egyházi átvilágítás

Tőkés László volt egyházi előljáró, jelenlegi EP-alelnök elégedetlenségét fejezte ki amiatt, hogy az egyházkerületben augusztus 27-én sorra kerülő egyházmegyei választásokra több olyan egyházi és világi személyt jelöltek, akik vagy együttműködtek a Szekuritátéval, vagy az elmúlt időszakban a református egyház ellenében jártak el – akiknek jelölését eleve kizárja a Választási Szabályzat

Augusztus 18. • Kolozsvár: Kolozsvári Magyar Napok nyitóünnepélye, a Magyar Színházban. A rangos esemény ünnepi szónokai között szerepeltek: Gergely Balázs regionális EMNT-elnök és László Attila kolozsvári RMDSZ-elnök, valamint Tőkés László EMNT-elnök, Markó Béla RMDSZ-elnök, Szócs Géza művelődési államtitkár, Né-

meth Zsolt külügyi államtitkár és Répás Zsuzsa nemzetpolitikai államtitkár.

Augusztus 20. • Vargyas:

A XXXIV. Erdélyi Unitárius Ifjúsági Találkozón, államalapító Szent István királyunk ünnepén Tőkés László, az Európai Parlament alelnöke az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet meghívására vett részt és tartott előadást nemzetpolitikai, egyházi kérdésekről. Az Unitárius Egyház nevében Nagy László esperes köszöntötte a vendégeket és az egybegyűlteket. Az est házigazdája Sándor Krisztina leköszönő ODFIE-elnök volt

Augusztus 21. • Réty:

Az V. Réty-Községi Napok alkalmával a falu határában leplezték le a hatvanöt év után helyreállított Honvéd-emlékművet. Avató beszédet tartottak – többek között – Tamás Sándor Kovászna megyei elnök és Tőkés László, az EMNT elnöke.

Augusztus 25–26. • Bölön, Csík-somlyó:

Árvízi segélymisszió Székelyföldön

Tőkés László EP-alelnök, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke és Futó Péter, a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének elnöke bejárták az árvíz sújtotta területeket, és sajtótájékoztatóval egybekötött helyszíni látogatások keretében juttatták célba a Szövetség kármentő adományait. Csík-somlyóra Toró T. Tibor EMNT-ügyvezető elnök és Szilágyi Zsolt EMNT-alelnök kísérték el az MGYOSZ küldötteit

Augusztus 26. • Bihardiószeg:

Temetési szolgálat – Tolnay István egyházkerületi főjegyző Édesanyja, id. Tolnay Istvánné, szül. Bokor Jolánka koporsójánál

Augusztus 27. • Budapest:

Látogatás az Emberi Méltóság Tanácsának székházában. Találkozás Lomnici Zoltán elnökkel, Nemes Csaba budapesti irodavezető társaságában

Augusztus 30–31. • Brüsszel:

Európai parlamenti munkahét

Az ENSZ előtt Székelyföld kérdése

Az **Egyesült Nemzetek Szervezetének Faji Megkülönböztetés Elleni Bizottsága** 2010. augusztus 9–10-i ülésén elemezte az emberi és kisebbségi jogok romániai helyzetét. A Bizottsághoz két, úgynevezett árnyékjelentés érkezett. Az egyiket három erdélyi magyar civil szervezet – a **Pro Regio Siculorum Egyesület**, a **Bolyai Kezdeményező Bizottság** és az **Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács** –, a másikat pedig a románok helyzetével foglalkozó **Romani Criss Egyesület** terjesztette be. A romániai magyar civil szervezetek képviselőit az ülésen **dr. Hantz Péter** és **Cunnold-Benkő Erika** látta el. A román kormányküldöttséget **Asztalos Csaba**, a romániai Országos Diszkriminációellenes Tanács elnöke vezette, szakértőként a román delegációban tovább két magyar tisztviselő, **Markó Attila** kisebbségügyi államtitkár és **Szőcs Domokos** is helyet kapott.

A Bizottság technikai üléssel kezdte a munkáját, majd meghallgatták a civil szervezetek beszámolóit. Ezt követően a Bizottság tagjai az előzetes országjelentés és a civil szervezetek által jelzett problémák mentén kérdéseket intéztek a román kormánydelegációhoz. A kérdések megítélésére augusztus 10-én dél előtt került sor.

A magyar civil szervezetek képviselői előadásukban **Székelyföld területi autonómiájának**, továbbá **a romániai magyar oktatásnak** a kérdéskörét mutatták be. Az európai kisebbségek helyzetének összehasonlítása után Cunnold-Benkő Erika Székelyföld specifikus gondjairól beszélt: mint vázolta, habár a lakosság 80%-a magyar nemzetiségű, a magyar nyelvnek nincs hivatalos státusa, nem használható a formális állami kommunikációban, és a hivatalos dokumentumok többsége csak román nyelven jelenik meg. Székelyföld infrastruktúrája, a régió alacsony állami támogatása miatt, elmarad az országos átlagtól, a munkanélküliség pedig átlag fölötti. A Pro Regio Siculorum Egyesület elnöke Székelyföld etnikai arányainak megváltoztatására irányuló törekvésekre, például a militarizálásra, az ortodox egyház térhódítására és Moldova Köztársá-

ságbeli lakosok betelepítésének terveire is felhívta a figyelmet.

Hantz Péter az oktatási rendszerben tapasztalható diszkriminatív elemekről beszélt: a magyar etnikum alulreprezentáltsága már a középiskolában elkezdődik, részben azért, mert a magyar diákoknak a román nyelvet anyanyelvi szinten kell tanulniuk, és anyanyelvi szintű vizsgákat kell tenniük ebből a tárgyból. A csángómagyar közösség oktatásának tarthatatlan helyzete is felvetődött. A felsőoktatásról szólva a BKB alelnöke kifejtette: míg a magyar nemzetiség az ország lakosságának 6.6%-át teszi ki, a romániai felsőoktatásban tanuló diákok mindössze 1.6%-a tanulhat magyarul. Ez elsősorban annak tulajdonítható, hogy több népszerű diszciplína (mezőgazdasági és állatorvos-tudományok, erdészet, számos mérnöki szak) nem tanulható magyar nyelven. Megoldást az állami magyar egyetem visszaállítása, illetve a Partiumi Keresztény Egyetem és a Sapientia–Erdélyi Magyar Tudományegyetem román állami támogatása jelenthetne. Hantz Péter kifejtette: ha az erdélyi magyar diákok ezreit továbbra is a magyar állam pénzén képezik, megfontolandó lenne, hogy a romániai magyarok adójuk egy részét a magyar államkasszá-

ba fizessék be. Végezetül a dél-tiroli példát fölhozva, ahol Olaszország és Ausztria közti ENSZ-közvetítéssel valósult meg az autonómia, az ENSZ közbenjárását kérte Székelyföld területi autonómiájának megvalósítása érdekében.

A Bizottság tagjai számos, a magyar kisebbség helyzetét firtató kérdést intéztek a román kormányküldöttséghez. Az augusztus 10-i gyűlésen részt vevő Hantz Péter elmondása szerint a kormányküldöttség magyar tagjai felszólalásaikban az erdélyi magyarság égető problémáiról alig tettek említést. A magyar civil szervezetek delegációjának vezetője szerint Markó Attila egyetlen problémakört leszámítva a konkrétumok kerülésében és a román országimázs megőrzésében volt érdekelt.

A fórumon elhangzott kérdésekből ítélve a magyar civil szervezetek delegációjának tagjai arra számítanak, hogy az általuk fölvetett gondok egy része bekerül a Bizottság végleges jelentésébe.

Genf, 2010. augusztus 10.

Pro Regio Siculorum Egyesület
Bolyai Kezdeményező Bizottság
Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács

Székely székek

A Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinatának jubileumi ülése

1. 2010. július 31-én, szombaton, a balatonfenyvesi Református Ifjúsági Üdülőben tartotta megalakulásának 15. évfordulójára emlékező jubileumi ülést a **Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinata** (MRETZS). A tagegyházak által bojkottált Zsinat tanácskozásáról **Csúry István** királyhágómelléki püspök kivételével a Kárpát-medencei magyar református egyházak valamennyi püspöke és főgondnoka távol maradt.

A nyitóáhitatot **Szabó Sándor** amerikai püspök-ügyvezető elnök tartotta. Megnyitó beszédet mondott **Erdélyi Géza** ny. püspök, a MRETZS elnöke.

Az alkalom ünnepi voltát volt hivattott kiemelni a **Reménységgel a jövő felé** című jubileumi kötet megjelenetése, **Nagy Lenke** szerkesztésében és **Kiss Boáz** lektorálásával. A szerzők között szerepelnek – többek között – **Márkus Mihály** volt dunamelléki püspök, **Kovács Zoltán** királyhágói főgondnok, a Zsinat világi elnöke, valamint **Csúry István** püspök.

A Királyhágómelléki Egyházkerület lelkészi elnöke a kötetben ekképpen értékeli az eltelt másfél évtizedet: „Az alapos felkészülés után és az érthetetlen támadások között megalakult a zsinat, amely kevesebb lett a magyar elvárások követelményeihez képest, de több, mint az ellene érvelők szándéka. Magyarán, nagy fojtogató erők között is megszületett. (...) Az anyaország felelőssége is lehetne vita tárgya, de ezt inkább az utókorra bízhatjuk...”

Ünneprontóan mostoha sorsa ellenére, a MRETZS ez alkalommal is azon szándékát juttatta kifejezésre, hogy tevékenységét töretlenül tovább folytatja. Ennek vonatkozásában emlékezetre méltó, hogy 2005 augusztusában tartott ülésén **Bölcskei Gusztáv** püspök, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkészi elnöke az MRETZS működésének felfüggesztését indítványozta, amit akkor a testület nagy szótöbbséggel elvetett.

A MRETZS jubileumi ülése 2010. augusztus 1-jén, vasárnap délelőtt hálaadó istentisztelettel és úrvacsoraosztással zárult, **Horkay László** kárpátaljai ny. püspök és Erdélyi

Géza elnök szolgálatával. Ezen alkalommal, az előző napi kitüntetések átadásának folytatásaképpen a Zsinat elnöke elismerő oklevelet és jubileumi emléklapok nyújtott át **Tőkés László** volt – alapító – püspöknek, az Európai Parlament alelnökének.

Tőkés László évfordulói beszédében „egy **ellopott álom** hiteles letéteményesének” nevezte a 15 éves Egyetemes Zsinatot, melynek eszmeiségét „a Bölcskei Gusztáv püspök, zsinati elnök nevével fémjelzett korszakváltó klerikális visszarendeződés” keretében létrehozott – de jogi értelemben mégsem létező – **Generális Konvent** sajátította ki, amannak a szinte teljes ellehetlenítése mellett (Tőkés László évfordulói beszédét mellékeljük).

A Királyhágómelléki előző püspöke ezzel párhuzamosan az elnöksége alá tartozott **Magyar Reformátusok Világszövetségének** (MRV SZ) a megszüntetését is közhírré tette. Beszámolt a budapesti **Fővárosi Bíróság** 4. P. 26.086/2009/5. számú azon **ítéletéről**, mely a Fővárosi Főügyészség által lefolytatott törvényességi felügyeleti eljárás nyomán, 2010 márciusában kimondta **az MRV SZ jogi értelemben való törlését**. A Magyarországi Református Egyház Zsinati Elnöksége, vagyis az anyaországi alapító egyházkerületek nevében 2010. január 20-i átiratában Bölcskei Gusztáv püspök-elnök adta készsége hozzájárulását a Világszövetség felszámolásához.

A hálaadó istentisztelet résztvevői mélyszéles megdöbbenéssel szereztek tudomást a magyar református egység intézményes szimbólumát jelentő MRV SZ megszűnéséről. Az Egyetemes Zsinatra ugyanez a sors vár – mutatott rá Tőkés László. A **Nemzeti Összetartozásról** szóló XLV/2010. számú törvényt idézve kihangsúlyozta, hogy magyar református egyházaink – messze megelőzve az országos nemzetpolitikát – a Világszövetség, majd az Egyetemes Zsinat létrehozásával már a '90-es évek elején a határok fölötti nemzetegyesítés megvalósításán fáradoztak. Erre a stratégiai igényű egyházi-nemzeti politikára mért súlyos csapást a Magyarországi Református Egyház hatalmpolitikában

utazó vezetősége a „magyar református egység” kisajátításával, illetve az „egység” látványos intézményi látszatának a megteremtése által.

2. Az MRETZS ülésének másnapján a **Magyar Református Lelkészegyesületek Szövetsége** (MRLESZ) a dunántúli Pápán kezdte el négy napos nyári konferenciáját és közgyűlését, **Tóth Albert** elnök vezetésével. A Szövetség szintén azok közé az egyetemes kitekintésű szervezetek közé tartozik, melyek közvetlenül a kommunista diktatúra bukása után az egész Kárpát-medencei magyar reformátusság egyesítését tűzték ki célul. Az idén megszűnt MRV SZ-hez, valamint a válságos helyzetbe került MRETZS-hez hasonlóan a Lelkészegyesületi Szövetség sorsa is kedvezőtlenül alakul. Erre nézve beszédes körülmény, hogy egész – határok nélküli – református lelkészi karunk köréből csak mintegy harminc (!) vettek részt az értekezleten. A legnagyobb számban jelen lévő – közel tíz – királyhágómelléki lelképásztor mellett a többiből egyházkerületenként alig egy-két lelkész jelent meg; több egyházkerület alig vagy egyáltalán nem képviseltette magát. Mindazáltal elismerésre méltó, hogy a kezdő napi nyitóáhitat megtartására a házigazda Dunamelléki Református Egyházkerület első őrállója, **Steinbach József** püspök vállalkozott.

„Rúben patakjainál nagyok voltak az elhatározások!” – idézhetjük a '90-es évek lelkes kezdeteire nézve a Bírak könyvét (5,16). Ennek szellemében Tőkés László volt püspök fontosnak tartotta az MRLESZ meghívásának eleget tenni, illetve a Szövetség állhatatos szolgálatából kivenni a részét.

Az évenként sorra kerülő nyári lelkészi konferencia idején tanácskozássorozatának központi témája **A nemzet és az egyház Trianonja** volt. Ebben a témakörben a nyitóelőadást augusztus 3-án, kedden délelőtt **Tőkéczi László** történész, a Dunamelléki Református Egyházkerület főgondnoka tartotta, széles ívben és rendkívüli történelmi mélységben rajzolva meg a trianoni nemzeti tragédia nagyhatalmi és geopolitikai hátterét, külön is kitérve a kilencven évvel ezelőtt reánk

▶ kényszerített békediktátum aktuálpolitikai – szlovákiai, romániai, szerbiai – vonatkozásaira.

Tőkés László erdélyi európai képviselő Trianon „gyógyításának” összefüggésében a diktátum **90. évfordulójával** párhuzamosan a **Bécsi döntés** 70. évfordulójára való emlékezés fontosságát hangsúlyozta. Mivel az – egyébként igazságos és méltányos – határrevízió útja ma már járhatatlan, közel száz évvel a tragikus ország- és nemzetcsönkítés után nekünk más utat, **a határok fölötti nemzetegyesítés**, valamint **a közösségi önrendelkezés** európai útját kell követnünk, úgy, amiképpen azt az **Orbán Viktor** vezette új nemzeti kormány hirdette meg és képviseli.

Egyházi vonatkozásban szólva, az Európai Parlament alelnöke a Lelkészegyesületi Szövetség fórumán is kitért az egyetemes magyar református szervezeti keretek és egyesületi formák tizenöt-húsz évvel ezelőtti kialakításának példamutató voltára és fontosságára. Ezzel szemben vi-

szont fájdalommal mutatott rá, és vázolta fel annak a **csendes egyházpolitikai puccsnak** a történetét, melynek rendjén – a társadalmainkban végbemenő posztkommunista visszarendeződéssel párhuzamosan – a Magyarországi Református Egyház Bölcskei Gusztáv püspök irányította vezérkara a református egyházegyesítés folyamatát megtörte, ennek élen járó intézményeit (MRV SZ, MRE TZS, MRLESZ) kiiktatta vagy perifériára szorította, a Kárpát-medencei református egyházrészeket pedig – nem hivatalos módon – a saját fősége alá hajtotta.

Mindazáltal Tőkés László a maga helyén az ún. **Generális Konvent** és a 2009. május 22-én létrehozott ún. **közös Zsinat** „érdemeit” is elismerte, következetes módon ragaszkodva ugyanakkor a szándékosan megrontott magyar református egyházközi és szervezeti kapcsolatok **rendezéséhez** és a kialakult konfliktusos helyzet kiélézése helyett annak tárgyalások útján, megegyezéses alapon való **orvoslásához** – a valóságos

és hiteles **magyar református egyházi egység** kimunkálása és megteremtése céljából. Az áprilisi választások nyomán Magyarországon kialakult példás összefogás **„kegyelmi állapotában”** népünk és egyházunk ellen elkövetett bűn és vétek volna, hogyha a Nemzeti Összetartozás és Együttműködés rendszeréhez nem csatlakoznánk, és hogyha a határon túlra szakadt nemzet- és egyházrészek tovább éltetnék a jelenleg – is – fennálló megosztottságot, s tovább folytatnák különutas politikájukat – zárta beszédét Tőkés László, az európai integráció megfelelőjeképpen **a nemzeti és egyházi integráció** folytatását szorgalmazva. Ebben a tekintetben sokatmondó jelzésnek számít az a körülmény, hogy a délutáni program keretében **Szászfalvi László** református lelkipásztor, az új nemzeti kormány egyházügyi államtitkára tisztelte meg jelenlétével a konferenciát, és tartott előadást a most formálódó új egyházpolitikáról.

2010. augusztus 3.

Besúgók az egyházkerület vezetésében?

„A rendszerváltás után nem azért küzdöttünk a retrográd posztkommunista erővel, hogy húsz év után a volt rendszer kiszolgálói most cinikus módon egyházi tisztségeket foglaljanak el” – jelentette ki **Tőkés László**, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület (KRE) tavaly leköszönt püspöke 2010. augusztus 17-i nagyváradi sajtótájékoztatóján. A volt egyházi elöljáró felhőborodását az váltotta ki, hogy az egyházkerületben augusztus 27-én következő egyházmegyei választásokra több olyan egyházi és világi személyt jelöltek, akik vagy együttműködtek a Szekuritátéval, vagy az elmúlt időszakban a református egyház ellenében cselekedtek, vagy pedig az egyházon belüli ún. szektás vonalat – CE Szövetség – erősítik.

Tőkés László emlékeztetett: 1989 előtt a **Papp László** vezette Királyhágómelléki Református Egyházkerület vezetősége szervilis módon kiszolgált a kommunista diktatúrát, viszont 1989 decemberében épp a KRE temesvári gyülekezetében fogant meg a spontán népfelkelés, amely a Ceușescu-diktatúra bukásához vezetett. „Temesvár szelleme kötelez bennünket” – fogalmazott az Európai Parlament jelenlegi alelnöke.

Épp ezért értetlenül áll az **Egyházkerületi Választási Bizottság** (EVB) döntései előtt, amelyekben minden, a presbiterek és lelkipásztorok által benyújtott fellebbezést elutasítottak, anélkül, hogy figyelembe vették volna a rendelkezésükre bocsátott dokumentumokat, vagyis sem az Országos Átvilágító Bizottság (CNSAS), sem az Egyházke-

rületi Átvilágító Bizottság (EÁB) **bizonylatait** és **határozatait** nem tartották relevánsnak, noha ezt az Egyházkerületi Közgyűlés kötelező módon előírja.

A volt egyházi vezető azt is érthetetlennek tartotta, hogy a református egyházon belül szektásoknak tartott CE Szövetség – amely tagjainak jelölését az egyházkerület Választási Szabályzata határozott értelemben nem találja ajánlatosnak – miért támogatja a volt besúgókat. „Éppen úgy, ahogyan Magyarországon a rendszerváltó SZDSZ, illetve később az elkorcsosult MDF legitimálta a hatalomba visszakapaszkodó utódkommunista MSZP-t, most a CE Szövetség a besúgó lelkipásztorokat támogatja – mintha mindazok összefogtak volna a hatalom érdekében, akik érdekeltek az elmúlt húsz év tagadásában” – mondta az erdélyi EP-képviselő.

Tőkés László, aki 1990-től tizenkilenc évig püspökként vezette a Királyhágómelléki Református Egyházkerületet, záráskeppen kijelentette: erkölcsi és lelkiismereti alapon nem hivatalosan „fellebbez” ezen ügyben, mert az elmúlt több mint két évtized „küzdelmének és építésének” a megcsúfolása az, ami az egyházmegyei jelöléseken történt. Összegzésében rámutat: „Nem szabad felednünk: az ateista kommunizmus **az Anyaszentegyház létrejöttét**; azon problémáink legtöbbször, melyekkel húsz év óta viaskodunk: közvetve vagy közvetlenül **a diktatúra átkos öröksége.**”

Épp ezért felhívást intézett a leendő választói közgyűlések résztvevőihöz, kérvén, hogy „2010. augusztus 27-i üléseiken saját szavazataikkal bírálják felül a szakmai és erkölcsi mélypontra süllyedt EVB munkáját és határozatait!”

Nagyvárad, 2010. augusztus 17.

„Vallani és vállalni”

„A magyar ifjak igazságszeretete mindenhol megnyilvánult...”

Államalapító **Szent István** királyunk ünnepén, 2010. augusztus 20-án **Tőkés László**, az Európai Parlament alelnöke az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet (ODFIE) meghívására előadást tartott a XXXIV. Erdélyi Unitárius Ifjúsági Konferencián. A zsűfólságig megtelt vargyasi unitárius templomban az erdélyi képviselő „Nemzetpolitika és az ifjúság közéleti szerepvállalása” című előadásában az értékelvűség mellett érvelt. Mint jelezte: ma az identitásvesztés az egyik legnagyobb problémánk, mintegy „szétmállik” a közösségi, lokális, nyelvi és nemzeti identitás, márpedig közszolgálatot csakis az vállalhat, aki azonosulni tud a köz problémáival, magáénak érzi azokat.

Következésképpen amennyiben nemzetpolitikáról akarunk beszélni, előbb tisztáznunk kell a nemzethez való viszonyunkat, jelentette ki Tőkés László. Rámutatott: a társadalom szövete szakadozik, ráadásul az elmúlt nyolc évben az anyaországi vezetés kormányzati politikai szintre emelte a nemzetellenességet. Mivel a szocialista-liberális kormányzat nem tudta/nem akarta a magyar nemzet érdekeit képviselni, hanem inkább állampolitikát folytattak (a Medgyessy–Gyurcsány–Bajnai-kormányok horizontja Kis-Magyarország határainál lezárult), ezért szükség van arra, hogy újra megerősödjünk nemzeti önazonosságunkban, mondotta az erdélyi képviselő,

emlékeztetve: a magyar nemzet és a magyar állam határai nem esnek egybe.

Az önazonosság, a magyar identitás forrása többek között az, hogy közös értékeket vallunk, és ezek az értékeink összekapcsolnak bennünket, mutatott rá az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke. Épp ezért az értékközponúság kell, hogy a nemzetpolitika közös eredője legyen, szemben a pártpolitikai önös érdekek kiszolgálásával. Ilyen központi keresztény értékeink: az igazság és a szeretet.

A magyar ifjak igazságszeretete mindenkor megnyilvánult, hangsúlyozta Tőkés László, példaként „a márciusi ifjakat” 1848-ból, valamint „a pesti srácokat” 1956-ból hozta fel. Ma a fiatalság mintha hamar „megbölcsülne”, koravénekként igazodnak az aktuális kurzushoz.

Az ODFIE Kárpát-medencei szinten példaértékű ifjúsági-közéleti munkát fejt ki, mondta az erdélyi képviselő; ezzel szemben a passzivitás, a tétlenség, az önzés, az apolitikus magatartás távot tartanak bennünket a cselekvéstől.

Az igazság szeretete viszont – Pál apostol szerint – arra indít bennünket, hogy a jót cselekedjünk. Krisztus megváltó szeretete még a halál fölé is győzedelmeskedett: tehát az ifjúságnak ezzel a szeretettel kellene felvérteznie magát. Az egykori temesvári lelkipásztor rámutatott: keveseknek adatik meg, hogy fegy-

verrel a kezében harcoljon hazájáért, igazságáért, mint Petőfi Sándor, de nem is ezt várják el a fiataliságtól. Hanem inkább azt, hogy mindenki a maga helyén, a maga mértéke szerint a hit által felvértezve a bibliai értelemben vett jót cselekedje. Hiszen mindannyian „tanítványok” vagyunk, Krisztus katonái. Az erdélyi magyar történelmi egyházak mindenkor, de Trianon után különösképpen ebben a szellemben vállaltak nemzetszolgálatot, ahogyan azt Makkai püspök is megfogalmazta: Erdély nem politikai, hanem erkölcsi kérdés.

A nemzetpolitika egyfajta erkölcspolitika tehát, az elvhűség és az értékközponúság kell, hogy vezérelje szolgálatunkat, összegzett az Európai Parlament erdélyi magyar alelnöke, ilyen értelemben a nemzetpolitika nem csupán lehetőség, hanem hivatás és kötelesség is egyben.

A mai ifjúság számára ismét a legfontosabb iránytűnek a „vallani és vállalni” erdélyi alapelvének kell lennie, jelentette ki Tőkés László záróképpen, így lehetünk a Kárpát-medencei egyetemes magyar nemzetpolitika alanyai és részesei is egyben.

Az ODFIE évenkénti konferenciája az erdélyi unitárius ifjúság életében nagy múltra tekint vissza: az 1900-ban alakult unitárius ifjúsági szervezet első ilyen jellegű seregszemléjét 1928-ban szervezte. A 1991-től ismét évente megrendezett konferenciák munkálatai elsősorban egy megadott téma feldolgozását célozzák, többnyire olyan területekről, amelyek ifjúságunk életében fontos eligazító szereppel bírnak.

A XXXIV. Erdélyi Unitárius Ifjúsági Konferencia 2010. augusztus 19–22. között zajlott az erdővidéki Vargyason. Idei témaként a következőt jeölték meg: *Isten szép!*

Vargyas, 2010. augusztus 20.

65 év után hazatért a rétyi honvédszobor

Ismét eredeti helyén áll a rétyi honvédszobor, amelyet 1944-ben a felszabadító katonák megcsönkítettek, majd 1977-ben a román diktátor, **Nicolae Ceaușescu** látogatásának előkészítésekor elástak. A rétyi honvédemlékmű megmentése annak az erőnek és akaratnak a diadala, amely **Sylvester Lajos** kifejezésével élve, lefejezettség állapotából is képes talpra állni – fogalmazott **Tamás Sándor** szombaton, 2010. augusztus 21-én a Rétyi Nyírben, ahol az ötödik alkalommal megszervezett Rétyi Napok indító mozzanataként leleplezték a restaurált honvédszobrot. 1941-ben **Gáll Lajos** öt sepsiszentgyörgyi atlétával részt vett a honvédszobor avató ünnepségén, erre emlékezve a ma Gáll Lajos nevét viselő futóklub tíz tagja ismét megtette ezt a távot és részt vett a rendezvényen.

Eljött a feltámadás napja – értelmelte az ünnepi pillanatot **Dálnoki Lajos**, Réty polgármestere köszöntőbeszédében, aki felidézve a honvédszobor hányatott múltját, kiemelte, hogy az együttgondolkodás lehetőségét is hordozza ez az esemény.

„A szobor újraállításának példája azt mutatta meg, hogy Székelyföld igazi hangja a józan ész hangja. Nem a szélsőség, nem az agresszió, nem a pénz hatalma, nem a gyűlölet hangja, hanem a józanul gondolkodó, az okosan cselekvő székely emberek mindennapi ereje” – hangsúlyozta **Tamás Sándor**, Kovászna Megye Tanácsának elnöke, aki emlékeztette a jelenlevőket, a szobor a székely furfangnak köszönhetően menekült meg. „Ilyenek vagyunk, vérünkben van a küzdés, a harcolni akarás. Vérünkben van, hogy különbözünk, sok dologban nem értünk egyet (...), de a székelység legszebb és legfontosabb pillanataiban, a legsúlyosabb kérdésekben, igaz néha csak az utolsó órában, de képesek vagyunk megegyezni egymással. Mi tudjuk, hogy az igazán erős egység a sokféleségből születik. Erre emlékeztessen, erre biztasson az újra felállított honvédszobor” – fogalmazott ünnepi beszédében **Tamás Sándor**.

Vagy győzünk vagy meghalunk, ezt volt a 24-es gyalogezred jelszava – adalékolta **Kisgyörgy Zoltán**,

aki – az ezred történetét ismertetve – leszögezte: rangra emelt butaság egy kiskatona megcsönkítése, utalva ezzel a honvédszobor lefejezésére. Hiszen mint mondta, az erdélyi magyar, román és szász katonák az osztrák-magyar monarchia időszakában ugyanazt a ruházatot hordták. Majd hozzátette, ha ezt a pusztítókat tudták volna, nem emeltek volna kezét a honvédszoborra.

Vargha Mihály, a Székely Nemzeti Múzeum igazgatója Székely Dávidnak nevezte a szobrot, hiszen legyőzte Góliátot. A múzeum volt munkatársa, **Fekete Lajos** is szót kapott, aki röviden elmesélte, hogy annak idején a megsemmisítés helyett inkább „fogtam a piros nyelvű lapátot [a tűzvédelem eszközét – tud. megj.], és elástam a szobrot”. A „hétköznapi hős” azt kívánta, most már maradjon örökre itt a honvédszobor az eredeti helyén.

A szoboravatás kiemelt szónokaként **Tőkés László**, az Európai Parlament alelnöke a „Székely Dávidot” az 1848–1849-es szabadságharcosok, valamint a Székely Hadosztály összefüggésében értelmezte. Kiemelte: a hűségről van szó. A székely nép minden korban megállta a helyét, hűséges maradt szülőföldjéhez és értékeihez, erre példa a szobor története. Másfelől, amint az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke rámutatott, a párhuzam adja magát: 1977-ben a kommunista diktátor elől vermelték el a szobrot, és most, amikor ismét régi dicsőségében áll, akkor kihantolják a véreskezű román vezető tetemét – jó lenne, ha Ceu-

șescu szellemét végleg el lehetne temetni, hangsúlyozta Tőkés.

A honvéd figurája is jelzi: mi nem agresszorok vagyunk, hanem önvédelmi harcra rendezkedtünk be, melyhez föl kell venni „a hitnek pajzsát, a mellyel ama gonosznak minden tüzes nyilát megolthatjátok; az idvesség sisakját is fölvegyétek, és a Léleknek kardját, a mely az Isten beszéde” (Ef. 6,16-17) – idézte az idevágó bibliai igét az egykori temesvári lelkipásztor. A hit és hűség a magyar nyelvben egy töről fakad, mondotta az erdélyi képviselő, és ma is nagy szükségünk van „a hitnek pajzsára”, hiszen a legszomorúbb, amikor azt tapasztaljuk, hogy napjainkban egyes politikai és egyházi vezetők önként teszik le a fegyvert.

Aktuálpolitikai vonatkozásban őt magát legutóbb azzal támadták, jelezte az erdélyi magyarok európai képviselője, hogy neki mint a román delegáció tagjának a románok érdekeit kell képviselnie az Európai Parlamentben. Erre válaszként az EP-alelnök megfogalmazta: legjobb esetben is Románia érdekeit kell képviselnie, és nem „a románokét”, ami nem ugyanazt jelenti. Elsősorban az erdélyi magyarságot kell szolgálnunk, mutatott rá Tőkés László, hiszen ők és ezért választották meg európai parlamenti képviselőnek, és így, összességében kerekedik ki az, ami mindannyiunk érdeke: többek között Székelyföld autonómiája.

A beszédek végén Tőkés László megáldotta a szobrot.

Réty, 2010. augusztus 21.

Székelyföldi árvízkarosultaknak segítenek a magyar gyáriparosok

Sajtótájékoztató Csíksomlyón

A **Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége** (MGYOSZ) húszezer euróval és húsz tonna cementtel járult hozzá a székelyföldi árvízi károk enyhítéséhez. A legnagyobb magyarországi munkaadói szervezet tagjai által felajánlott adományokat személyesen adta át az MGYOSZ elnöke, **Futó Péter** Erdély két leginkább rászoruló községe, Bölön és Csíksomlyó árvízkarosult közösségeinek 2010. augusztus 25–26-i körútjuk alkalmával.

Az erdélyi segítségnyújtást lehetővé tevő, határokon átvívelő együttműködésről **Tőkés László** EP-alelnökkel, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnökével kötött megállapodást a MGYOSZ. Így augusztus 25-én és 26-án Tőkés Lászlóval a magyarországi küldöttség bejárta az árvíz sújtotta területeket; majd az erdélyi tartózkodás másnapján, sajtótájékoztatóval egybekötött adományátadás keretében került sor a felajánlások átruházására.

Az Európai Parlament alelnöke szerint ilyen helyzetekben kell igazán megmutatkoznia Európa sokat hangoztatott egységének. „Ha az egyesült Európához nem társul a szolidaritás, az embertestvériség, a keresztény értékek szelleme, akkor Európa megfő a maga levében, és legfeljebb protokolláris szinten valósíthatja meg az egységet” – jelentette ki Tőkés László. Az EMNT elnöke felhívta a figyelmet, hogy a tavaszi magyarországi árvízkarosultakért az igazi ökümenia szellemében fogott össze több erdélyi szervezet. A „Most rajtunk a sor!” című segélyakcióban részt vett az EMNT, a Magyar

Ifjúsági Tanács, az Erdélyi Magyar Ifjak, a Gondviselés Segélyszervezet, valamint később csatlakozott hozzájuk a Dévai Szent Ferenc Alapítvány, az Ugron Alapítvány, a Merkúr – Szuper üzletlánc, illetve az Udvarhelyi Híradó-Vásárhelyi Hírlap-Csíki Hírlap-Gyergyói Hírlap médiacsoport is, folytatván az erdélyi magyar történelmi egyházak Trianon utáni nemzetszolgálati gyakorlatát. „Most magyarországi testvéreink siettek a székelyföldiek segítségére, és ez így természetes: az érdekek fölött az értékek kötnek össze bennünket” – hangsúlyozta Tőkés László. **Szilágyi Zsolt** EMNT-alelnök, az erdélyi képviselő brüsszeli kabinetfőnöke hozzátette: az árvízkarok enyhítésére szolgáló európai alaphoz való mihamarabbi hozzáférést szorgalmazzák Románia számára is a jövő héten kezdődő európai parlamenti ülésszakon, és reményét fejezte ki, hogy az európai alapokból Székelyföldre is megfelelő mértékben jut majd.

A MGYOSZ tagjai még 2010 májusában, a Kárpát-medence térségé-

re lecsapó heves esőzések és viharok idején fogtak össze az árvízkarosultak megsegítése érdekében. Az adományok egy részét augusztus 26-án, az ünnepélyes átadás keretében aláírt dokumentumok értelmében két erdélyi település, Bölön és Csíksomlyó árvízkarosult közösségeinek képviselői vehették át Futó Pétertől, az MGYOSZ elnökétől.

„Legutóbbi találkozásunkkor Tőkés László bemutatta az árvízkarosult erdélyi települések helyzetét, és ennek hatására úgy döntöttünk, hogy az árvízkarok enyhítéséért gyűjtött adományok egy részét, egészen pontosan húszezer eurót, valamint húsz tonna cementet Bölön és Csíksomlyó újjáépítésére ajánljuk fel” – mondta Futó Péter, az MGYOSZ elnöke, a BUSINESSEUROPE alelnöke.

„Az erdélyi árvizekről itthon csak kevesebbet hallhattunk, holott a háromszéki Bölönben bekövetkezett többrendbeli árvíz halálos áldozatot is követelt, miközben 95 házat és mintegy 300 háztájt öntött el, jelentős anyagi károkat okozva ezzel a településnek; nem beszélve a középítményeket ért nagymértékű rongálódásokról. Csíksomlyón és a szomszédos falvakban pedig összesen 30 házat és közel 100 háztájt érintett az özönvíz. Tisztában vagyok vele, hogy felajánlásunk csak a károk töredékét képes enyhíteni, ám bízom benne, hogy ezzel is felhívjuk az erdélyi és a hazai vállalatok figyelmét az árvízkarosultak megsegítésének jelentőségére, és hogy ezáltal is hozzájárulhatunk a települések újjáépítéséhez.”

Csíksomlyó, 2010. augusztus 26.

Bölönben